

Azərbaycan-Gürcüstan:

◆ Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin Azərbaycana rəsmi səfəri

mehriban qonşular,
etibarlı dostlar,
strateji tərəfdaşlar

Aprelin 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevlə ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin təkbətək görüşü keçirilib. Sonra prezidentlər mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. Daha sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvili ilə nahar əsnasında geniş tərkibdə görüşü olub. Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvili Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümməmilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiramla yad edib, məzarı önünə əkilil qoyub və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib. Azərbaycana rəsmi səfərə gələn Gürcüstan Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti dünən Milli Məclisdə olub. Həmin gün Gürcüstan Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfəri başa çatıb.

23

Riçard Armitacın ailəsinə

Görkəmli dövlət xadimi, diplomat və ictimai-siyasi xadim, Azərbaycanın böyük dostu Riçard Armitacın vəfatı xəbəri bizi olduqca kədərləndirdi.

Riçard Armitac uzun illərdən bəri beynəlxalq siyasət və diplomatiya sahəsində davamlı və səmərəli fəaliyyəti, zəngin təcrübəsi və yüksək peşəkarlığı ilə həm ABŞ-də, həm də ondan kənarda böyük nüfuz qazanmışdır. O, dünyada sülhün, təhlükəsizliyin və sabitliyin bərqərar olması, münaqişələrin və gərginlik ocaqlarının aradan qaldırılması, global təhdidlərin qarşısının alınması işinə mühüm töhfələr vermişdir.

Riçard Armitac Azərbaycanın dostu idi. Ona Azərbaycanca hər zaman hörmət və rəğbətlə yanaşmışlar. Azərbaycan Respublikası ilə Birləşmiş Ştatlar arasında münasibətlərin inkişafında, dostluq əlaqələrimizin möhkəmlənməsində Riçard Armitacın xidmətlərini xüsusi qeyd etmək istərdim. Onunla görüşlərimi ən xoş təəssürlərlə xatırlayıram.

Riçard Armitacın əziz xatirəsi qəlbimizdə daim yaşayacaqdır.

Bu ağır anlarda dərdinizi bölüşür və ailənizin bütün üzvlərinə dərin hüznə başsağlığı verirəm.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 aprel 2025-ci il

Azərbaycan-Gürcüstan əlaqələri yüksələn xətlə inkişaf edir

Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin dövlət başçısı kimi ilk rəsmi səfərini Azərbaycana etməsi isə iki dövlət arasındakı siyasi münasibətlərin yüksək olmasına dair ilk nümunə deyil. Belə ki, Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze də ötən ilin oktyabrında keçirilən parlament seçkilərindən sonra ilk xarici səfərini bu ilin yanvarında məhz Azərbaycana edib. Bir neçə gün əvvəl ADA Universitetində keçirilən "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forumda bu barədə danışan Prezident İlham Əliyev eyni zamanda Gürcüstan Prezidentinin də ilk xarici səfərini Azərbaycana olacağını bildirmişdi: "İki ölkə arasında sıx tərəfdaşlıq və dostluq münasibətlərinin bariz nümunəsi kimi Gürcüstanın Baş nazirinin ölkəmizə səfərini qeyd edə bilərəm. Bu, onun seçkilərdən sonra ilk xarici səfəri idi. Adətən, seçkilərdən sonra ilk xarici səfərin rəmzi mənası var. Beləliklə, ilk səfər Azərbaycana edildi və tezliklə seçkilərdən sonra Gürcüstan Prezidenti də ilk xarici səfərini Azərbaycana edəcək. Beləliklə, bu iki fakt münasibətlərimizin, bizim qarşılıqlı sadıqlılığımızın və dostluğumuzun aydın göstəricisidir".

6

Müstəqil və qətiyyətli siyasətin diktəsi

Ötən ilin aprelində Rusiya sülhməramlılarının ərazilərimizdən vaxtından əvvəl çıxarılması barədə hər iki ölkənin ali rəhbərliyi tərəfindən qərar qəbul edildi

Azərbaycanın əldə etdiyi bu tarixi nailiyyətlər, misilsiz uğurlar nəticəsində regionda da vəziyyət tamamilə dəyişdi, yeni gerçəkliklərin diktə etdiyi reallıqlar formalaşdı. Bunlardan biri də ötən il Azərbaycan və Rusiya ali rəhbərliklərinin qərarı ilə Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingentinin ölkəmizi zamanından əvvəl tərk etməsi oldu. Xatırladaq ki, 2020-ci il noyabrın 10-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan və Rusiya Prezidenti Vladimir Putin tərəfindən üçtərəfli Bəyanat imzalanmışdı. Bəyanata əsasən, bir vaxtlar erməni separatçıların mövcud olduğu Qarabağda Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingenti yerləşdirilmişdi. Bəyanatda sülhməramlı kontingentin qalma müddətinin 5 il olduğu öz əksini tapmışdı.

6

ASP A sədrinin əsassız bəyanatının heç bir əhəmiyyəti yoxdur

Rəsmi Bakı bütün beynəlxalq təşkilatlar kimi, ASP A ilə də əməkdaşlığa hər zaman böyük maraq göstərib. Təbii ki, bu zaman ölkəmiz qarşılıqlı hörmət və etimad prinsipinin gözlənilməsinə istəyib. Bunu görməyəndə isə müstəqil və suveren ölkə kimi ASP A ilə adekvat davranıb. 2024-cü il fevralın 24-də ASP A Azərbaycanın qurumunda səsvermə hüququna veto qoydu. Bu ədalətsiz və qərəzli qərar, təbii ki, cavabsız qala bilməzdi. Bundan sonra Azərbaycan nümayəndə heyəti qurumdakı fəaliyyətini dondurdu və geri döndü. Artıq bir ildən çoxdur ki, Azərbaycan ilə bu təşkilat arasında soyuq münasibət yaranıb.

Bəzi ekspertlərin fikrincə, Avropa İttifaqında, Avropa Şurasında, eləcə də parlamentində postsovet məkanında yaranmış müstəqil respublikalara yuxarıdan-aşağı baxılır. Yəqin ki, ölkəmizə qarşı olan soyuq münasibət də buradan qaynaqlanır. İndiyə qədər rəsmi Bakı bu cür soyuq münasibəti, dini ayrı-seçkiliyi Brüsselin ermənilərə olan xüsusi rəğbətindən nümunəsində çox görüb. Dünyada hər şey dəyişir, yenilənir.

7

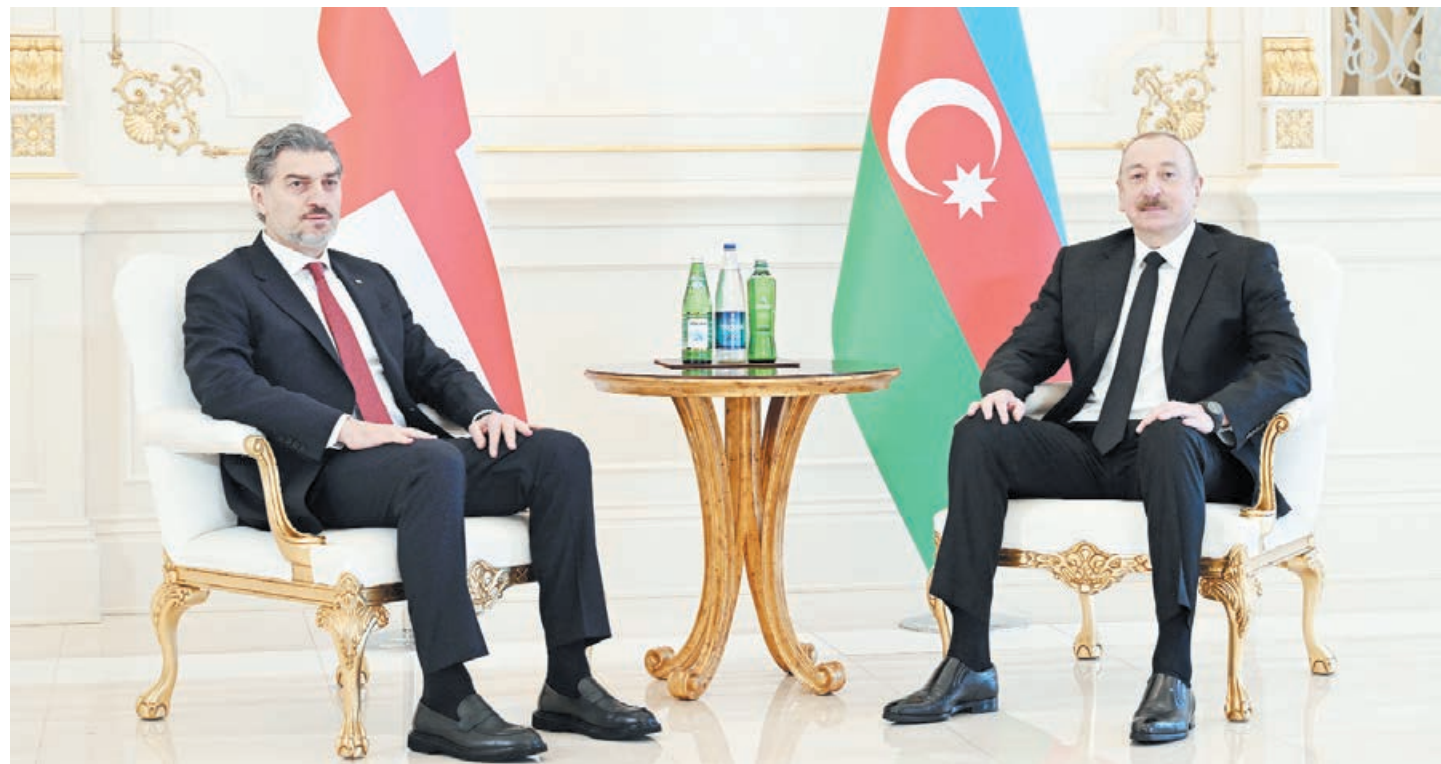

◆ Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin
Azərbaycana rəsmi səfəri

Azərbaycan-Gürcüstan: mehriban qonşular, etibarlı dostlar, strateji tərəfdaşlar

Təkbətək görüş

Aprelin 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevlə ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin təkbətək görüşü keçirilib.

Geniş tərkibdə görüş

Aprelin 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvili ilə nahar əsnasında geniş tərkibdə görüşü olub.

Prezidentlər mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Aprelin 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvili mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti bəyanatla çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli cənab Prezident. Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar.

Hörmətli cənab Prezident, Sizi Azərbaycanda bir daha səmimiyyət-lə salamlayıram, Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Sizi prezident vəzifəsinə seçilməyiniz münasibətilə bir daha ürəkdən təbrik edirəm, Sizə uğurlar arzulayıram. Mən çox şadam ki, prezident vəzifəsinə seçildəndən sonra Siz ilk rəsmi səfəri Azərbaycana edirsiniz. Biz bunu Azərbaycanda çox yüksək qiymətləndiririk. Bu, bir daha Gürcüstan-Azərbaycan əlaqələrinin mahiyyətini, xalqlarımızın dostluğunu, qar-daşlığını göstərir.

Əsrlər boyu bizim xalqlarımız sülh, mehribanlıq, qardaşlıq şəraitində yaşamışlar. Bu gün də bu, belədir. Dövlətlərarası münasibətlər də yüksək səviyyədədir. Gürcüstan

və Azərbaycan birgə bir çox önəmli layihələri icra ediblər və bu layihələr həm ölkələrimiz üçün, xalqlarımız üçün, həm də daha geniş coğrafiya üçün böyük önəm daşıyır. Təbii olaraq siyasi əlaqələr inkişaf edir. Yüksək səviyyəli təmaslar müntəzəm xarakter daşıyır, siyasi dialoq fəaldır. Yəni iki dost, qardaş ölkə, sözün əsl mənasında, bir-birinə çox bağlıdır və beynəlxalq təşkilatlarda da daim bir-birini dəstəkləyir. Bizə birləşdirən bir çox sərmayə layihələri qeyd etdiyim kimi, böyük coğrafiya üçün önəmlidir. Azərbaycanın və Gürcüstanın birgə həyata keçirdiyi neft-qaz layihələri, neft-qaz kəmərləri, nəqliyyat, kommunikasiya layihələri, sözün əsl mənasında, böyük əhəmiyyət daşıyır. Azərbaycan və Gürcüstanın birgə həyata keçirdiyi neft-qaz layihələri, neft-qaz kəmərləri, nəqliyyat, kommunikasiya layihələri, sözün əsl mənasında, böyük əhəmiyyət daşıyır. Azərbaycan və Gürcüstanın birgə həyata keçirdiyi neft-qaz layihələri, neft-qaz kəmərləri, nəqliyyat, kommunikasiya layihələri, sözün əsl mənasında, böyük əhəmiyyət daşıyır.

mişdir. Əgər bu gün biz Cənubi Qafqazda Orta dəhliz layihəsindən danışırıqsa, bu, Azərbaycandan və Gürcüstandan keçən dəhlizdir. İldən-ildə ölkələrimizin ərazisindən keçən yüklərin həcmi artır və bu yüklərin həcmi artırılması üçün əlavə addımlar atılır. Cənubi Qafqazda sülhün, əmin-amanlığın bərqərar edilməsi də bizim birgə maraqlarımızda olan məsələdir və burada həm Gürcüstan, həm Azərbaycan öz töhfəsini verir. Əfsuslar olsun ki, uzun illər ərzində Cənubi Qafqaz münasibətləri, müharibə arenasına çevrilmişdir. Ümid edirəm ki, bundan sonra Cənubi Qafqazın qara səhifələri bağlanacaq və tarixdə qalacaq.

Gürcüstan-Azərbaycan əlaqələri haqqında çox danışmaq olar. Sadəcə, onu bildirmək istəyirəm ki, bundan sonra da bizim əlaqələrimiz yüksələn xətlə inkişaf edəcək.

Mən bir daha cənab Prezidentə təşəkkürümü bildirirəm. Əminəm ki, Azərbaycan xalqı da onun qoravını yüksək qiymətləndirəcək. Çünki, adətən, seçkilərdən sonra birinci səfər rəmzi xarakter daşıyır və bu səfər Azərbaycana edilib. Eyni zamanda Gürcüstanın Baş naziri də seçkilərdən sonra ilk rəsmi səfərini Azərbaycana edib. Yəni bu, artıq gözəl əməliyyatdır. Buna görə bir daha Sizə təşəkkürümü bildirirəm və fəaliyyətinizdə yeni uğurlar arzulayıram.

◆ ◆ ◆
Sonra Gürcüstanın Prezidenti bəyanatla çıxış etdi.

Prezident Mixeil Kavelaşvilinin bəyanatı

- Zəti-aliləri cənab Prezident. Nümayəndə heyətinin üzvləri. Media nümayəndələri, xanımlar və cənablar.

İlk növbədə səmimi qəbul və qonaqpərvərliyə görə Prezident İlham Əliyevə xüsusi minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bu, mənim Gürcüstan Prezidenti kimi ilk xarici səfərimdir. Bu səfərdə Gürcüstanla Azərbaycan arasında strateji və xüsusi mehriban qonşuluq münasibətləri vurğulanır. Bu vəzifəyə seçildikdən sonra tezliklə Azərbaycana səfər etmək mənim üçün vacib idi.

Şadam ki, artıq cənab İlham Əliyevlə görüşmək imkanım olub. Biz Gürcüstanla Azərbaycan arasında çoxşaxəli nümunəvi əlaqələr, Cənubi Qafqaz regionunun çağırışları, dünyada gedən cari proseslər barədə düşüncələrimizi və fikirlərimizi bölüşdük.

Əsrlər boyu xalqlarımız arasında bənzərsiz dostluq inkişaf edərək əməkdaşlığın gələcəkdə daha da möhkəmlənməsi üçün etibarlı zəmin yaradıb. Milli özünəməxsusluğu qoruyub saxlamaq, adət-ənənə-

lərə, mədəniyyətə, tariximizə hörmət xalqlarımızın xüsusi diqqət yetirdiyi təməl prinsiplərdir.

Bizim dostluğumuz qarşılıqlı hörmətə və bir-birimizin milli maraqlarının nəzərə alınmasına əsaslanır. Biz münasibətlərdə güvənəməyin nə qədər vacib olduğunu başa düşürük və sözümlərimizin dəyərini bilir. Bizi xilas edən və bu günə çatdıran bir sıra yazılmamış qanunlarımız, dəyərlərimiz var. Ona görə də Gürcüstan-Azərbaycan dostluğu və strateji tərəfdaşlığı bu qədər xüsusi və nümunəvidir.

Çağırışlar və təhlükələrlə dolu bugünkü qloballaşma dövrü bir çox fundamental dəyərləri təhdid edir. Ona görə də biz bu prinsipləri qorumaq üçün xüsusi diqqət və səy göstərməliyik. Gürcü və Azərbaycan xalqları millətlərimiz üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən dəyərlərin qorunması uğrunda mübarizədə bir yerdədir və bundan sonra da birlikdə olacaqlar.

Mən qəti əminəm ki, zamanın sınağında çıxışı yüksək səviyyəli strateji və mehriban qonşuluq münasibətləri daha da möhkəmlənəcək, Gürcüstanın və Azərbaycanın milli maraqlarının həyata keçirilməsində yeni müstəviyə keçəcəkdir. Regionun və dünyanın qarşısında duran vəzifələrin səmərəli həlli üçün ölkələrimiz arasında bütün sahələrdə sıx əməkdaşlığın xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Biz bir sıra ümumi, qarşılıqlı faydalı layihələr həyata keçiririk ki, bu da bütün dünya üçün regionumuzu

daha da cəlbədicidir. Cənubi Qafqaz regionunun daha da rəqabətədavamlı, etibarlı və perspektivli olması üçün davamlı sülhün və sabitliyin təmin edilməsi vacibdir.

Vurğulamaq istəyirəm ki, Gürcüstanla Azərbaycan bir-birinin suverenliyini və ərazi bütövlüyünü qətiyyətlə dəstəkləyir. Buna görə cənab Prezidentə bir daha təşəkkür etmək istəyirəm. Gürcüstan həmişə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin güclü tərəfdarı olub.

Gürcüstan Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh sazişinin bütün bəndləri üzrə danışıqlar prosesinin bu yaxınlarda başa çatmasını alqışlayır. Bu, şübhəsiz ki, regionun potensialının, imkanlarının nümayişində və istifadəsində irəliləyişdir. Ümid edirik ki, yaxın gələcəkdə tarixi saziş imzalanacaq və regionda uzunmüddətli, davamlı sülhün təmin edilməsi üçün həlledici təkən olacaq.

Gürcüstanın böyan etdiyi sülh siyasətini və regionda sülhün təmin olunmasına töhfə verməyə hazır olduğunu bir daha vurğulamaq istəyirəm. Sizi əmin etmək istəyirəm ki, Gürcüstan həmişə Cənubi Qafqazda dialoqun, diplomatiyanın, dinc-yanaşığı yaşamağın tərəfdarı olub və bu kurs gələcəkdə də davam edəcək.

Ölkələrimiz arasında mövcud olan xüsusi, çoxəsrlik dostluq və ümumi düşünlümsü siyasət bizə regionumuzun rolunu düzgün müəyyən etməyə imkan verib. Əminəm, bizim ümumi gələcəyimizə

uğurlu, iqtisadi cəhətdən güclü və firavan Cənubi Qafqaz regionu daxildir ki, burada xalqlarımız öz adət və ənənələri ilə birgə yaşaya biləcəklər, dınararası liberal dəyərlərlə yox.

Təəssüf ki, son vaxtlar ölkələrimiz dəfələrlə ikili standartların və xarici qüvvələrin daxili işlərə müdaxiləsinin obyektinə çevrilib. Çoxsaylı səylərə baxmayaraq, biz bu təhlükələri qətiyyətlə aradan qaldıraraq, regionun təhlükəsizliyini və sabitliyini təmin edirik.

Hec bir üçüncü ölkə və ya təşkilatın xalqlarımız üçün nəyin yaxşı olduğunu bizdən yaxşı bilməsi mümkün deyil. Şadam ki, Azərbaycan ilə Gürcüstan arasında ümumi maraqların müdafiəsi sahəsində əməkdaşlıq intensivləşib və cənab Prezident, buna görə Sizə bir daha təşəkkür edirəm.

Düzgün və ardıcıl siyasətlə biz regionun potensialından tam istifadə etməli, dünyanın geosiyasi xəritəsində güclü, etibarlı, birləşdirici körpü funksiyasını yerinə yetirməliyik. Əminəm ki, ölkələrimizin və xalqlarımızın mənafeyi naminə bir-birimizin maraqlarını nəzərə alaraq əlaqələrimiz daha da sürətlə inkişaf edəcək.

Hörmətli həmkarım, cənab Prezident, səmimi qonaqpərvərliyinizə görə bir daha minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Əminəm ki, yaxın gələcəkdə Sizi Gürcüstanda qəbul etmək şərəfinə nail olacağam. Təşəkkür edirəm.

◆ Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin
Azərbaycana rəsmi səfəri

Azərbaycan-Gürcüstan: mehriban qonşular, etibarlı dostlar, strateji tərəfdaşlar

Gürcüstan Prezidenti Fəxri xiyabanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvili aprelin 16-da Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiram

tiramlı yad edib, məzarın önünə əkilil qoyub. AZƏRTAC xəbər verir ki, görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi yad olunub, məzarın üzərinə tər güllər düzülüb.

Şəhidlərin xatirəsinə ehtiram

Azərbaycanda rəsmi səfərdə olan Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin 16-da Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Mixeil Kavelaşvili Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsinə ehtiramla yad edib, "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əkilil qoyub.

Sonra Bakının ən hündür nöqtəsindən paytaxtın mənzərəsini seyr edən ali qonağa Şəhidlər xiyabanının tarixi və şəhərdə görülən abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verilib.

Səfər başa çatıb

Gürcüstan Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfəri aprelin 16-da başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şəərəfinə fəxri qarrovul dəstəsi düzülmüşdü.

Gürcüstan Prezidenti Mixeil Kavelaşvilini hava limanında Azərbaycan Respublikasının Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Yalçın Rəfiyev və digər rəsmi şəxslər yola saldılar.

Gürcüstan Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin ilk xarici səfərini Azərbaycana etməsi iki dövlət arasında strateji tərəfdaşlığın göstəricisidir

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Gürcüstan Prezidenti ilə görüşüb

Aprelin 16-da ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Gürcüstan Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Milli Məclisdə olub.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, əvvəlcə Gürcüstan Prezidenti Milli Məclisin plenar iclas zalında olub. Sonra qonaq Heydər Əliyev xatirə zalındakı eksponatlarla tanış olaraq, Xatirə kitabına ürək sözlərini yazıb. Daha sonra tərəflər arasında geniş tərkibdə görüş keçirilib.

Gürcüstan Prezidentini və rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini Azərbaycanın Milli Məclisində səmimi salamlayan spiker Sahibə Qafarova bir müddət əvvəl Gürcüstana rəsmi səfəri zamanı Gürcüstanın dövlət başçısı ilə görüşünü məmnunluqla xatırlayıb.

Parlamentin Sədri Sahibə Qafarova Mixeil Kavelaşvilinin Gürcüstan Prezidentini kimi ilk xarici səfərini Azərbaycan Respublikasına etməsi xalqlarımız arasında dostluğun, qardaşlığın növbəti təzahürü kimi dəyərləndirib. Bildirib ki, bu, eyni zamanda Azərbaycanın Gürcüstan strateji tərəfdaşlığının bir göstəricisidir. Spiker bu səfərin ölkələrimiz arasında əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə və genişlənməsinə öz töhfəsini verəcəyinə əminliyini ifadə edib.

Milli Məclisin Sədri Gürcüstanla əlaqələrdən danışarkən xalqlarımızın bütün dövrlərdə həmişə dostluq, qardaşlıq, mehriban qonşuluq şəraitində yaşadıklarını və bu gün də belə olduğunu vurğulayıb. Bu amilin münasibətlərimizin təməlinə dayandığını söyləyib.

Spiker diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin də qeyd etdiyi kimi, ölkələrimiz arasındakı siyasi əlaqələr bütün qonşular üçün nümunə ola bilər. Bildirilib ki, ikitərəfli dostluq qrupları, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə arasında bir sıra sahələri əhatə edən çox uğurlu üçtərəfli əməkdaşlıq formatı da mövcuddur.

İki ölkə arasında parlamentlərarası əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu söyləyən Milli Məclisin Sədri bu sahədə qarşılıqlı dostluq qruplarının rolunu xüsusi qeyd edib, parlament komitələrində əməkdaşlığın vacibliyindən danışaraq, deputatlarımızın beynəlxalq parlament təşkilatla-

rında da sıx əməkdaşlıq etdiklərini vurğulayıb. Spiker bəzi beynəlxalq qurumların ölkələrimizə qarşı qərəzli münasibəti fonunda, parlamentlərimizin beynəlxalq səviyyədə əməkdaşlığının xüsusilə aktual olduğunu qeyd edib.

Söhbətdə spiker Azərbaycanın sülh gündəliyinə sadıq olduğunu diqqətə çatdıraraq, Ermənistanla sülh müqaviləsinin imzalanmasının region üçün böyük perspektivlər açacağına inamını ifadə edib.

Səmimi görüş üçün təşəkkürünü bildirən Gürcüstan Prezidenti Mixeil Kavelaşvili Prezident kimi ilk xarici səfərini Azərbaycana etməsinin önəmini qeyd edib. O, Prezident İlham Əliyevlə keçirdiyi görüş barədə təəssüratlarını bölüşüb. Bildirib ki, bu, çox əhəmiyyətli görüş oldu və qarşılıqlı əlaqələrin daha da dərinləşdirilməsi baxımından çox faydalı idi. Prezident Mi-

xeil Kavelaşvili Gürcüstan-Azərbaycan əlaqələrinin və strateji tərəfdaşlığının digər ölkələrə bir nümunə olduğunu diqqətə çatdırıb. O qeyd edib ki, son illər ölkələrimiz bir sıra çağırışlarla üzləşdi, kənar qüvvələrin ölkələrimizin daxili işlərinə qarışmaq cəhdləri bizə onu göstərdi ki, milli və ailə dəyərlərimizi, tariximizi, ənənələrimizi müdafiə etməliyik. Bir-birimizi dəstəkləməyimiz vacibdir və böyük əhəmiyyət kəsb edir.

İki ölkənin parlamentlərarası əlaqələrinin də yüksək səviyyədə olduğunu deyən Gürcüstan Prezidenti bu baxımdan qarşılıqlı səfərlərin rolunu qeyd edib.

Görüşdə iki ölkənin gəncləri arasında əlaqələrin gücləndirilməsinin gələcəyimiz üçün böyük önəm daşdığı diqqətə çatdırılıb.

Prezident Mixeil Kavelaşvili Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin mətni üzrə razılaşmanın əldə olunmasını alqışladığını və tezliklə sülh müqaviləsinin imzalanacağına inandıklarını diqqətə çatdırıb. O bildirib ki, sülh müqaviləsinin imzalanması regionda sülh və sabitliyi təmin edəcək.

Cənubi Qafqaz regionunun böyük potensialının olduğunu vurğulayan Gürcüstanın dövlət başçısı bu potensialdan geniş istifadə olunmasının vacibliyini söyləyib.

Söhbət zamanı digər mövzularda da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

"III MDB Oyunlarının 2025-ci ildə Azərbaycanda keçirilməsi üzrə Təşkilat Komitəsinin yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 10 iyul tarixli 198 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

"III MDB Oyunlarının 2025-ci ildə Azərbaycanda keçirilməsi üzrə Təşkilat Komitəsinin yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 10 iyul tarixli 198 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2024, № 7, maddə 847; 2025, № 1, maddə 69) 1-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. "Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi sədrinin müavini" abzasından sonra aşağıdakı məzmununda yeni abzas əlavə edilsin:

"Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi sədrinin müavini".

2. "Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyi sədrinin müavini" abzasından sonra aşağıdakı məzmununda yeni abzaslar əlavə edilsin:

"Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi sədrinin müavini

Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi sədrinin müavini

Azərbaycan Respublikası Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyi İdarə Heyəti sədrinin müavini".

3. "Oğuz Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı", "Bərdə Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini", "Goranboy Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini", "İsmayilli Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini", "Qazax Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini", "Şəmkir Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini", "Tərtər Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini" və "Tovuz Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini" abzasları ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 aprel 2025-ci il

Vato ŞAKARİSVİLİ: "Prezident Mixeil Kavelaşvilinin ilk xarici səfərini Azərbaycana etməsi olduqca mühüm hadisədir"

"Gürcüstan Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin ilk xarici səfərini Azərbaycan Respublikasına həyata keçirməsi olduqca mühüm hadisədir. Bu, bir daha göstərir ki, ölkələrimiz arasında çox möhkəm dostluq, mehriban qonşuluq və strateji tərəfdaşlıq mövcuddur. Gürcüstan Azərbaycana böyük önəm verir".

Bu sözləri AZƏRTAC-a müsahibəsində gürcü politoloq Vato Şakarışvili söyləyib.

Onun sözlərinə görə, bu tərəfdaşlıq təkcə mehriban qonşuluq münasibətlərinə deyil, həm də ümumi maraqlara əsaslanır: "Bizim maraqları-

mız bölgədə sülhün qorunmasını, möhkəmləndirilməsini, regionun iqtisadi rifahının təmin edilməsini nəzərdə tutur. Bu işə həm ölkələrimizin, ümumilikdə isə, bütün regionun daha da güclənməsi deməkdir".

Politoloq deyib: "Dünyada böyük dəyişikliklər dövrü yaşanır və bu şəraitdə Cənubi Qafqaz ölkələri arasında tərəfdaşlıq münasibətlərinin mövcud olması çox vacibdir. Biz iqtisadi inkişaf baxımından yeni, əhəmiyyətli layihələr üzərində çalışmalıyıq ki, regionumuz gücləndirək, birlikdə yeni dünya realitəinə layiqətlili və önəmli yerimizi tutaq. Ümid edirik ki, Mixeil Kavelaşvilinin bu səfərindən sonra münasibətlərimizdə yeni səhifə açılacaq və biz daha böyük uğurlara imza atacağıq".

Parlament diplomatiyası

Azərbaycanın Sloveniya ilə münasibətləri dostluq, qarşılıqlı hörmət və faydalı əməkdaşlığa əsaslanır

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Sloveniya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun üzvləri ilə görüşüb

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Sloveniya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri Bojan Çebelanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbə-sindən bildirilib ki, görüşdə ölkəmizin Sloveniya ilə dostluq, qarşılıqlı hörmət və faydalı əməkdaşlığa əsaslanan ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlərin inkişafına önəm verdiyi diqqətə çatdırılaraq, tərəflər arasında müxtəlif sahələrdə əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi üçün yaxşı perspektivlər olduğu bildirilib. Bu mənada, yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin, daimi siyasi dialoqun böyük əhəmiyyət kəsb etdiyi qeyd olunub.

Görüşdə bildirilib ki, ölkəmizdə enerji sahəsində əməkdaşlıqla yanaşı, iqtisadi əlaqələrin inkişafı və qarşılıqlı ticarətin genişləndirilməsi, nəqliyyat, "yaşıl enerji" və digər sahələrdə əməkdaşlıq üçün potensial var. Təhsil, elm, mədəniyyət sahələrində də əməkdaşlığın, qarşılıqlı əsasda mədəni tədbirlərin keçirilməsinin xalqlarımızı daha da yaxınlaşdırdığı ifadə edilib.

Söhbət zamanı ikitərəfli əlaqələrin inkişafında parlamentlərarası dostluq qrupunun mühüm rolu qeyd edilib. Onun sözlərinə görə, dostluq qrupları müntəzəm təmaslar, dialoqlar və fikir mübadiləsi ilə parlamentlər arasında körpü rolunu oynayır.

Parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri Bojan Çebela Sloveniya parlamentinin sədri Urška Klakočar-Zupançičin salamlarını Milli Məclisin Sədrinə çatdıraraq ölkəmizə səfəri ilə bağlı xoş təəssüslərini bölüşüb. Bojan Çebela parlamentlərimiz arasında əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsinin vacibliyi ilə bağlı fikirlərini ifadə edib.

Qonaq Azərbaycanın COP29-a yüksək səviyyədə evsahibliyi etdiyi vurğulayaraq, ölkəmizin uğurlu təşkilatçılığı ilə bağlı təbriklərini çatdırıb. COP29 çərçivəsində keçirilən parlament görüşündə Sloveniyanın da təmsil olunduğu bildirilib.

Görüşdə qeyd olunub ki, Sloveniya xalqı bu ölkənin fəşizmdən azad edilməsi uğrunda döyüşlərdə qəhrəmancasına həlak olmuş Mehdi Hüseynzadə-Mixaylonun xatirəsini ehtiramla yad edir. Vurğulanıb ki, bu, xalqlarımız arasında dostluğun təzahürüdür. Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər haqqında da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

Sloveniyalı parlamentarilər Ulu Öndərin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət ediblər

Azərbaycan Respublikasında səfərdə olan Sloveniya-Azərbaycan dostluq qrupunun rəhbəri Bojan Çebelanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti aprelin 16-da Fəxri xiyabana gələrək xalqlarımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edib, məzarı önünə gül dəstələri düzüblər.

naqlara Şəhidlər xiyabanının tarixi və şəhərimizdə görülən abadlıq-quruculuq işləri barədə ətraflı məlumat verilib. Ziyarət zamanı nümayəndə heyətini Milli Məclisin de-

putatı, Azərbaycan-Sloveniya parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Ağalar Vəliyev və digər rəsmi şəxslər müşayiət ediblər.

"Azərbaycan"

Azərbaycanla Türkiyə arasındakı münasibətlər qardaşlıq və dostluğun ən yüksək zirvəsidir

Aprelin 16-da Milli Məclis Sədrinin müavini Ziyafət Əsgərov ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM-in) Milli müdafiə komitəsinin sədri Hulusi Akarın başçılıq etdiyi parlament nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Qonaqları salamlayan Ziyafət Əsgərov bildirib ki, Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlər qardaşlıq və dostluğun ən yüksək zirvəsidir və dövlət başçılarımızın imzaladığı Şuşa Bəyannaməsi bu mütəfiqliyimizin hüquqi çərçivəsini təşkil edir.

Ziyafət Əsgərov bildirib ki, müstəqil siyasət yürüdən Türkiyə və Azərbaycana toziqlər var və bu toziqləri dəf etmək üçün səylərimizi birləşdirməli, daha güclü olmalıyıq. O, Azərbaycan və Türkiyə, həmçinin türk dövlətləri arasında təhlükəsizlik və müdafiə üzrə əməkdaşlığın gücləndirilməsi ilə bağlı fikirlərini bölüşüb.

TBMM-in Milli müdafiə komitəsinin sədri Hulusi Akar bildirib ki, hər iki ölkə milli təhlükəsizliyin qorunması və cəmiyyətin rifahı naminə bütün lazımı addımları həyata keçirir. O, Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlərin səmimiyyət və qardaşlığa əsaslandığını qeyd edərək, Prezident İlham Əliyevin və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dostluğu sayəsində əməkdaşlığımızın bundan sonra daha da inkişaf edəcəyini bildirib.

Hulusi Akar Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti ilə bağlı mövqeyini çox yüksək qiymətləndirdiklərini vurğulayıb. Türk dövlətləri arasında əməkdaşlığın ortaq təhdidlərə qarşı birgə mübarizə, regional təhlükəsizlik və sabitlik baxımından əhəmiyyəti barədə danışıb.

Görüş tərəfləri maraqlandıran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi ilə davam etdirilib.

Azərbaycan Milli Məclisinin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Arzu Nağıyev aprelin 16-da ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM) Milli müdafiə komitəsinin sədri Hulusi Akar ilə görüşüb. Qonaqları salamlayan Arzu Nağıyev bildirib ki, mütəmadi həyata keçirilən komitələrarası görüşlər tədqiqatçıdır. O, parlamentlərarası əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinin mədəni və mənəvi köklərlə bir-birinə bağlı olan xalqlarımızın və ölkələrimizin ortaq maraqlarına xidmət etdiyini deyib, dost və qardaş ölkələrimizə qarşı olan hər hansı bir təhdidin, təhlükənin qarşısını almaq üçün birgə səy göstərilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Komitə sədri cənab Prezident İlham Əliyevin apardığı müstəqil siyasətin Azərbaycanın milli maraqları-

nın və suverenliyinin qorunmasına, regionda və dünyada sülhün və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə xidmət etdiyini diqqətə çatdırıb. O, Azərbaycan və Türkiyə arasında dostluq, qardaşlıq münasibətlərinin uğurla inkişaf etdiyini deyib, qardaş ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsində parlamentlərimizin üzünə düşən vəzifələrdən danışıb.

Göstərilən diqqət və qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildirən Hulusi Akar deyib ki, onlar hər səfərlərində Azərbaycandan böyük məmnuniyyət və ruh yüksəkliyi ilə ayrılırlar. Ölkələrimiz və xalqlarımız arasındakı birliyin önəmini vurğulayan Hulusi Akar könər qüvvələrdən gələn təhdidlərin qarşısını almaq, təhlükəsizliyi təmin etmək, vətəndaşların rifahını qorumaq üçün müvafiq tədbirlərin alınmasını vacibliyini qeyd edib.

İclasda Milli Məclisin deputatları Aydın Mirzəzadə, Səbinə Salmanova, habelə TBMM millət vəkili Rəfik Özen, Zuhral Karakoc Dora, Abdurrahim Dursak və Aşkın Genç çıxış ediblər, iki ölkə arasında dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin daha da möhkəmləndirilməsi barədə fikirlərini bildiriblər.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər haqqında da fikir mübadiləsi aparılıb.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

İşçi qruplarının səmərəli fəaliyyəti əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə töhfə verir

Aprelin 16-da Milli Məclisdə Azərbaycan-Sloveniya parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Ağalar Vəliyevin ölkəmizdə səfərdə olan Sloveniya parlamentinin Sloveniya-Azərbaycan dostluq qrupunun rəhbəri Bojan Çebelanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşü keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbə-sindən bildirilib ki, görüşdə ölkələrimizin uğurlu sosial-iqtisadi inkişafı, xalqlarımız arasında səmimi münasibətlərin mövcudluğu qeyd olunub. Bildirilib ki, qısa müddət ərzində hər iki ölkənin müstəqilliyi dönməz xarakter alıb, mütərəqqi parlamentarizm ənənələri formalaşmış, xalqlarımız milli və mənəvi yüksəlişə nail olublar.

Söhbətdə vurğulanıb ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu dövlət siyasəti və davamlı islahatlar sayəsində Cənubi Qafqazın lider ölkəsi olan Azərbaycan bu gün hərtərəfli inkişaf edən, global transmilli layihələri reallaşdıran, beynəlxalq səviyyədə böyük nüfuzla malik müasir dövlətə çevrilib. Hazırda ölkəmiz etibarlı tərəfdaş kimi Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rol oynayır.

Fikir mübadiləsi zamanı ölkələr arasında əlaqələrin güclənməsində parlamentlərin önəmli rol qeyd edilib. Bildirilib ki, Azərbaycan və Sloveniya qanunverici orqanlarında yaradılmış parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qruplarının birgə səmərəli fəaliyyəti əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə öz layiqli töhfəsini verməkdədir.

Dostluq qruplarının mütəmadi görüşlərinin, parlament komitələri arasında əlaqələrin qurulmasının, beynəlxalq səviyyədə qarşılıqlı dəstəyinin təşviqinin vacibliyindən söhbət açılıb.

Görüşdə Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın Vətən müharibəsində qazandığı Qələbə və uğurlu antiterror tədbirləri nəticəsində erməni işğalına son qoyulduğu, ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin tam təmin edildiyi diqqətə çatdırılıb. Hazırda işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işlərinin uğurla həyata keçirildiyi söylənilib. Azərbaycanın Cənubi Qafqazda formalaşdırdığı yeni realitqların regionda dayanıqlı sülh və davamlı əməkdaşlıq üçün əlverişli şərait yaratdığı vurğulanıb.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında siyasi, iqtisadi, humanitar, təhsil, elm, kənd təsərrüfatı, mədəni, turizm sahələrində əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsinə dair geniş fikir mübadiləsi aparılıb. Azərbaycan və Sloveniyanın qarşılıqlı şəkildə bütün sahələrdə əməkdaşlığın inkişafında və ikitərəfli əlaqələrin şaxələndirilməsində maraqlı olduqları və bunun üçün geniş potensial imkanların mövcudluğu bildirilib.

Tərəflər arasında qarşılıqlı maraq kəsb edən digər məsələlərə dair müzakirələr aparılıb.

Görüşdə Azərbaycan-Sloveniya parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvləri Heydər Əsədov, Malik Həsənov, Əlibala Məhərrəmzadə, Sloveniya nümayəndə heyətinin üzvləri, hər iki ölkənin səfirləri və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

"Azərbaycan"

Sloveniya parlament nümayəndə heyəti ilə görüş

Aprelin 16-da Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov Sloveniya-Azərbaycan parlamentlərarası əlaqələr üzrə dostluq qrupunun rəhbəri Bojan Çebelanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbə-sindən bildirilib ki, görüşdə Azərbaycan-Sloveniya əlaqələrinin inkişafından məmnunluğunu ifadə edən komitə sədri Səməd Seyidov ikitərəfli gündəliyin müxtəlif aspektlərinə dair fikirlərini səsləndirib. Söhbətdə dövlətlərimiz və xalqlarımız arasında mövcud olan yaxın münasibətlər yüksək qiymətləndirilib, ikitərəfli əlaqələrin inkişafında hər iki ölkənin parlamentlərinin

də fəaliyyət göstərən parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qruplarının mühüm rolu xüsusi vurğulanıb.

Göstərilən qonaqpərvərliyə və səmimi münasibətə görə təşəkkür edən Sloveniya parlamentinin Azərbaycanla dostluq qrupunun rəhbəri Bojan Çebela, ölkələrimizi birləşdirən ortaq tarix və ümumi dəyərlərdən bəhs edib, ikitərəfli əlaqələrin daha da möhkəmləndirilməsi, qarşılıqlı əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi və beynəlxalq sə-

viyyədə birgə fəaliyyətin gücləndirilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Söhbət zamanı dünyada və regionda baş verən proseslər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb, global çağırışlar fonunda formalaşmaqda olan yeni dünya düzəni ilə bağlı fikirlər səsləndirilib. Bu kontekstdə regional sabitliyin və davamlı sülhün təmin edilməsinin vacibliyi xüsusi vurğulanıb. Qonaqlara bildirilib ki, Azərbaycan torpaqlarının Ermənistanın işğalın-

dan azad edilməsindən və ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyinin bərpasından sonra rəsmi Bakı sülh gündəliyinə sadiqliyini nümayiş etdirərək, sülh müqaviləsinin təşəbbüskarı qismində çıxış edib. Eyni zamanda diqqətə çatdırılıb ki, bu proses çərçivəsində bəzi dairələr sülhə mane olmaq cəhdləri göstərər, ölkəmizə qarşı qərəzli ittihamlar irəli sürür, ikili standartlara əsaslanan yanasmalar nümayiş etdirərək dezinformasiya kampaniyaları aparırlar. Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan sülh gündəliyinə sadiqliyini qoruyur və irəli sürdüyü əsas şərtlər əsasında sülh müqaviləsinin imzalanmasına hazır olduğunu bir daha bəyan edir.

Söhbətdə tərəfləri maraqlandıran digər məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

Əmək və sosial siyasət komitəsinin onlayn iclası

Aprelin 16-da Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin videokonfrans formatında iclası keçirilib. İclası açan komitə sədri Musa Quliyev gündəlikdə iki məsələnin müzakirəyə çıxarıldığını bildirib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbə-sindən bildirilib ki, komitə sədri ilk növbədə "Əmək pensiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanun layihəsi (ikinci oxunuş) haqqında məlumat verib. Bildirib ki, qanun layihəsindəki əsas dəyişiklik pensiya təminatının maliyyələşdirilməsi mexanizminin daha da dəqiqləşdirilməsini nəzərdə tutur. Belə ki, uşaqlara görə güzəştli şərtlərlə pensiyaya çıxan şəxslərin, lilliputların və fizioloji münasibliyi pozulmuş cirt-danboy insanların, həmçinin orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə və ya 18 yaşınadək ölülliyi olan şəxslərə və 70 yaşdan yuxarı ahıllara qulluq edən şəxslərin əmək pensiyalarına dair güzəştlərin maliyyələşdirilməsi dövlət büdcəsi hesabına həyata keçiriləcək.

Daha sonra gündəliyin ikinci məsələsi - "Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" qanun layihəsi (üçüncü oxunuş) müzakirə olunub. Musa Quliyev qeyd edib ki, bu

dəyişiklik vətəndaşların sosial xidmətə çıxış imkanlarını genişləndirməyə hüquqi zəmin yaradır. Layihə sosial xidmətə ehtiyac duyan şəxslərə bu xidmətlərə əlçatanlığını yaxşılaşdırmağa yönəlib.

Hər iki qanun layihəsi Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olunub.

Onlayn iclasda komitənin sədr müavini Elşad Musayev, üzvləri Bədal Bədalov, Əziz Ələkbərov, Səvinc Hüseynova, Göydeniz Qəhrəmanov, Vüqar Bayramov və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

"Azərbaycan"

"Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsi ilə bağlı bəzi normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 15 mart tarixli 42 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 109

Bakı şəhəri, 14 aprel 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Torpaqların kateqoriyalara aid edilməsi və onların bir kateqoriyadan digərinə keçirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 28 sentyabr tarixli 201 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin "Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsi ilə bağlı bəzi normativ hüquqi aktlar haqqında" 2000-ci il 15 mart tarixli 42 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 3, maddə 231 (Cild I); 2024, № 6 (II kitab), maddə 724) ilə təs-

diq edilmiş "Örüş, otlaq və biçənək sahələrinin istifadəyə və icarəyə verilməsi, habelə istifadə edilməsi Qaydaları"nın 2-ci hissəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"2. Yay və qış otlaqlarının, örüş və biçənək sahələrinin məqsədli təyinatının dəyişdirilməsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 28 sentyabr tarixli 201 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Torpaqların kateqoriyalara aid edilməsi və onların bir kateqoriyadan digərinə keçirilməsi Qaydaları"na əsasən Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ilə həyata keçirilir."

Əli ƏSƏDOV,

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

"Elektrik enerjisi və su təchizatı sahələrində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi və bununla əlaqədar bəzi məsələlərin tənzimlənməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 23 noyabr tarixli 235 nömrəli Fərmanının icrası məqsədilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 110

Bakı şəhəri, 15 aprel 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Elektrik enerjisi və su təchizatı sahələrində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi və bununla əlaqədar bəzi məsələlərin tənzimlənməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 23 noyabr tarixli 235 nömrəli Fərmanının 1.4-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 17 iyul tarixli 262 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 7, maddə 950 (Cild I); 2024, № 2, maddə 229, № 3, maddə 336, № 9, maddə 1048) ilə təsdiq edilmiş "Sudan istifadə Qaydaları"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. Qaydalara 1 nömrəli əlavə - "Su təchizatı və tullantı sularının axıdılması xidmətlərinə dair əhali qrupuna aid olan fiziki şəxslərlə bağlanan Müqavilə"nin preambulasına və 4.1-ci bəndinə "Mingəçevir" sözündən sonra ", Naxçıvan" sözü əlavə edilsin;

1.2. Qaydalara 2 nömrəli əlavə - "Su təchizatı və tullantı sularının axıdılması xidmətlərinə dair hüquqi şəxslərlə və hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərlə bağlanan Müqavilə"nin preambulasına və 4.1.12-ci yarım-bəndinə "Mingəçevir" sözündən sonra ", Naxçıvan" sözü əlavə edilsin.

2. "Six müvəqqəti məskunlaşma yerlərində faktiki yaşayan məcburi köçkünlərin və onlara bərabər tutulan şəxslərin istifadə etdikləri elektrik enerjisi üzrə limitlərin müəyyən edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 17 fevral tarixli 55 nömrəli Qərarına (Azərbaycan Respublikası-

nın Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 2, maddə 308 (Cild I); 2024, № 2, maddə 229) əlavələr - "Forma 1" və "Forma 2"yə "Mingəçevir" sözündən sonra ", Naxçıvan" sözü əlavə edilsin.

3. "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin tabeliyindəki publik hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 26 aprel tarixli 232 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2024, № 4, maddə 483) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Regional Su Meliorasiya Xidməti" publik hüquqi şəxsin Nizamnaməsi"nin 1.1-ci bəndinə "Mingəçevir" sözündən sonra ", Naxçıvan" sözü əlavə edilsin;

3.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş "İri Şəhərlərin Birləşmiş Su Təchizatı Xidməti" publik hüquqi şəxsin Nizamnaməsi"nin 1.1-ci bəndinə "Mingəçevir" sözündən sonra ", Naxçıvan" sözü əlavə edilsin.

4. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 1 avqust tarixli 372 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2024, № 8, maddə 988) ilə təsdiq edilmiş "Təbii inhisar subyektlərinin Siyahısı"nın 34-cü və 35-ci hissələrinin "Fəaliyyət göstərdiyi ərazi" sütununa "Mingəçevir" sözündən sonra ", Naxçıvan" sözü əlavə edilsin.

Əli ƏSƏDOV,

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycanın müdafiə naziri Hulusi Akarla görüşüb

Aprel 16-da Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Türkiyə Böyük Millət Məclisinin deputatı, parlamentin Milli müdafiə komissiyasının sədri, Türkiyə Respublikasının sabiq milli müdafiə naziri Hulusi Akarın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Müdafiə nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Türkiyə parlamentinin Milli müdafiə komissiyasının sədri protokola uyğun olaraq "Şərəf kitabı"nı imzalayıb.

General-polkovnik Z.Həsənov qonaqları Azərbaycanda görməkdən məmnun olduğunu bildirib. Nazir hər iki qardaş ölkənin dövlət başçılarının səmimi münasibətlərinin Azərbaycan və Türkiyə arasında bütün sahələ-

rin, o cümlədən hərbi əməkdaşlığın inkişafında xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb.

H.Akar öz növbəsində Azərbaycana cari ildə ilk səfərindən razılıq ifadə edib, hər zaman olduğu kimi göstərilən

səmimi münasibətə və qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirib. Qarşılıqlı səfərlərin əhəmiyyətini qeyd edən qonaq Azərbaycan və Türkiyənin strateji müttəfiqlik səviyyəsinə çatın hərbi əlaqələ-

rinin daim inkişaf etdiyini xüsusi vurğulayıb.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran, o cümlədən regional təhlükəsizliyə dair məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan və Slovakiya arasında hərbi əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri müzakirə edilib

Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kərim Vəliyevin Slovakiya Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general-leytenant Daniel Zmekonun dəvəti ilə bu ölkəyə rəsmi səfəri başlayıb.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, səfərin ilk günü Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəsmi qarşılanma mərasimi keçirilib.

Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik K.Vəliyevin slovakıyalı həmkarı general-leytenant D.Zmeko ilə görüşündə hərbi əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri müzakirə edilib,

qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonra general-polkovnik K.Vəliyev Slovakiya müdafiə nazirinin müavini

Martin Voytaşoviç ilə görüşüb. Tərəflər hər iki ölkə arasında hərbi, hərbi-texniki və hərbi təhsil sahələrində əməkdaşlığa dair müzakirələr aparıblar.

Azərbaycan-Çin Hökumətlərarası Ticarət-İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının 10-cu iclası keçirilib

Aprel 16-da Bakıda Azərbaycan-Çin Hökumətlərarası Ticarət-İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının 10-cu iclası keçirilib. İclasda Azərbaycan Respublikasının Baş nazirinin müavini, komissiyanın həmsədri Şahin Mustafayev və Çin Xalq Respublikasının kommersiya nazirinin müavini, Çinin ticarət üzrə beynəlxalq nümayəndəsi Lin Ci sədrlik ediblər.

Nazirlər Kabinetindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Baş nazirin müavini Şahin Mustafayev iclası açaraq bildirib ki, Hökumətlərarası Komissiya çərçivəsində aparılan danışıqlar dövlətlərimizin başçılarının verdikləri tapşırıqların icrasını müzakirə etmək, həmçinin Azərbaycan ilə Çin arasında münasibətlərin inkişafına dair yaxın perspektivləri müəyyənləşdirmək üçün mühüm platforma rolunu oynayır.

Vurğulanıb ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Çin Xalq Respublikasının Sədri cənab Si Cinpinin söyləri nəticəsində iki ölkə arasında dövlətlərarası münasibətlər dinamik və hərtərəfli inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Ölkə başçıları arasında qarşılıqlı etimadla əsaslanan şəxsi münasibətlər və müttəfidi təmaslar bu inkişafın əsas hərəkətverici qüvvələrindən biridir.

Qeyd olunub ki, ötən il Azərbaycan və Çin arasında münasibətlərin strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlməsi tarixi hadisədir. Dövlətlərimizin başçılarının imzaladıqları Birgə Bəyannamə ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın daha da genişlənməsi üçün möhkəm zəmin formalaşdırır.

Ticarət-iqtisadi sahədəki əməkdaşlığın davamlı şəkildə inkişaf etdiyi, Çinin Azərbaycanın əsas iqtisadi və ticarət tərəfdaşlarından biri olduğu xüsusi vurğulanıb. Eyni zamanda Azərbaycanın da Cənubi Qafqazda Çinin ən böyük ticarət tərəfdaşı olduğu qeyd edilib. İki ölkə arasında ticarət dövriyyəsinin artım meylli ötən il 21 faiz (3,7 milyard dollar) təşkil edib. Bu ilin ilk üç ayı üzrə də müsbət dinamika qorunaraq qarşılıqlı ticarət həcmi 37 faizdən (1,02 milyard dollar) artıq yüksəlib. Azərbaycan xüsusi kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının Çinə ixracını genişləndirməkdə maraqlı olduğunu bir daha bəyan edib.

Sənaye, neft-qaz, neft-kimya, "yaşıl energetika", yüksək texnologiyalar, innovasiyalar və kosmik sahələrdə investisiya əməkdaşlığında müşahidə olunan müsbət dinamika da diqqətə çatdırılıb. Bildirilib ki, Çindən Azərbaycana yönəlmən investisiyaların həcmi 942 milyon ABŞ dollarına çatıb. Eyni zamanda Dövlət Neft Fondu-nun da daxil olduğu Azərbaycan sarmayelərinin Çinə yatırılan ümumi həcmi təqribən 2,1 milyard ABŞ dollarına yüksəlib.

Bundan əlavə, Azərbaycan Prezidentinin Çinə qarşıdakı səfəri çərçivəsində ölkəmizdə BYD şirkəti ilə birlikdə elektrik avtobuslarının istehsalının lokallaşdırılması layihəsinə start verilecek.

İki ölkə arasında "yaşıl enerji" sahəsində əməkdaşlıq strateji prioritet təşkil

edir. Baş nazirin müavini Şahin Mustafayev qeyd edib ki, Azərbaycan bu sahədə böyük potensiala, Çin geniş texnoloji resurslara və zəngin təcrübəyə malikdir. Hesab edirik ki, birgə səylər bu istiqamətdə uğurlu əməkdaşlığın qarantı olacaq.

Baş nazirin müavini Şahin Mustafayev bildirib ki, nəqliyyat və tranzit sahəsində də əməkdaşlıq uğurla inkişaf edir. Vurğulanıb ki, 2024-cü ildə Azərbaycan və Çin arasında tranzit daşımalarının həcmi 86 faiz (378 min ton) artıb. Azərbaycanda nəqliyyat infrastrukturunun inkişafı və tranzit potensialının artırılması məqsədilə həyata keçirilən genişmiqyaslı layihələrdən - Bakı-Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti və digər nəqliyyat dəhlizlərindən bəhs olunub. Bu layihələr Çindən Avropaya və əks istiqamətdə ən qısa və səmərəli marşrutu təşkil edir.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə yaranan yeni reallıqlar fonunda mövcud geniş imkanlar xüsusi vurğulanıb. Baş nazirin müavini Şahin Mustafayev Çin rəsmilərinə işğaldan azad olunmuş ərazilərdəki həyata keçirilən müasir infrastruktur layihələri və gələcək iqtisadi perspektivlər haqqında ətraflı məlumat verərək, Çin şirkətlərini bu ərazilərdə investisiya yatırımağa dəvət edib.

Regionun nəqliyyat-kommunikasiya sisteminin bərpasının böyük perspektiv vəd etdiyi, Zəngəzur dəhlizinin reallaşmasının isə sülhə və təhlükəsizliyə xidmət göstərəcəyi, Orta dəhlizin tərkib hissəsi kimi "Kəmər və Yol" layihəsinə də mühüm töhfə verəcəyi bildirilib.

Çin Xalq Respublikasının kommersiya nazirinin müavini və Çinin ticarət üzrə beynəlxalq nümayəndəsi Lin Ci ölkəsinin Azərbaycanla iqtisadi əlaqələrə xüsusi əhəmiyyət verdiyini vurğulayıb. O, Çinin Azərbaycanla istehsalı məhsulların idxal həcmi və çeşidini genişləndirməkdə maraqlı olduğunu qeyd edərək, xüsusilə nar məhsulları və şərabın ölkəsində alıcıların böyük rəğbətini qazandığını diqqətə çatdırıb. Həmçinin quş əti, fındıq və badamın Çinə ixracı üçün geniş imkanların olduğunu bildirilib.

Bununla yanaşı, Lin Ci Azərbaycanın Ümumdünya Ticarət Təşkilatına üzvlükə bağlı təşəbbüslərini dəstəklədiyini və bu istiqamətdə rəsmi Bakı ilə birgə işləməyə hazır olduğunu ifadə edib.

Çin rəsmiləri qarşılıqlı investisiyaların və ticarətin genişlənməsində maraqlı olduğunu bildirib, Çində Azərbaycan Ticarət evlərinin sayının artırılması təklifi ilə çıxış ediblər.

İclasda qeyd edilib ki, Azərbaycan ilə Çin arasında baramaçılıq inkişafı sahəsində səmərəli əməkdaşlıq əlaqələri qurulub və bu əməkdaşlığın işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasında özünü daha qabarıq şəkildə nümayiş etdirəcəyi gözlənilir. Belə ki, tərəfdaşlar tərəfindən Xocalı şəhərində əkilməsi üçün artıq 130 min tut tinqi gətirilib. Layihənin uğurlu nəticələr verəcəyi proqnozlaşdırılır.

Qeyd edilib ki, turizm sahəsində əlaqələr müsbət şəkildə inkişaf edir, qarşılıqlı turist axını dinamik şəkildə artır. Ötən il Azərbaycana gələn Çin turistlərinin sayında əhəmiyyətli artım qeydə alınıb. Burada Azərbaycanın Çin vətəndaşları üçün birtərəfli qaydada vizanı ləğv etməsi mühüm rol oynayıb.

Azərbaycan Prezidentinin Çinə səfəri çərçivəsində qarşılıqlı vizasız gediş-gəlişi haqqında sazişin imzalanması gözlənilir. Bu, ölkələrimiz arasında təmaslara ciddi tökan verəcək və qarşılıqlı səfərlərin sayını artırmağa xidmət edəcək.

Azərbaycan-Çin Hökumətlərarası Ticarət-İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının 10-cu iclasında IT, kosmik sənaye, yüksək texnologiyalar, səhiyyə və turizm sahələrində əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi imkanları da geniş müzakirə olunub. Yaxın vaxtlarda Azərbaycan Prezidentinin Çinə planlaşdırılan səfərinin iki ölkə arasındakı münasibətləri yeni mərhələyə yüksəldəcəyinə əminlik ifadə edilib. Lin Ci ölkəsinin Qafqaz regionunda Azərbaycanla əməkdaşlığa xüsusi önəm verdiyini və milli-iqtisadi maraqlara uyğun bütün təşəbbüsləri dəstəklədiklərini vurğulayıb.

Müzakirələr nəticəsində investisiya əməkdaşlığı üzrə İşçi Qrupun yaradılması qərara alınıb. Bu qurum investisiya sahəsindəki məsələlərin daim diqqətdə saxlanılması üçün mühüm platforma olacaq.

İclasın yekununda Birgə İnvestisiya Əməkdaşlığı üzrə İşçi Qrupun yaradılması haqqında Anlaşma Memorandumunu və Azərbaycan-Çin Hökumətlərarası Ticarət-İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının 10-cu iclasının Protokolu imzalanıb.

Azərbaycanla Qazaxıstan arasında media sahəsində mütəxəssislərin hazırlanması istiqamətində müzakirələr aparılıb

Astanada təşkil olunan II Mərkəzi Asiya Media Forumu çərçivəsində Medianın İnkişafı Agentliyinin (MEDİA) İcraçı direktoru Əhməd İsmayilov ilə Qazaxıstan Respublikasının mədəniyyət və informasiya naziri Aida Balayeva arasında ikitərəfli görüş keçirilib.

MEDIA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə iki ölkə arasında informasiya təhlükəsizliyi sahəsində əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinin,

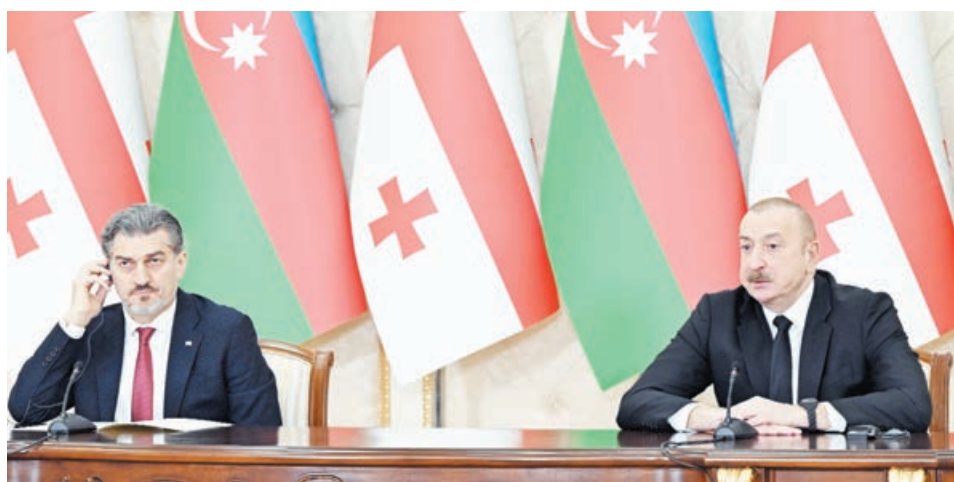
qarşılıqlı əlaqələrin dərinləşdirilməsinin, yeni təşəbbüslərin həyata keçirilməsinin önəmi vurğulanıb. Bununla yanaşı, tərəflər arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumundan irəli gələn məsələlərə toxunulub, media sahəsində mütəxəssislərin hazırlanması, saxta və etibarsız məlumatların yayılmasına qarşı mübarizə üsullarına dair təcrübə mübadiləsi istiqamətində müzakirələr aparılıb.

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin dövlət başçısı kimi ilk rəsmi səfərini Azərbaycana etməsi bölli həqiqətlərə yeni işıq saldı. Bu səfər, ilk növbədə, bir daha təsdiq etdi ki, Azərbaycanla Gürcüstan arasındakı siyasi əlaqələr yüksək səviyyədədir. Ümumilikdə isə səfər, keçirilən görüşlər, verilən açıqlamalar göstərdi ki, iki dövlət arasındakı münasibətlər dostluq və mehriban qonşuluq prinsiplərinə söykənəklə strateji məzmun daşıyır.

Azərbaycan-Gürcüstan əlaqələri yüksələn xətlə inkişaf edir

Azərbaycanın layihələri ölkəmizdə yeni keyfiyyət mərhələsinə yüksəldib

Azərbaycan və Gürcüstan XX əsrdə eyni taleyi bölüşüblər. İmperiya əsarətindən xilas olan Azərbaycan və gürcü xalqları 1918-ci ildə eyni vaxtda öz dövlətlərini qurub, lakin iki il sonra müstəqilliklərini itiriblər. 1991-ci ildə hər iki xalq yenidən dövlət müstəqilliyini bərpa edib. Müstəqilliyə gədən yolda da hər iki xalq çətinliklərdən keçib, haqsızlıqlara moruz qalıb. Müstəqilliyin ilk illərində də hər iki dövlətdə qanlı-qadalı hadisələr baş verib. Hər iki dövlət vətəndaş qarşıdurmasına, ərazi bütövlüyünün pozulmasına moruz qalıb.

Müstəqillik illərində iki dövlət arasındakı əlaqələr Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Eduard Şevardnadzenin sayəsində yeni morholəyə qədəm qoyub. Beləliklə, ötən əsrin 90-cı illərinin ortalarından etibarən Azərbaycan-Gürcüstan əlaqələri yüksələn xətlə inkişaf edir. Ölkələrimiz arasında demək olar ki, dövlət və cəmiyyət həyatının bütün sahələrində ikitərəfli və faydalı əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur.

Azərbaycanın həyata keçirdiyi enerji və nəqliyyat layihələri isə Gürcüstanla əlaqələri tamamilə yeni keyfiyyət mərhələsinə yüksəldib. Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli siyasəti sayəsində Bakı-Tbilisi-Ceyhan və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərlərini, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttini, "Cənub qaz dəhlizi"nin inşası həm də Gürcüstanla əlaqələrin strateji səviyyəyə yüksəlməsini təmin edib. Azərbaycanın global təşəbbüsləri həm də Gürcüstan regionun tranzit dövlətinə çevirib, onun maliyyə imkanlarının yüksəlməsinə, əhalisinin sosial rifahının yaxşılaşmasına xidmət edib. Azərbaycan eyni zamanda Gürcüstan sərmayə yatırın əsas ölkəsidir. SOCAR-ın xətti ilə Gürcüstanda görülən işlər bu ölkənin iqtisadiyyatının inkişafına, dövlət büdcəsinin formalaşmasına böyük töhfələr verir.

Gürcüstanın Baş naziri də ilk xarici səfərini Azərbaycana etmişdi

Gürcüstanın Prezidenti Mixeil Kavelaşvilinin dövlət başçısı kimi ilk rəsmi səfərini Azərbaycana etməsi isə iki dövlət arasındakı siyasi münasibətlərin yüksək olmasına dair ilk nümunə deyil. Belə ki, Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze də ötən ilin oktyabrında keçirilən parlament seçkilərindən sonra ilk xarici səfərini bu ilin yanvarında məhz Azərbaycana edib. Bir neçə gün əvvəl ADA Universitetində keçirilən "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forumda bu barədə danışan Prezident İlham Əliyev eyni zamanda Gürcüstan Prezidentinin də ilk xarici səfərini Azərbaycana olacağını bildirmişdi: "İki ölkə arasında sıx tərəfdaşlıq və dostluq münasibətlərinin bariz nümunəsi kimi Gürcüstanın Baş nazirinin ölkəmizə səfərini qeyd edə bilərəm. Bu, onun seçkilərdən sonra ilk xarici səfəri idi. Adətən, seçkilərdən sonra ilk xarici səfərin rəmzi mənası var. Beləliklə, ilk səfər Azərbaycana edildi və təzliklə seçkilərdən sonra Gürcüstan Prezidenti də ilk xarici səfərini Azərbaycana edəcək. Beləliklə, bu iki fakt münasibətlərimizin, bizim qarşılıqlı sadiqliyimizin və dostluğumuzun aydın göstəricisidir".

Mixeil Kavelaşvilinin rəsmi səfəri zamanı hər iki ölkənin prezidenti tərəfindən münasibətlərə dair mühüm bəyanatlar verildi. Əsrlər boyu Azərbaycan və gürcü xalqlarının sülh, mehribanlıq, qardaşlıq şəraitində yaşadıqları və bunun bu gün də belə olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev dövlətlərarası münasibətlərin də yüksək səviyyədə olduğunu bəyan etmişdi. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, Gürcüstan və Azərbaycan birgə bir çox önəmli layihələri icra ediblər və bu layihələr həm ölkələrimiz üçün, xalqlarımız üçün, həm də daha geniş coğrafiya üçün böyük önəm daşıyır. "Azərbaycanın və Gürcüstanın birgə həyata keçirdiyi neft-qaz layihələri, neft-qaz kəmərləri, nəqliyyat, kommunikasiya layihələri, sözün əsl mənasında, böyük əhəmiyyət daşıyan layihələrdir və neinki Cənubi Qafqazın, Avrsiya regionu-

nun nəqliyyat və enerji xəritəsini yenidən tərtib edən layihələrdir. Əgər biz bu gün Avropanın enerji təhlükəsizliyi haqqında danışırıqsa, bunu Azərbaycanı, Gürcüstanı təsəvvür etmək mümkün deyil. Hazırda Gürcüstan daxil olmaqla Azərbaycan 12 ölkəyə təbii qaz ixrac edir və bu ixrac Gürcüstan vasitəsilə həyata keçirilir. Nəqliyyat-kommunikasiya sahəsində əldə olunmuş nailiyyətlər, yeni inşa edilmiş dəmir yolları, limanlar həm Azərbaycanda, həm də Gürcüstanda böyük sinergiya yaratmış və əslində, Orta dəhlizin ayrılmaq hissəsinə çevrilmişdir", - deyər Prezident İlham Əliyev bildirmişdi.

Gürcüstan Azərbaycanın yaratdığı reallıqları dəstəkləyir

Mixeil Kavelaşvilinin Prezident vəzifəsinə seçildikdən sonra tezliklə Azərbaycana səfər etməyin onun üçün vacib olduğunu qeyd etməsi həm də Gürcüstan rəhbərliyinin ölkəmizə olan yüksək münasibətindən xəbər verir. Eyni zamanda onun ilk səfərini Azərbaycana olması respublikamızın Cənubi Qafqazdakı aparıcı rolunun və global proseslərdə fəal iştirakına verilən önəm göstəricisidir. Gürcüstan Prezidentinin ölkəsinin həmişə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin güclü tərəfdarı olması barədə fikirləri də xüsusi diqqət çəkir. Görünən həm də odur ki, rəsmi Tbilisi strateji tərəfdaş olaraq Azərbaycanın regionda yaratdığı reallıqlara dəstək verir. Mixeil Kavelaşvilinin Azərbaycanla Gürcüstan arasında ümumi maraqların müdafiəsi sahəsində əməkdaşlığın intensivləşdiyini qeyd etməsi və buna görə İlham Əliyevə təşəkkür etməsi isə bir daha göstərdi ki, Azərbaycan Prezidenti Gürcüstanda güclü siyasi lider kimi qəbul olunur.

Bütövlükdə, Gürcüstan Prezidentinin Azərbaycan səfəri bir daha iki ölkə arasındakı münasibətlərin yüksək səviyyəsini nümayiş etdirdi. Görünən odur ki, dostluğa, mehriban qonşuluğa və strateji tərəfdaşlığa söykənən Azərbaycan-Gürcüstan əlaqələri yüksələn xətlə inkişaf edir.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Azərbaycan mühüm global aktora çevrilib

Ölkəmiz Yaxın Şərq dövlətləri ilə çoxşaxəli münasibətləri inkişaf etdirir

"Aprelin 9-da Türkiyə və İsrail rəsmilərinin Bakıda keçirdiyi görüş Azərbaycanın regional diplomatiyada oynadığı mühüm rolun təsdiqidir. Bu, Suriyada "münaqişəsizlik mexanizmi" çərçivəsində keçirilən ilk texniki formatda müzakirə olub və İsrail Baş naziri Benyamin Netanyahu buna görə Azərbaycanı təşəkkürünü bildirib. Prezident İlham Əliyev çıxışında, həmçinin ölkəmizin Suriyada formalaşmaqda olan yeni hakimiyyəti dəstəklədiyini bildirdi. Bu, Azərbaycanın Yaxın Şərqdə baş verənlərə dair fəal və prinsipial mövqeyini göstəricisidir".

şu ölkələrin arasında münasibətlərin tənzimlənməsi prosesində də yaxından iştirak edir. Diplomatiya kanalları və çoxtərəfli platformalar vasitəsilə Azərbaycan regionda sülh və sabitliyin bərqərar olunmasına dəstək verir. Azərbaycan və İsrail qarşılıqlı hörmət, anlayış və ortaq maraqlara əsaslanan güclü tərəfdaşlıq münasibətləri qurub. İllər ərzində iqtisadiyyat, mədəniyyət, aviasiya, peyk texnologiyaları, kibertəhlükəsizlik, xüsusi müdafiə və təhlükəsizlik sahələrində ölkələrimiz arasında əməkdaşlıqda əhəmiyyətli irəliləyişlərə şahid olmuşuq. Müdafiə sahəsində İsraillə əməkdaşlığımız 1997-ci ildən başlayıb. Həmin vaxtdan etibarən hərbi-texniki əməkdaşlıq, əvədliliklərin modernləşdirilməsi və kəşfiyyat məlumatlarının mübadiləsi sahələrində potensiallarımızı güclən-

iki ölkə arasındakı dostluğun bariz göstəricisidir. "Enerji sahəsində uğurlu əməkdaşlıq, terrorizm və transmilli müntəxəkil cinayətkarlığa qarşı mübarizə sahəsində birgə fəaliyyət də xüsusi qeyd olunmalıdır. Azərbaycanın İsrail üçün əlverişli logistika imkanları ticarət əlaqələrini daha da dərinləşdirib. Bundan əlavə, İsrailin Texnion İnstitutunun dəstəyi ilə yaradılan Azərbaycan Kibertəhlükəsizlik Mərkəzi müdafiə və təhlükəsizlik infrastrukturumuzun gücləndirilməsi istiqamətində daha bir mühüm addımdır. Bu mərkəz müntəxəssislərimizi rəqəmsal dövrün artan çağırışları ilə mübarizə aparmaq üçün zəruri bilik və bacarıqlarla təmin edəcək", - deyər Pərvanə Vəliyeva bildirdi.

Dəputat deyib ki, Əsəd rejimi çökəndən sonra Suriya ilə Azərbaycanın münasibətləri bərpa olunur. Azərbaycan və Suriya arasında dostluq münasibətləri qurulur. İkitərəfli əlaqələr bundan sonra da inkişaf edəcək. Suriyadakı keçmiş rejim bir çox beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycana qarşı problemlər yaratmağa çalışırdı, hazırda isə bu, aradan qalxıb.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Müstəqil və qətiyyətli siyasətin diktəsi

Ötən ilin aprelində Rusiya sülhməramlılarının ərazilərimizdən vaxtından əvvəl çıxarılması barədə hər iki ölkənin ali rəhbərliyi tərəfindən qərar qəbul edildi

Ötən beş ilin xronologiyasına qısa nəzər saldıqda Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü müdrik və uzaqgörən siyasət sayəsində ölkəmiz, xalqımız adına qazanılan tarixi qələbələr silsiləsinə, milli maraqlarımızın qətiyyətli nəcə təmin edilməsinə qüvvə ilə şahidlik edirik.

Artıq ərazi bütövlüyümüz, suverenliyimiz tam təmin edilib, Qarabağda erməni separatizmi məhv edilib, Konstitusiyamız bütün ərazilərimizdə qüvvəyə minib. Milli nifrət zəminində xalqımıza qarşı çoxsaylı hərbi cinayət törədən erməniəsilil şəxslər Bakıda ədalət mühakiməsinə cəxanılıb.

Üç onilliyə yaxın müddət ərzində erməni vəhşiliyi ilə üz-üzə qalan, talanan, dağıdılan Qarabağ və Şərqi Zəngəzurd genişmiqyaslı quruculuq və bərpa işləri aparən dövlətimiz o ərazilərə yenidən həyat verir. Bir zamanlar ah-nalə ilə yurdlarını tərk etməyə məcbur qalmış keçmiş məcburları köçkünlərimiz qayıdış karvanları ilə yurdlarına döndürüb. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdan daha silah səsləri yox, yeni doğulan körpələrin sədasi gəlir.

Bütün bunlar Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında qəhrəman Azərbaycan Ordusunun əldə etdiyi Şuşa Zəfərindən doğan şərəf salnaməmizin parlaq səhifələridir.

Yeni reallıq

Azərbaycanın əldə etdiyi bu tarixi nailiyyətlər, misilsiz uğurlar notədəsində regionda da vəziyyət tamamilə dəyişdi, yeni gerçəkliklərin diktə etdiyi reallıqlar formalaşdı. Bunlardan biri də ötən il Azərbaycan və Rusiya

ali rəhbərliklərinin qərarı ilə Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingentinin ölkəmizi zamanından əvvəl tərk etməsi oldu. Xatırladaq ki, 2020-ci il noyabrın 10-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan və Rusiya Prezidenti Vladimir Putin tərəfindən üçtərəfli Bəyanat imzalanmışdı. Bəyanata əsasən, bir vaxtlar erməni separatçılarının mövcud olduğu Qarabağda Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingenti yerləşdirilmişdi. Bəyanatda sülhməramlı kontingentin qalma müddətinin 5 il olduğu öz əksini tapmışdı.

2023-cü ilin sentyabrında Azərbaycanın həyata keçirdiyi 23 saatlıq lokal antiterror tədbirləri nəticəsində Qarabağdakı erməni separatçılarının mövcudluğuna son qoyuldu, bütün ərazilərimiz üzərində milli suverenliyimiz təmin edildi. Bununla Rusiya sülhməramlılarının fəaliyyətinə bölgədə ehtiyac qalmadı.

Ötən ilin bu günlərində Rusiya sülhməramlı kontingentinin Azərbaycan ərazilərini tərk etməsi ilə bağlı məlumatların həqiqəti nə dərəcədə əks etdirməsi ilə bağlı AZƏRTAC Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezi-

dentinin Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev sual ünvanlamışdı. Aprelin 17-də sözügedən sualı cavablandıran Prezidentin köməkçisi bildirmişdi ki, 2020-ci il noyabrın 10-da imzalanmış üçtərəfli Bəyanata əsasən, Azərbaycan Respublikasının ərazisində müvəqqəti olaraq yerləşdirilmiş Rusiya Federasiyası sülhməramlılarının ölkəmizin ərazisindən vaxtından əvvəl çıxarılması barədə hər iki ölkənin ali rəhbərliyi tərəfindən qərar qəbul edilmişdi.

Beləliklə, bu məsələ rəsmi şəkildə də təsdiqini tapmış və vaxtından əvvəl Rusiya sülhməramlı kontingenti Azərbaycan ərazilərini tərk etməyə başlamışdı.

Ötən il mayın 15-də Xocalı Hava Limanında Rusiya Federasiyası sülhməramlı kontingentinin missiyasının başa çatmasına həsr olunan təntənəli mərasim keçirilmişdi.

Uğur silsiləsi

Rusiya sülhməramlılarının ərazilərimizdən çıxarılması Prezident İlham Əliyevin şəxsi səyləri nəticəsində baş vermişdi. 2020-ci il 10 noyabr üçtərəfli Bəyanatında sülhməramlıların 2025-ci ilə qədər müvəqqəti olaraq yerləşdirilməsi maddəsi-

nin öz əksini tapması və burada "müvəqqəti" şərtinin qoyulması da Prezident İlham Əliyevin israrı sayəsində mümkün olmuşdu. Dövlətimizin başçısının qətiyyətli siyasətinin təzahürü kimi, 2024-cü ildə bu proses məntiqi sonluğuna çatdırılmışdı.

Rusiya sülhməramlı kontingentinin ərazilərimizi vaxtından əvvəl tərk etməsi Azərbaycanın növbəti uğuru olmaqla yanaşı, ölkəmizin qələbələrində kölgə salmaq istəyən xaricdə və daxilə olan bəzi qərzəli dairələrə tutarlı cavab idi. Həmin dairələrin guya Rusiya sülhməramlılarının heç zaman Azərbaycan ərazilərini tərk etməyəcəyi ilə bağlı "proqnoz"larının da cəfəng və əsassız olduğu ayəni təsdiqini tapdı.

Bütün bunlar isə, "Nəyi necə, nə vaxt etmək lazımdır, bunu mən bilirəm. Yaxın tarix dəfərlə bunu göstərər, həm siyasi müstəvidə, diplomatik müstəvidə, eyni zamanda döyüş meydanında. Nəyi edirsə, dəqiqlik edirik", - deyər Müzəffər lider İlham Əliyevin müstəqil və qətiyyətli siyasəti, hərbi taktika, diplomatik peşəkarlığı ilə milli maraqlarımızı layiqincə təmin etməsinin göstəricisidir.

Yasəmən MUSAİYeva,
"Azərbaycan"

IV Antalya Diplomatiya Forumu Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığının sarsılmaz olduğunu bir daha təsdiq etdi

Prezident İlham Əliyevin IV Antalya Diplomatiya Forumunda iştirakı bir daha göstərdi ki, Azərbaycan yalnız regionda deyil, həm də global miqyasda etibarlı tərəfdaş və təşəbbüskar dövlət kimi qəbul edilir. Bunun əsas səbəbi isə dövlətimizin başçısının beynəlxalq münasibətlər sahəsində zəngin təcrübəsi, strateji baxışları və pragmatik yanaşmalarıdır.

Heç şübhəsiz, Prezident İlham Əliyevin Antalyaya işgüzar səfəri və sözügedən forumda iştirakı Azərbaycanın artan beynəlxalq nüfuzu ilə yanaşı, ölkəmizin iqtisadi, o cümlədən enerji və nəqliyyat sahələrində həyata keçirdiyi irimiqyaslı layihələrlə sıx bağlı idi. Eyni zamanda forum çərçivəsində Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin hazırkı vəziyyətinə və inkişaf perspektivlərinə dair əhəmiyyətli fikir mübadiləsi üçün geniş imkanlar da yarandı. İlham Əliyev və Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasındakı görüşdə ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrin dərinləşməsi üçün prioritet istiqamətlər müzakirə olundu. Bildirildi ki, Azərbaycan və Türkiyə arasındakı iqtisadi münasibətlər son illər təcə artan ticarət dövriyyəsi ilə deyil, həm də investisiya, enerji, nəqliyyat-tranzit və regional əməkdaşlıq sahələrində yeni strateji morholəyə qədəm qoyub.

Azərbaycanla Türkiyə arasında ticarət dövriyyəsi son 10 il ərzində davamlı artım nümayiş etdirir. Azərbaycanın əsas ixrac məhsullarına xam neft, təbii qaz, neft-kimya məhsulları və kond təsərrüfatı malları daxil olduğu halda, Türkiyədən idxal olunan məhsullar arasında sənaye avadanlıqları, maşın-qayırma komponentləri, tikinti materialları və dərman vasitələri üstünlük təşkil edir. İkitərəfli ticarət əlaqələrinin şaxələndirilməsi və qeyri-neft sektorunun ixracda rolu-

nun artırılması yaxın dövrdə iki ölkə arasında iqtisadi gündəliyin əsas prioritetlərindən biridir. İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin Türk Dünyası Araşdırmalar Mərkəzinin (TDAM) rəhbəri Vüsalə Cəfərova deyir ki, ölkələrimiz arasındakı ikitərəfli ticarət dövriyyəsinin dəyəri 2023-cü ildə 6 milyard dollardan 2024-cü ildə 7,6 milyard dollara çatıb.

Azərbaycan və Türkiyə arasında nəqliyyat və tranzit sahəsində əməkdaşlıq Orta dəhliz (Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu) çərçivəsində strateji əhəmiyyət kəsb edir. Orta dəhliz Avrsiya regionunda bir çox dövlətlər üçün mühüm tranzit marşrutudur. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu bu istiqamətdə ən uğurlu layihələrdən biridir. Bundan əlavə, Zəngəzur dəhlizinin açılması və Naxçıvanla quru əlaqənin bərpası təcə ikitərəfli deyil, həm də Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələr arasında iqtisadi inteqrasiyanı gücləndirməyə hesablanır.

Azərbaycanın Türkiyəyə qoyduğu sərmayələr strateji xarakter daşıyır. Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) Türkiyədəki ümumi investisiyasının həcmi 18 milyard dollardan çoxdur. Bu investisiyalardan ən mühüm komponentlərindən biri İzmirin Əliağa bölgəsində yerləşən və 6,3 milyard dollar dəyərində olan "STAR" Neft Emalı Zavodudur. 2018-ci ildən fəaliyyət

göstərən "STAR" hər il 10 milyon ton xam neft emal etmək gücündədir və Türkiyənin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rol oynayır. Bununla yanaşı, SOCAR-ın iştirakı ilə fəaliyyət göstərən "Petkim" neft-kimya kompleksi və TANAP layihəsi vasitəsilə təbii qaz nəqli enerji sahəsində tərəfdaşlığın genişliyiini əks etdirir. Eyni zamanda Türkiyə şirkətləri də Azərbaycanın infrastruktur, nəqliyyat və kond təsərrüfatı sektorlarında aktiv fəaliyyət göstərirlər.

Hazırda qardaş Türkiyə ilə tranzit-logistika, gömrük, İKT, ticarət və s. sahələrdə əlaqələrin möhkəmlənməsi, ərazilərimizin işğaldan azad edilməsi ilə əlaqədar yaranan yeni reallıqlara uyğun iqtisadi əlaqələrin daha da inkişafı yönündə layihələrin reallaşdırılması diqqət mərkəzində saxlanılır. Bunlarla bərabər, iki dövlət arasında 2020-ci ilin fəvralında imzalanmış Preferensial Ticarət Sazişinə əsasən, qarşılıqlı ticarət həcmimin və məhsul dövriyyəsinin artırılmasına xüsusi önəm verilir.

Azərbaycanın ixrac-idxal proseslərində də qardaş ölkə xüsusi rol oynayır. Ölkəmizin keçən ilin ixracının 9, idxalının isə 16 faizinin Türkiyə ilə bağlı olması məhz bunun bariz ifadəsidir. Türkiyə ilə ticarətdə Azərbaycan müsbət saldoğa malikdir.

Forum çərçivəsində keçirilmiş yüksək səviyyəli görüşlər və panel müzakirələr Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin regional və global səviyyədə nümunəvi bir strateji tərəfdaşlıq modeli olduğunu təsdiqləyir. Ticarət dövriyyəsinin artması, enerji təhlükəsizliyində birgə təşəbbüslər, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpasında tərəfdaşlıq və türk dünyasında iqtisadi inteqrasiya bu münasibətlərin əsas sütunlarıdır.

Züleyxa ƏLİYeva,
"Azərbaycan"

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

AŞPA sədrinin əsassız bəyanatının heç bir əhəmiyyəti yoxdur

Avropa ölkələrinin, Qərbi dünyasının, eləcə də ermənipərəst beynəlxalq təşkilatların Azərbaycan qarşı soyuq münasibətləri "isınmək" bilmir. Bu ölkələrin, bəzi beynəlxalq təşkilatların anti-Azərbaycan mövqeyinin xalqımız üçün böyük Zəfər başa çatan İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra daha da gücləndiyi aydın şəkildə hiss olunmaqdadır. Bunlar rəsmi Bakının zaman keçdikcə dünyada nüfuzunun artmasından, eləcə də beynəlxalq arenada nail olduğu uğurlara qısqıncılıqla yanaşılmasından irəli gəlir. Avropa ölkələrindən, Qərbi dünyasından, eləcə də ermənipərəst beynəlxalq təşkilatlardan Azərbaycana əsən soyuq küləklərin isə Fransadan start götürdüyü heç kimdə şübhə doğurmur.

İllərdən bəri erməni lobbisinin təsiri altından çıxma bilməyən, anti-Azərbaycan bəyanatları ilə çıxış edən Avropa Parlamentinin ardınca Avropa Şurası Parlament Assambleyası (AŞPA) da ölkəmizə qarşı qərəzli, ikili standartlarla çıxış edir. Ölkəmizin əleyhinə həqiqətən heç yaxınlaşma getməyən iddialar qaldırır, uydurma və əsassız bəyanatlar verir. Bu qurum heç bir tutarlı səbəb olmadan ötən ilin fevral ayında bədxahcasına Azərbaycanın səsinə dondurmaq təşəbbüsü ilə çıxış etdi. Bu əməldən aydın görünən odur ki, AŞPA müstəqil xarici siyasət yürütdən dövlətləri hədəfə alır. 30 il Azərbaycan torpaqlarının işğalına göz yuman, heç bir sülh təşəbbüsü göstərməyən bu təşkilat İkinci Qarabağ müharibəsində Ermənistanın möğlubüyyətindən sonra ölkəmizə qarşı qərəzini daha da artırır.

Xatırladaq ki, Azərbaycan 2001-ci ildə bu təşkilata üzv olub. Ermənipərəst, islamofob qüvvələr daim ondan Azərbaycana qarşı vasitə kimi istifadə ediblər. Hadisələrin belə qərəzli gedisindən, münasibətlərin soyuqluğundan belə bir fikir formalaşır ki, təkcə AŞPA deyil, Avropa Parlamenti də islamofob və türkofob təfəkkürlü nümayəndələrin düşürgəsindən baş

qa bir şey deyil. Onların atdığı qərəzli addımlar, sərgilədiyi mövqələr suverenliyini və ərazi bütövlüyünü bərpa etmiş Azərbaycana qarşı böyük haqsızlıq və ədalətsizlik kimi qiymətləndirilməlidir. Rəsmi Bakı bütün beynəlxalq təşkilatlar kimi, AŞPA ilə də əməkdaşlığa hər zaman böyük maraq göstərir. Təbii ki, bu zaman ölkəmiz qarşılıqlı hörmət və etimad prinsiplərini gözənilməsinə istəyir. Bunu görməyəndə isə müstəqil və suveren ölkə kimi AŞPA ilə adekvat davranıb. 2024-cü il fevralın 24-də AŞPA Azərbaycanın qurumunda səsvermə hüququna veto qoydu. Bu ədalətsiz və qərəzli qərar, təbii ki, cavabsız qala bilməzdi. Bundan sonra Azərbaycan nümayəndə heyəti qurumdakı fəaliyyətini dondurdu və geri döndü. Artıq bir ildən çoxdur ki, Azərbaycan ilə bu təşkilat arasında soyuq münasibət yaranıb.

Bəzi ekspertlərin fikrincə, Avropa İttifaqında, Avropa Şurasında, eləcə də parlamentində postsovet məkanında yaranmış müstəqil respublikalara yuxarıdan-aşağı baxılır. Yəqin ki, ölkəmizə qarşı olan soyuq münasibət də buradan qaynaqlanır. İndiyə qədər rəsmi Bakı bu cür soyuq münasibəti, dini ayrışdırıcı Brüsselin ermənilərə olan xüsusi rəğbətindən nümunəsinə

də çox görüb. Dünyada hər şey dəyişir, yenilənir. Yəqin ki, zaman gələcək AŞPA anti-Azərbaycan qüvvələrdən təcizləncək, onların yerini daha demokratik, haqqı-ədaləti müdafiə edən insanlar tutacaq.

Bu günlərdə Avropa Şurası Parlament Assambleyasının prezidenti Teodoros Ruspulos ölkəmiz əleyhinə ədalətdən, həqiqətdən uzaq olan qərəzli fikirlər səsləndirib. Onun əsassız fikirlərinə Xarici İşlər Nazirliyinin münasibəti gəcikməyib. Nazirliyin mətbuat katibi Ayxan Hacıadə Avropa Şurası Parlament Assambleyası prezidentinin Azərbaycan əleyhinə qəbul edilmiş fikirlərinə dair şərhində bildirib ki, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının prezidenti Teodoros Ruspulosun "Alpha News" qəzetinə müsahibəsi zamanı Azərbaycan əleyhinə səsləndirdiyi iddiaları qətiyyətlə rədd edir və pisləyir. Avropa Şurası nizamnaməsinin pozulması, AŞPA tərəfindən səlahiyyətlərin aşılması nəticəsində Azərbaycan əleyhinə addımların sona belə, Azərbaycan tərəfinin dialoqa açıqlığını nümayiş etdirməsinə baxmayaraq, Ruspulos, Şvabe və onlar kimi bir sıra şəxslərin davamlı şəkildə ölkəmizin beynəlxalq hüquqa və ədalətə sığmayan mövqeyinə kölgə salmağa çalışdıqları məlumdur. AŞPA bu illər ərzində ikili standartlar əsasında apardığı anti-Azərbaycan siya-

larında iştirak etmirik: "Yeri gəlmişkən, Azərbaycan Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin hakimlərinin seçilməsində iştirak etmədiyindən, biz bu məhkəmənin qərarlarını tanıyıq. Bu, bizim mövqeyimizdir və fərdsədən istifadə edərək bəyan edərdim ki, Avropa Məhkəməsinin heç bir qərarının bizim üçün hüquqi qüvvəsi yoxdur. Çünki biz səsvermə hüququmuzdan məhrum edilməmişik. Biz bu hakimlərə səs verməmişik. Biz onların kim olduğunu bilmirik. Zənnimcə, Avropa Şurası "üzərində oturduğu budur" kəsd. Onlar Azərbaycana qarşı ayrı-seçkilik etdilər, bizi təcrid etməyə cəhd göstərdilər, lakin bununla özlərini Qafqazdan məhrum etdilər. Gürcülər də eyni addımı atdılar. Mən Gürcüstanın orada təmsil olunmasının dayandırılması ilə bağlı hökumətin qərarını tam dəstəkləyirəm. Çünki bu, növbəti ayrı-seçkilik hali idi".

Azərbaycan demokratik, müstəqil, güclü dövlətdir. Dünyanın heç bir ölkəsinin və heç bir beynəlxalq təşkilatın dediklərinin yerinə yetirmir, dövlət və milli maraqlarını özündə əks etdirən müstəqil siyasət yürütdür. Həm AŞPA, həm də başqa təşkilatlar bunu görür və dərk edirlər. Ona görə də ölkəmizə qarşı təzyiqləri artırmağa, bu yolla müstəqil siyasət yürütməyimizə əngəllər yaratmağa çalışırlar. Onlar anlamalıdır ki, Azərbaycanı yürütdüyü müstəqil siyasət yolundan heç bir beynəlxalq təşkilat, heç bir dövlət nə döndərə, nə də təzyiq göstərə bilər. Bu aspektdən yanaşanda AŞPA sədrinin mənasız, əsassız bəyanatı da Azərbaycan üçün heç bir əhəmiyyət daşımur.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

Qərəz və böhtan dolu mövqe

Azərbaycan Fransanın Cənubi Qafqazda məkrli planlar həyata keçirməsinə imkan verməyəcək

"Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etməsi müəyyən beynəlxalq dirlərə, o cümlədən Fransanın ciddi narahat edir. Çünki dövlətimizin erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub".

Bu fikirləri qəzetimizə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Sevinc Fətəliyeva deyib. O bildirib ki, bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fərdsədə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqe ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini artıq bildirib və fransız nazirin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yəni sülh niyyətini bəyan edərkən münafişəyə sürükləyən davranışlar narahatlıq doğuran uyğunsuzluğu nümayiş etdirir. Belə ikiüzlü siyasət isə regionda davamlı sülh perspektivlərinə mane olur.

Deputatın sözlərinə görə, Fransanın Ermənistanı öldürücü silahlarla təmin etməsi Cənubi Qafqazda sülh üçün ən böyük təhdidlərdən biridir. "Sülh sazişinin mətni razılaşdırılsa da, Ermənistanın yerinə yetirməli olduğu bəzi şərtlər var. Rəsmi Paris bunu anlamalıdır. Ermənistanın konstitusiyasında Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları aradan qaldırılmalı, ATƏT-in Minsk qrupu ləğv edilməlidir. Otuz il ərzində Ermənistanın işğalçı siyasətinin nəticələrini biganə qalan Fransa indi öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etmiş Azərbaycan haqqında əsassız olaraq dezinformasiya yayır. Rəsmi İrəvanın da

Qarabağın Azərbaycan ərazisi olduğunu etiraf etdiyi halda, Paris mütomadı olaraq reallıqları təhrif etmək üçün canfəşanlıq göstərir. Fransa Avropa İttifaqının müşahidə missiyası adı altında öz casuslarını Ermənistanla Azərbaycan arasındakı şorhi sərhəddə yerləşdirir. Fransanın Ermənistanı müşahidəçilərin missiyasının üzvləri ilə birlikdə sərhəddə olublar. Bir müddət əvvəl isə missiyanın avtomobil karvanında Alinin bayrağı ilə yanaşı, Fransa bayrağının da olması rəsmi Parisin qərarı qətiyyəti aşkara çıxardı. Bütün bunlar göstərir ki, Fransa Cənubi Qafqazla bağlı məkrli planlar həyata keçirməyə çalışır".

Rəsmi Parisin qərəzli mövqeyinin Cənubi Qafqaz regionunda vəziyyətin gərginləşməsinə xidmət etdiyini vurğulayan S.Fətəliyeva bildirib ki, bu, sülh gəldiyinin həyata keçirilməsinə, iki ölkə arasında münasibətlərin normalaşmasına zərər vurur. Ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etmiş Azərbaycan regionda yeni reallıqlar yaradır. Dövlətimiz Fransanın bu regionda məkrli planlar həyata keçirməsinə imkan verməyəcək.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Davika BISSESSAR: "BMT-yə gələ bilməkdən və xalqımızın adından danışmaqdan qürur duyuruq"

"Bakı Təşəbbüs Qrupunun BMT-də keçirdiyi beynəlxalq konfrans səsini ucaltmaq üçün çox yaxşı fürsətdir".

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Bonayre İnsan Hüquqları Təşkilatının prezidenti Davika Bisessar deyib. O bildirib ki, Karib dənizindəki kiçik adalar olan Martinika, Qvadelupa, Sint-Martin və Bonayrenin səsinə əvvəllər heç kəs eşitmirdi: "Məsələn, Bonayrenin BMT-yə, hətta Niderlandda heç bir nümayəndəli yoxdur. Beləliklə, biz BMT-yə gələ bilməkdən və xalqımızın adından danışmaqdan çox qürur duyuruq. Bonayredə 2010-cu ilə qədər özünüdərə mövdu iddi. Həmin ildən biz kənarda qəbul edilən qanunlara görə özünüdərəni həyata keçirə bilmirik. Bu o deməkdir ki, biz yenidən müstəmləkə olunduq. İnsanların çoxu Bonayrenin harada olduğunu bilmir. Adamız Venesueladan 50 mil aralıda yerləşir. Çox az adam bizim vəziyyətimizdən xəbərdardır. Beləliklə, Bakı Təşəbbüs Qrupu Fransız Polineziyası, Sakit okean və Karib hövzəsində olan müstəmləkə ərazilərinin səsinə eşitmək üçün çox yaxşı işlər görür", - deyərək bildirib.

BMT eksperti: "Dünyaya yayılan müasir müstəmləkəçilik məsələsi ilə məşğul olmaq üçün strategiya hazırlamaq vacibdir"

"2025-ci ildə bütün dünyaya yayılan müasir müstəmləkəçilik məsələsi ilə məşğul olmaq üçün strategiyalar hazırlamağımız vacibdir".

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında BMT eksperti Karlayl Korbin deyib. O, Bakı Təşəbbüs Qrupunun keçirdiyi bütün tədbirlərin böyük əhəmiyyət daşıdığını və tədbirin BMT binasında keçirilməsinin digər

institurlarla əlaqələndirmə baxımından vacib olduğunu bildirib. Onun sözlərinə görə, bir sıra müstəmləkə ərazilərinin Birleşmiş Millətlər Təşkilatının dekolonizasiya edilməli ölkələr siyahısına daxil edilmək niyyətli artıq müzakirələrin uğurundan xəbər verir: "Bu, mühüm addımlardan biridir və hesab edərdim ki, bir çox digər ərazi də eyni şeyi həyata keçirməkdə maraqlıdır".

Ekspert BTQ-nin sifarişli ilə hazırladığı "Fransız kolonializminin təkamülü: Siyasi və konstitusional tədqiqat" adlı hesabatda Fransa müstəmləkəçiliyinin təkamülündən bəhs edildiyini bildirib: "Biz müstəmləkəçiliyin global miqyasda rolunu da nəzərdən keçirdik. Həminin bu günə qədər zamanla inkişaf etmiş müxtəlif tənzimləmələr, siyasi və konstitusiyası

Sülh müqaviləsi üçün, ilk növbədə, Minsk qrupu rəsmi olaraq ləğv edilməlidir

"Paşinyanın çıxışı ümumən narrativ münafişə yox, sülhlə bağlı olub. Bununla belə, burada bəzi qarışıq məqamlar var: Ermənistan konstitusiyasında Müstəqillik Bəyannaməsinə istinadın "Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi" nə dair müddə var. Oxsar prezidentlə konstitusiyada dəyişikliklər edilməsi ilə bağlı beynəlxalq təcrübə mövcuddur".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin (BMTM) İdarə Heyətinin sədri Fərid Şəfiyevin Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın normalaşma prosesi ilə bağlı səsləndirdiyi son fikirlərlə bağlı şərhində deyir.

O eyni zamanda bildirib: "Məsələn, dəfələrlə qeyd olunduğu kimi, Böyük Britaniya ilə məsələni yoluna qoymaq məqsədilə 1998-ci ildə İrlandiya referendum keçirdi. Qeyd edək ki, İrlandiya nümunəsində referendum keçirmək öhdəliyi sülh sazişində aydın şəkildə öz əksini tapıb və ölkə sazişi imzalandıqdan sonra bir ay ərzində referendumu reallaşdırıb. Azərbaycan və Ermənistan arasındakı sülh müqaviləsi layihəsində belə bir bənd yoxdur, çünki Ermənistan tərəfi belə bir maddənin mətnə salınmasına qarşı çıxıb. Əvvəzində sadəcə daxili qanunvericiliklə bağlı qeydlər var və bu da problemi tam həll etmir".

F.Şəfiyev, həmçinin diqqətə çatdırıb ki, Ermənistan tərəfindən Azərbaycan Konstitusiyasının gündəmə gətirilməsi faydasız cəhddir. Azərbaycan Konstitusiyasında və ya Müstəqillik Bəyannaməsində kimi hər hansı digər sənədə Ermənistan ərazisinə heç bir iddia yoxdur. 1918-1920-ci illərin birinci respublikasına istinad da əsassızdır. Eyni qaydada, digər ölkələrin də müstəqillik sənədlərində belə hallar var, lakin bu, Ermənistan tərəfindən heç vaxt narazılıqla qarşılanmayıb.

kələrin də müstəqillik sənədlərində belə hallar var, lakin bu, Ermənistan tərəfindən heç vaxt narazılıqla qarşılanmayıb.

BMTM-in İdarə Heyətinin sədri qeyd edib ki, Ermənistan-Azərbaycan məsələsində müasir münafişçinin (1987-2023) səbəbi doğrudan da Qarabağdır. Bundan başqa, Ermənistan Konstitusiyasının/Bəyannaməsinin "Dağlıq Qarabağ"la bağlı bəndinin praktik tətbiqi var. Robert Köçəryan ikinci prezident seçildəndə (1998-ci il) Konstitusiyaya Məhkəməsinin onun Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yaşamasını Ermənistan prezident seçkiləri üçün məqbul olaraq qəbul etmişdi. Çox sayda Ermənistanın başqa rəsmi sənədləri də var. Belə bir referendum bəzi ölkələrdə, o cümlədən bu təcrübəni yaşamış ölkələrdə olduğu kimi, Ermənistanda da qeyri-populyar ola bilər, amma müəyyən hallarda insanlar problemin həlli naminə müsbət səs verirlər.

"Minsk qrupuna gəlincə, Paşinyan və ətrafı onun rəsmi şəkildə ləğvi üçün ATƏT-də konsensus olmasının zəruriliyini qeyd etsə də, bu yaxınlarda, 2024-cü ilin dekabrında Maltada ATƏT Nazirlər Şurasının iclasında təkcə Ermənistan deyil, Fransa, sonra isə ABŞ-dəki Bayden administrasiyası Minsk qrupunun buraxılmasını əleyhinə çıxmışdı. Ona görə də tamamilə mümkündür ki, sabah bu qrupun ləğvi məsələsi yenidən gündəmə gəlsə, Ermənistanın müttəfiqləri konsensusun olmadığını əsas göstərərək, sadəcə olaraq, yenidən qərarın qarşısını alacaqlar. Bu, tipik siyasi oyundur. Buna görə də sülh müqaviləsi üçün, ilk növbədə, Minsk qrupu rəsmi olaraq ləğv edilməlidir.

Artıq verdiyim bəzi müsahibələrdə bildirmişdim ki, bütün bu addımlar gələcəyə hesablanaraq atılır. Ermənistan rəhbərliyi 10-20 il ərzində bu problemə geri dönmə ehtimalını az da olsa, saxlamaq məqsədilə bəzi mexanizmlər və strukturları qorumaq istəyir. Minsk qrupu mövcud olduğu müddətcə, faktiki olaraq qeyri-funksional olsa belə, o, "davam edən münafişə" ilə məşğul olan struktur kimi qəbul ediləcək. Eyni məsələni Ermənistan konstitusiyasına da şamil etmək olar: orada ərazi iddiaları kimi təfəsil ediləcək müddəalar qaldıqca, bu, gələcəkdə münafişəni yenidən alovlandıracaq biləcək əlavə spekulasiyalar üçün potensial səbəb olacaq", - deyərək F.Şəfiyev əlavə edib.

tənzimləmələrinə baxdıq. Bu səbəbdən fəaliyyətimizi sənədləşdirməyə davam edirik. Əslində, kitab xalqların öz müqəddəratını təyin etmələrini təşviq etməklə bağlı hökumətlərin fəaliyyətləri və BMT-nin söyləmələri sənədləşdirir".

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Azərbaycan beynəlxalq münasibətlərin tənzimlənməsində mühüm rol oynayır

ADA Universitetində "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda keçirilmiş beynəlxalq konfrans tərəqqipərvər ictimaiyyətdə və dünya siyasətçilərinə böyük maraq doğurmuşdur. Tədbir iştirakçıları, eləcə də bu konfransı yaxın və uzaq xarici ölkələrdən izləyənlər bir daha əmin oldular ki, Azərbaycan türk dünyası ölkələri arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafında mühüm rol oynayır.

Azərbaycan bu gün dünyada cərəyan edən proseslərə əhəmiyyətli siyasi və iqtisadi münasibətlərə əməkdaşlıq qismində cəlb edilməkdədir. Təkcə regionda deyil, Avropa, Mərkəzi Asiya, Yaxın Şərq və Afrikada gedən proseslərdə aktiv rol oynayır, mühüm beynəlxalq aktora çevrilir. Xüsusilə ərazi bütövlüyünü təmin etdikdən sonra günbəgün nüfuz dairəsini genişləndirir, təmsil etdiyi bölgənin siyasi və coğrafi hədəflərini asaraq transmilli tərəfdaşa çevrilir.

Prezident İlham Əliyev ADA Universitetində "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forumda bu məsələyə toxunub və bildirib ki, ölkəmiz xüsusilə Yaxın Şərq ölkələri ilə çox güclü münasibətlər qurub. Avropa ölkələri ilə uzunmüddətli əməkdaşlığa gəldikdə, bu ölkələrin bir çoxu ilə Azərbaycan strateji tərəfdaşlıq haqqında Bəyannamə imzalayıb və ya qəbul edib: "Beləliklə, artıq qurulmuş bu platforma bizə Mərkəzi Asiya və Avropa regionu arasında coğrafi, siyasi, iqtisadi və nəqliyyat körpüsü olaraq önəmli rol oynamağa imkan verir. Biz indi istər Avropa ilə itifaqı və ya Amerika Birləşmiş Ştatları olsun, istərsə də digər beynəlxalq təşkilatlar olsun, qərbdən Mərkəzi Asiyaya və əlbəttə ki, həmin regionla uzunmüddətli əməkdaşlığın qurulmasının planlaşdırılmasına böyük marağın olduğunu bilirik".

Ölkəmizin dünya düzənində artan nüfuzunun göstəricilərindən biri də budur ki, Azərbaycan artıq ölkələr arasında problemlərin həllində vasitəçi dövlət rolunda çıxış edir. Son günlər dünya mediasının diqqəti Azərbaycanın vasitəçiliyi ilə Türkiyə ilə İsrail arasında Bakıda görüşə yönəlib. Azərbaycanın Yaxın Şərq kimi müəkkəb və ziddiyyətlərlə birləşən bölgənin ağırlı problemlərinin həllində vasitəçi kimi qəbul edilməsi dövlətimizin daha bir nüfuz göstəricisidir. Beləliklə, Yaxın Şərqdə baş verən hadisələr bütün müsəlman dünyası tərəfindən diqqətlə

izlənilir və bu baxımdan Türkiyə və İsrail Suriya ilə bağlı məsələləri müzakirə etmək üçün Azərbaycanı seçmələri Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu və müdrik siyasətin göstəricisidir. Dünya siyasətçilərinin diqqətini özünə cəlb edən son proseslər bir daha göstərdi ki, Azərbaycan İsrailə münasibətlərin təməlini zamanında qoruyaraq uğurla inkişaf etdirib. Bu baxımdan hazırkı dönmədə Azərbaycanın həm Türkiyə, həm də İsrailə münasibətləri inkişaf etdirməsi xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Azərbaycan bu prosesin irəli aparılmasında əsas lokomotiv rollarından birini oynayır. Ölkəmizin bu vasitəçiliyini ABŞ Prezidenti Donald Tramp da yüksək qiymətləndirib. O, Azərbaycan Prezidentinə təbrik mokaubunda ölkəmizin İsrailə dəstəyini və onunla dostluğunu dəyərləndirdiyini xüsusi vurğulayıb. Belə, işğala son qoyan Azərbaycan bütün ölkələrdə də sülh və əmin-amanlığın bərqərar olmasına çalışır və bu istiqamətdə aktiv fəaliyyət göstərir.

Prezident İlham Əliyev beynəlxalq konfransda bölgədə və dünyada baş verən hadisələr, Azərbaycanın qonşuları ilə münasibəti və bir sıra digər mühüm məsələlərlə bağlı rəsmi Bakının mövqeyini növbəti dəfə dünya ictimaiyyətinə çatdırdı. Bu açıqlamada diqqətçəkən başlıca məqamlardan biri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin son zamanlar Ermənistanın müharibəyə hazırlaşması məsələsinə toxunmasıdır. Ermənistanın dostları onu yeni,

ölümçül silahlarla təmin edirlər. Bu isə regionda sülhün və sabitliyin yaranmasının qarşısını alır. Bunun yalnız yeni gərginlik ocaqlarının yaranmasına xidmət edəceyini vurğulayan dövlətimizin başçısı diqqətə çatdırdı ki, bu gün Ermənistanda olduqca güclü revanşist qruplar mövcuddur.

Ermənistan hakimiyyəti Prezident İlham Əliyevin xəbərdarlıqlarından, çağırışlarından ciddi nəticə çıxarmalı, regional sülh və təhlükəsizlik üçün konkret addımlar atmalıdır. Belə ki, Ermənistan nə qədər silahlarırsa silahınsın, Azərbaycan "dəmir yumruğu"u qarşısında hər zaman acizdir. İkinci Qarabağ müharibəsinə kimi tarixi qələbəmiz bunu sübuta yetirdi. "Biz ərazi bütövlüyümüzü və suverenliyimizi bərpa etdik, separatçılığın kökünü kəsdik və sərhədlərimizin toxunulmazlığını təmin etdik. Bizim üçün bu məsələ bitmişdir. Ancaq bu o demək deyil ki, biz potensial təhlükələri nəzərə almayacağıq", - deyən dövlətimizin başçısı əlavə edib ki, biz özümüzü müdafiə etməyə və Ermənistanı belə bir fikrə gəldikdə, onu dərhal cəzalandırmağa hər an hazır olmalıyıq. Prezident İlham Əliyevin bu fikirləri Ermənistan və onun havadarlarına növbəti ciddi mesajdır.

Azərbaycan lideri müxtəlif platformalarda Ermənistan ilə sülh müqaviləsinin imzalanması üçün şərtləri dəfələrlə açıqlayıb. İkinci Qarabağ müharibəsi başa çatandan sonra Prezident İlham Əliyev sülh danışıqlarının başlanmasını təşəbbüskarı

olub. Azərbaycan Prezidenti bu təklifi etməklə dünya tarixində ilk imza atıb. Dünyada qalib tərəfin məğlub tərəfə sülh təklifinə heç vaxt rast gəlinməyib. Bu, Azərbaycanın, onun liderinin humanistliyindən xəbər verir. Əgər Ermənistan doğrudan da sülh müqaviləsinə imzalamaq istəyirsə, Azərbaycanın iki legitim şərtini qəbul etməlidir. Onlar ATƏT-in Minsk qrupunun ləğvi ilə bağlı Azərbaycanla birgə müzakirə etməli, konstitusiyalarını dəyişməlidirlər. Bu halda ancaq sülh müqaviləsi imzalana bilər. İndi isə seçim Ermənistanındır.

Dövlət başçısının forumda toxunduğu vacib məqamlardan biri də Azərbaycanın türk dövlətlərinin birliyinin gücləndirilməsinə verdiyi töhfələrlə bağlıdır. Son illər türk dövlətlərinin birliyinin gücləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılır. Azərbaycan bu hədəfə çatmaq üçün önəmli təşəbbüslər irəli sürür və ölkəmizin bu tarixi prosesdə xüsusi rolu var. Azərbaycan türk dünyasının birləşməsinə hər zaman önəm verir. Ümummilli Lider Heydər Əliyev vaxtilə türk dövlətlərinin birliyinin vacibliyini vurğulayıb və Zirvə görüşlərində bu məsələni gündəmə gətirib. Hazırda bu ideya Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Bu səbəbdəndir ki, cənab İlham Əliyev bu gün türk dünyasının liderlərindən biri kimi qəbul olunur. ADA Universitetində "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda keçirilmiş beynəlxalq forumda Azərbaycanın türk dünyasına aid olan dövlətlər arasında əməkdaşlığa hər zaman dəstək verdiyini söyləyən dövlət başçımız vurğuladı ki, üzv dövlətlər (TDT) arasında qarşılıqlı əlaqələrin inkişafı üçün çox yaxşı mühit var.

Görünən odur ki, ölkəmiz təkcə regionda deyil, dünyada baş verən proseslərdə aktiv rol oynayır və bu proses də günbəgün yüksəlir. Azərbaycanın dinamik inkişafı, bütün sahələri əhatə edən məqsədyönlü islahatlar və əldə edilən nailiyyətlər beynəlxalq müstəvidə yüksək qiymətləndirilir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu siyasətin, dünya miqyasında nüfuzlu siyasətçi imicinin, liderlik xüsusiyyətinin nəticəsidir ki, bu gün ölkəmiz böyük imicə sahibdir. Bunun sayəsində Azərbaycan bir çox beynəlxalq məsələnin tənzimlənməsində mühüm rol oynayır.

Rəhman SALMANLI, "Azərbaycan"

Ölkəmiz Moldova üçün etibarlı dost, perspektivli ticarət tərəfdaşdır

Azərbaycanla Moldova arasında iqtisadi əlaqələr SSRİ dövründə itifaqın subyektləri səviyyəsində olmuşdur. Sovet imperiyası dağıldıqdan sonra isə iki ölkəni qarşılıqlı maraqların təminatına söykənən ticari, iqtisadi, eləcə də mədəni əlaqələr birləşdirir.

Bu əlaqələr Ulu Öndər Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illərdə yüksək inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur. 2003-cü ildən sonra isə Azərbaycan-Moldova əlaqələrinə yeni dövr başlamış və tərəflər bütün platformalarda bir-birini dəstəkləməyə başlamışlar. Xüsusən GUAM çərçivəsində Moldova və Azərbaycan arasında əksər sahələr üzrə əlaqələr genişlənərək yüksək səviyyəyə çatmışdır.

2022-ci ildə Moldova Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərinin minalardan təmizlənməsiə dəstək vermək niyyətini ifadə etmişdir. Bu təklif həmin il Bakıda keçirilən Azərbaycan-Moldova biznes-forumunda səsləndirilmişdi. Söz düşmüşkən xatırladaq ki, həmin forum ölkələrimiz arasında iktərəfli əməkdaşlığın inkişafına yeni təkan vermiş, işğuzar dairələr üçün əlavə imkanlar, başqa sözlə, möhkəm və faydalı iqtisadi əlaqələr qurmağa qapı açmışdır. Forum həmçinin birgə müəssisələrin yarıdılmasına, qabaqcıl texnologiyaların və həllərin tətbiqinə, təcrübə mübadiləsinə şərait yaratmışdır.

Noticədə bu gün Azərbaycanda qeydiyyatdan keçmiş Moldova kapitalı 20 şirkət nəqliyyat, sənaye, tikinti, ticarət və xidmət sahələrində fəaliyyət göstərir. İndiyə kimi hər iki dövlət arasında onlarla sənəd imzalanıb. Bu sənədlər azad ticarət rejimi, ikaqat vergitutmanın aradan qaldırılması, investisiyaların qarşılıqlı təşviqi və qorunması daxil olmaqla geniş sahələri əhatə edir.

Məlumdur ki, Moldova aqrar ölkədir. Bu baxımdan o, Azərbaycana daha çox aqrar məhsullar ixrac etmək imkanına malikdir. Azərbaycan isə Moldovaya neft və neft məhsulları, ağac, meyvə və tərəvəz ixrac edir. Hər iki ölkə böyük bazara sahibdir və bu sadalananlar ticarət əlaqələrini qarşılıqlı olaraq inkişaf etdirmək üçün böyük fürsətdir.

Bu günlər Bakıda növbəti Azərbaycan-Moldova biznes-forumu keçirilmişdir. Hər iki ölkənin iş adamları, biznes qurumlarının nümayəndələri, dövlət və hökumət təmsilçilərinin iştirak etdikləri biznes-forumda çıxış edən Moldova Baş nazirinin infrastruktur və regional inkişaf üzrə müavini Vladimir Bolyan bildirmişdir ki, ölkələrimiz arasında ticarət dövryyəsinə dair göstəricilər hər iki tərə-

fın müşahidə etdiyi müsbət dinamikanı əks etdirir: "2024-cü ildə Dnestr çayının sol sahilində yerləşən müəssisələr və Bender bələdiyyəsi nəzərə alınmadan Moldova ilə Azərbaycan arasında iktərəfli ticarətin həcmi 12 milyon dollar təşkil edib. Bunun 6,75 milyon dolları ixracın, 5,64 milyon dolları isə idxalın payına düşür. Azərbaycan Moldovanın bütün ticarət tərəfdaşları arasında 57-ci yeri tutub və bu, bizim üçün yalnız bir şey deməkdir - biz ticarət-iqtisadi münasibətlərimizi gücləndirməli və hər iki ölkənin maraqları naminə əməkdaşlıq potensialını tam şəkildə açmalıyıq".

Azərbaycan hökumətinin elektron idarəedilməsi sahəsində müxtəlif uğurlu layihələri mövcuddur. Belə uğurlu layihələrdən olan Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat (DOST) modeli əsasında Moldovanın müxtəlif regionlarında pilot layihələr icra olunur. Artıq bu istiqamətdə Moldova ilə əməkdaşlıq davam etdirmək bərsində və ən yaxşı təcrübələri bölüşmək istiqamətində birgə razılıq əldə edilmişdir.

Bu dəfə də forumda dəfələrlə vurğulandı ki, belə biznes-forumlar, komissiya iclasları, beynəlxalq sərgilərdə qarşılıqlı iştirak iki ölkənin işğuzar dairələri arasında əməkdaşlığı gücləndirməyə xidmət edir. Bunun nəticəsidir ki, 30 ildir Azərbaycan və Moldova arasında bütün sahələr üzrə əlaqələr dinamik inkişaf edir.

Hazırda Azərbaycan Avrasiya regionunun etibarlı nəqliyyat və logistika mərkəzlərindən birinə çevrilib. Ölkəmizin dəniz limanları, dəmir yolu şəbəkəsi, hava limanları və avtomobil yolları, Şərqlə Qərbi, Cənubla Şimalı birləşdirən müasir nəqliyyat infrastrukturuna səmərəli ticarət əlaqələrin qurmaq üçün böyük üstünlüklərə malikdir. Ona görə də Azərbaycan və Moldova arasında iqtisadi əlaqələrin inkişafı üçün bu üstünlüklərdən investorların maksimum yararlanmasının faydalı olacağını proqnozlaşdırmaq elə də çətin deyil.

Züleyxa ƏLİYeva, "Azərbaycan"

Qoşulmama Hərəkatının ən səmərəli fəaliyyəti

Azərbaycanın sədrliyi dövründə olmuşdur

Prezident İlham ƏLİYEV: "Biz Qoşulmama Hərəkatında yaxşı irs qoyduq"

Qoşulmama Hərəkatı Birləşmiş Millətlər Təşkilatından sonra sıralarında ən çox dövləti birləşdirən bir təşkilatdır. İdeoloji əsaslarını 1955-ci ildə qəbul olunmuş Bandunq prinsipləri təşkil edən Hərəkat 1961-ci il sentyabrın 6-da Belqradada təsis edilib. Yarandığı gündən həmişə ədalətli, beynəlxalq hüququ, dövlətlərin suverenliyi və ərazi bütövlüyünü, multilateralizmi müdafiə edən, ona hörmətlə yanaşan Qoşulmama Hərəkatı "soyuq müharibə" bitdikdən sonra da öz missiyanı qoruyub saxlayır və uğurla davam etdirir.

Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına 2011-ci ildə üzv oldu. Bununla da ölkəmizin tarixində yeni səhifə açıldı. Qısa müddət ərzində Hərəkatda böyük nüfuz qazanan Azərbaycan 2016-cı ildə qəbul edilmiş qərarla 2019-2022-ci illər üçün sədr seçildi. 2019-cu il oktyabrın 25-26-da Hərəkatın dövlət və hökumət başçılarının Bakı Sammiti keçirildi. Qoşulmama Hərəkatının Sədri Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın sədrlik zamanı öz prioritetlərini və fəaliyyətini bütün ölkələrin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə hörmət, dövlətlərin daxili işlərinə qarışmamaq və qarşılıqlı maraqların qorunması və əməkdaşlığın təşviqi kimi prinsipləri özündə birləşdirən tarixi Bandunq prinsipləri üzərində quracağını bəyan etdi.

Azərbaycan sədrlik üçün uğurlara hesablanmış geniş Fəaliyyət Planı hazırladı. Amma təəssüflərlə

olsun ki, dünyanı bürüyən pandemiya səbəbindən vəziyyət tamamilə dəyişdi. 2020-ci il mayın 4-də Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatının pan-demiya qarşı videokonfrans formatında dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində Zirvə görüşü keçirildi. Bu tarixi Zirvə görüşündə dövlətimizin başçısı Qoşulmama Hərəkatı adından BMT Baş Assambleyasının pandemiya qarşı dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində xüsusi sessiyanının keçirilməsi təşəbbüsü ilə çıxış etdi. Təklif Qoşulmama Hərəkatına üzv olan ölkələr tərəfindən dəstəkləndi. Bu dəstək Hərəkat üzvlərinin öz dəyərlərinə hörmətinin, çoxtərəfli beynəlxalq əməkdaşlığa, multilateralizmə, global problemlərin yalnız global sayılarla həll oluna biləcəyi düşüncəsinə olan inanımın ən bariz nümunəsi idi.

Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına sədrlik etdiyi dövrlərdə və ondan sonra Afrika ölkələri ilə iktərəfli təmaslar qurdu. Bu sıx təmaslar nəticəsində qarşılıqlı əlaqələr getdikcə genişləndi. Ümumiyyətlə, ölkəmiz Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə bu təşkilata yeni dinamika, nəzərəcarpan dəyişikliklər gətirdi və bir-birindən dəyərli önənələr yaratdı. Bunun nəticəsində Qoşulmama Hərəkatı beynəlxalq münasibətlərin tənzimlənməsində iştirak edən olduqca mühüm təşkilata çevrildi. Gördüyü böyük işlərə, irəli sürdüyü təşəbbüslərə və təsisatın fəaliyyətinin genişləndirilməsi, beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artması istiqamətində atdığı addımlara görə ölkəmizin Hərəkatda sədrliyi bir il də uzadıldı.

Ölkəmizin Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə gənclərlə iş sahəsinə də xüsusi diqqət ayrılmışdır. Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının institusional inkişafı və onun təşkilata potensial transformasiyası istiqamətində fəal işləmiş, Parlament Platforması və Gənclər Platforması yaradılması təşəbbüsü ilə çıxış etmişdir. Noticədə Hərəkatın parlament və gənclər şəbəkələri yaradılmışdır. 2022-ci ildə Şuşa razılaşması əsasında Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatı təsis olunmuşdur.

Məlumdur ki, COVID-19 dövründə Azərbaycan pandemiya dənə əziyyət çəkən ölkələrə maddi və mənəvi yardım göstərmişdir. Bu sırada ölkəmizin həyata keçirdiyi ən önəmli fəaliyyətlərdən biri peyvənd millətçiliyinə qarşı mübarizə

aparması olmuşdur. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatı tərəfindən həm BMT İnsan Hüquqları Şurasında, həm də Baş Assambleyada "COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədə bütün ölkələr üçün peyvəndlərə bərabər, məqbul qiymətə, vaxtında və universal əlçatanlığın təmin edilməsi"nə dair qətnamələr qəbul olunmuşdur.

Aprel ayının 10-da ADA Universitetində "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda keçirilən beynəlxalq forumda iştirakçıların suallarını cavablandıran Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə görülməli mühüm və əhəmiyyətli işlərdən ətraflı bəhs etmişdir. Dövlətimizin başçısı demişdir ki, biz dörd il ərzində bütün üzv ölkələrə çox yardım etdik: "Biz Qoşulmama Hərəkatında yaxşı irs qoyduq. Çünki müəyyən mərhələdə bu Hərəkat bir qədər zəifləməyə başlamışdı. Beləliklə, biz yeni dinamika gətirdik. Biz uğurla yaradılmış Parlament Platforması və Gənclər Platforması yaradılması təşəbbüsü ilə çıxış etdik. Beləliklə, bu, Azərbaycanın iki mühüm irsidir və biz Qoşulmama Hərəkatının institusional inkişafı və onun təşkilata potensial transformasiyası istiqamətində fəal işlədik. Bizim sədrliyimiz yekdil

məsuliyyətli davrandıq və əziyyət çəkən ölkələrə yardım etdik. Biz 10 milyon dollar həcmində birbaşa, 10 milyon dollar məbləğində isə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı çərçivəsində yardımlar göstərdik. Yeri gəlmişkən, COVID-19 dövründə istifadə olunan məlumat bazasını biz yaratdıq və o, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı tərəfindən istifadə edildi. Bu, şəxslərimiz yardım və həmrəylik prosesi idi".

Azərbaycanın sədrliyi dövründə Qoşulmama Hərəkatının dünyada nüfuzu daha da yüksəlmiş, onun beynəlxalq gündəlikdə dayanan global məsələlərin həllində rolu genişlənməmişdir. Bu gün Qoşulmama Hərəkatı multilateralizm nümunəsi kimi qəbul edilir. Buna nail olmaq heç də asan olmamışdır. Çünki Qoşulmama Hərəkatı fərqli etnik, dini, mədəni köklərə, siyasi quruluşlara malik və bəzən hətta bir-biri ilə kəskin münasibətdə olan dövlətlərdən ibarətdir. Belə fərqli və müəkkəb coğrafiyada Qoşulmama Hərəkatına sədrlik etmək Prezident İlham Əliyevin tarixi uğurudur. Bu uğurun nəticəsidir ki, Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına üzv olan ölkələrə qarşılıqlı əməkdaşlığı indi də yüksək səviyyədə davam edir.

Vahid MƏHƏRRƏMOV, "Azərbaycan"

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası ilə Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi arasında Memorandum imzalanıb

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin nümayəndələri Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasında (AHİK) olublar. Konfederasiya sədri Sahib Məmmədov ölkəmizdə həmkarlar itti faqlarının səmərəli fəaliyyəti üçün yaradılan əlverişli şəraiti və cənab Prezident İlham Əliyevin bu sahəyə diqqət və qayğısını vurğulayıb, itti faqlar üzvlərinin əmək, sosial, iqtisadi hüquqlarının müdafiəsi, sağlamliğunun qorunması, müalicə və istirahətinin təşkili istiqamətində görülən işlərdən danışib.

Görüşdə həmkarlar itti faqları sisteminə aparılan islahatlar, təbiiq edilən yeniliklər, "AHİK Könüllüləri", "Layiqli əmək səfirləri", "Həmkardan həmkara qayğı ilə", "AHİK Plus" layihələri və "Kurort" Turizm İnformasiya Mərkəzinin fəaliyyəti barədə ətraflı məlumat verilib.

Sonra AHİK-in fəaliyyəti, eləcə də "Layiqli əmək səfirləri", "Həmkardan həmkara qayğı ilə" layihələrindən bəhs edən videomateriallar nümayiş olunub.

Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin sədri, Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi

İdarə Heyətinin sədri Zahid Oruc konfederasiya tərəfindən həyata keçirilən islahatları və yenilikləri yüksək dəyərləndirib, əmək münasibətlərinin tənzimlənməsi, ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafında həmkarlar itti faqlarının rolunu qeyd edib.

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin fəaliyyəti və hədəfləri barədə danışan Zahid Oruc iki qurum arasında əlaqələrin qurulmasının və inkişafının əhəmiyyətini vurğulayıb.

Görüşdə Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası ilə Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi arasında birgə əməkdaşlıq haqqında Memorandum imzalanıb.

Sonra Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin nümayəndələri AHİK-də vətəndaşların qəbulu üçün yaradılmış şəraitlə, "Kurort" Turizm İnformasiya Mərkəzində yolların verilməsi prosesində təbiiq edilən yeniliklərlə, eləcə də yeni yaradılmış Əməyin Mühafizəsi və Hüquqi Yardım Mərkəzi ilə tanış olublar.

Nərinə ƏSGƏROVA, "Azərbaycan"

Görkəmli ictimai xadimin ömrü nəsillərə nümunədir

Şəxsiyyətlər

Elə şəxsiyyətlər var ki, adları qoca tarixin özünə "cıra q tutur", əsrimizin uzun yollarını işıqlandırır, bir müddət unudulmuş, təhrifə məruz qalmış, yaxası polemikanın əlinə verilmiş, çək-çevirə düşmüş məsələlər, nəhayət, bu işıqda öz yerini tapır. Onların adları həqiqi qəhrəmanlığın rəmzi kimi cəhtramlı yad edilir.

Azərbaycan xalqının XX əsr qəhrəmanlığı tarixində xalq qəhrəmanı Abbasqulu bəy Şadlinskiyin mühüm yeri var. O, 1886-cı ildə Qərbi Azərbaycanda - Vedibasər mahalının Vedi kəndində anadan olub. Haqqın, ədalətin tərəfdarı olan Abbasqulu bəy gənc yaşlarından ermənilərin haqsızlığının, yalancılığının, vəhşiliyinin, nankorluğunun şahidi olub və ömrünün sonuna qədər onlara qarşı mübarizə aparıb.

Rusiya imperiyasının çökməsi nəticəsində müstəqil Azərbaycan və Gürcüstan cümhuriyyətləri yaradıldıqda erməni daşnakları da dövlət qurmaq fikrinə düşüblər. Buna isə qonşu dövlətlərin ərazisi hesabına nail olmaq istəyirdilər. Onlar Göyçə, Zəngəzur, Dərələyəz, Loru-Pəmbək və digər qədim türk torpaqlarında qətlər törətməyə, yerli türk-müsəlman əhalisini məhv etməyə və onları öz torpaqlarından qovub çıxarmağa başladılar. Xalqın mərəd oğulları erməni hücumlarının, nizami daşnak ordusunun həmlələrinin qarşısını almaq üçün özünümüdafiə dəstələri düzəldərək, mübarizə aparırdılar. Belə özünümüdafiə dəstələrindən birinə - Vedibasər özünümüdafiə dəstəsinə Abbasqulu bəy başlıq edirdi.

Vedibasər, Dərələyəz, İrəvan mahallarında öz igidliyi ilə seçilən Abbasqulu bəy daşnak hücumlarının qarşısını məharətlə almış, onları dəfələrlə ağır itkiyə məruz qoymuşdu. Silah gücü ilə Abbasqulu bəyə bata bilməyən daşnaklar onu ələ almaq, şirnikləndirmək metodlarına da əl atmışlar. Öz vətəninə, millətinə sadıq olan Abbasqulu bəy bütün iyrənc təklifləri rədd etmişdir. Abbasqulu bəy başqa Şadlinskiilər kimi təhsil ala bilməmişdir. Atası Xanbaba vaxtsız vəfat etmişdi. Əmisi Teymur bəyin də ələ imkanı olmayan təhsili verə bilsin. Anası isə çox çətinliklə ailəyə başlıq edirdi. Zor-bəla ilə ailəni saxlayan ana oğlunu 1894-cü ildə Vedidə rus-tatar məktəbinə qəbul etdirir. Ailə qəhri Abbasquluğa geniş təhsil almağa imkan vermir. 15 yaşlı Abbasqulu məktəbi tərk etməyə məcbur olur. Çünki bu məktəbi qurtaran uşaqlar ya seminarı yə, ya da gimnaziyaya daxil olmalı idilər. Həmin məktəblərdə təhsil almağa imkanı çatmayan Abbasqulu məktəbdən aralanıb atadənqalma torpaq sahəsini əkib-becərməklə məşğul olur.

Abbasqulu bəyin gəncliyi inqilablar, müharibələr dövrünə təsadüf edir. 1914-cü ildə Birinci Dünya müharibəsi başlanır. İmperialist müharibəsi Qafqaz cəbhəsində (Zaqafqaziya) böyük miqyasda yayılır. Qars, Ərdahan və Ağrı ətrafında gedən döyüşlər İrəvan mahalına, Vedibasər, Zəngibasar əhalisinə, o cümlədən bütün Arazbəri boyunda yaşayan camaat üçün ağır işgəncə idi. 1917-ci ilin fevralında çar mülkiyyəti devrilir. Üsyan Rusiyanın uçqarlarını da büriyür. 28 iyul 1920-ci ildə Naxçıvanda sovet hakimiyyəti elan olunduqdan sonra Hərbi İnqilab Komitəsinin və Nəriman Nərimanovun dövlətini qəbul edərək, sentyabrın 17-də 200 nəfərlik "Qırmızı tabor" dəstəsi ilə Naxçıvana gəlir. Buradakı qırmızı qvardiya döyüşçüləri də onun dəstəsi ilə birləşir.

Abbasqulu bəy Şadlinski ilk vaxtlar Naxçıvan sərhədlərinin qorunmasına, sonra Zəngəzur istiqamətində öz dəstəsinin daşnak hissələri ilə fəal döyüş əməliyyatlarına başlıq etmişdir. Onlar collad Dronun daşnak qüvvələrini darmadağın edərək, Naxçıvanda sovet hakimiyyətini qurmuş, burada ingilis-daşnak işğalına son qoymuşlar. O, bu xidmətləri müqabilində Nəriman Nərimanov tərəfindən "Qızıl Ulduz" medalı ilə təltif edilmişdir. 1921-ci ilin fevralından aprelin əvvəllərinə kimi İrəvanda daşnak qiyamının yatırılmasında qəhrəmanlıq göstərmişdi. Daşnaklarla döyüşlərdə göstərdikləri şücaətə görə, Şadlinski başda olmaqla, "Qırmızı Tabor"un 19 nəfər üzvi "Qırmızı bayraq" ordeni ilə təltif olunmuşdur.

1921-ci ilin yayında Şadlinskiyin döyüşçüləri Dərələyəz və Zəngəzurdə daşnak quldurlarının darmadağın edilməsində qəhrəmanlıq göstərmişdilər. Ermənistanda və Zəngəzurdə daşnak fitnəkarlıqlarına son qoyulduqdan sonra Şadlinski 1922-ci ilin sonunadək Naxçıvanda qalmış, sərhədlərinin qorunmasına rəhbərlik etmişdir.

Abbasqulu bəy Şadlinskiyin mübarizə yolu bütünlüklə türk-müsəlman qırğını törədən və türk-müsəlman qanını axırdıqdan zövq alan qəddar düşmənimiz hərəyə qarşı döyüşməkdən ibarətdir. Cəmi 44 illik ömrünün böyük hissəsini doğma yurdunun müdafiəsinə, qorunmasına, inkişafına, soydaşlarının xoşbəxtliyi, azadlığı və fərianə yaşaması uğrunda mübarizəyə həsr etmiş, sonunda bu yolda öz canını fəda edərək şəhid olmuşdur.

Abbasqulu bəy Şadlinskiyin həyat yolu nəsillərə nümunədir. Onun irsinin geyrənilməsi, gənc nəslin hərbi vətənpərvorlik ruhundan daim yüksək tutulması üçün 1986-cı ilin oktyabr ayında İliç (indiki Şərrur) rayonunda "Qırmızı Tabor" beynəlmilə partizan dəstəsinin "Şəhrət muzeyi" yaradılmışdır. Muzey özlüyündə əfsanəvi sərkərdə Abbasqulu bəy Şadlinskiyin və onun döyüş yoldaşlarının, həmçinin tabordə döyüşmüş 80 nəfər sədərkli döyüşçü-

nün həyat və mübarizə fəaliyyətini əks etdirir. Salonların biri "Danzik müdafiə cəbhəsi" adlanır. Burada Danzik kəndində aparılan döyüş əməliyyatlarına aid maraqlı materiallar toplanmışdır. Həmin müdafiə cəbhəsini təmsil edən Əli Həsən oğlu Əliyev, İbrahim Fərzəliyev, Həsən Şahverdioglu, Əfruz, Miryusif Seyidov, Bəhmən Məmmədov, Hüseyn Vəkilov və digərlərinin döyüşlərdəki fəaliyyəti muzeyə gələnlərin böyük marağına səbəb olur.

Muzeydə A.Şadlinskiyin büstü və portreti də diqqət çəkən nümunələrdəndir. Qəhrəman sərkərdənin büstünü Naxçıvanın Əməkdar mədəniyyət işçisi Hüseynqulu Əliyev və Azər Əliyarov hazırlamışdılar. "Şəhrət muzeyi" gənclərin hərbi vətənpərvər ruhda tərbiyə olunmasında böyük əhəmiyyətə malik ideoloji təbliğat məktəbidir. Çünki gənclər öz vətənlərini və qəhrəmanlarını tanıdıqı qədər sevir. Nə qədər öz qəhrəmanını çox tanıyarsa, bir o qədər də onun ömrü yolunu özünə nümunə seçər və bu yolda vətən fədaisi olmağa çalışar!

Abbasqulu bəyin fəaliyyəti, Başgüney-pəyə özünümüdafiə dəstəsinin döyüş yolu bütün türk dünyasında təbliğ olunması qəhrəmanlıq salnaməsidir. Zaman ötür, fəsilər dəyişir, illər əsrlərə, əsrlər minilliklərə çevrilir, tarixə dönür. Bu illər ərzində bir çox tarixi hadisələr baş verir. Bəziləri müəyyən dövrdən sonra yaddaşlardan silinir, unudulur. Lakin ələ tarixi hadisələr də var ki, heç vaxt unudulmur. Qərinələr ötsə də, nəsillər bir-birini əvəz etsə də, daim qəlbimizdə yaşayacaq insanlar var ki, onlardan biri də Abbasqulu bəy Şadlinskiydir.

Mirhəşim CALALOV,
Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanasının
Hemodializ şöbəsinin müdiri,
tibb üzrə fəlsəfə doktoru,
Vətən müharibəsi iştirakçısı

Vətən müharibəsindən sonra 493 hərbi son nəsil protezlərlə təmin edilib

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə sosial dəstək göstərilməsi işlərinin bir istiqaməti də həmin şəxslərin son nəsil protezlərlə təmin edilməsidir.

Möhtəşəm Zəfərimizlə başa çatın 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan

493 hərbi 610 ədəd yüksəktexnologiyalı, son nəsil protezlə təmin olunub.

Nazirliyin İctimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC- verilən məlumata görə, eyni za-

manda ötən ildən müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin yüksəktexnologiyalı xüsusi idman protezləri ilə də təminatı həyata keçirilib və artıq 14 hərbi 15 ədəd idman protezi ilə təmin edilib. Aktivlik və funksionallığı ilə seçilən yüksəktexnologiyalı protezlərlə istifadəçi köməkçi vasitələr olmadan sorbət, sabit, inamli hərəkət imkanına malik olur. Bu protezlərlə sosial həyata daha tez və rahat inteqrasiya edir, hətta idmanla məşğul olaraq idman yarışlarında da iştirak edə bilər.

17 Aprel Ümumdünya Hemofiliya Günüdür

Hemofiliyasız dünya naminə

Genetik xəstəliklər insanın genində dəyişikliklər və ya mutasiyalar nəticəsində baş verən sağlamliq problemləridir. Nəsilədən-nəslə keçən irsi xəstəliklər fərdin DNT-sindəki genetik məlumatın pozulmasına əsaslanır.

İrsi xəstəliklərdən biri olan hemofiliya valideynlərin genləri ilə ötürülən nadir anadangəlmə xəstəlikdir. Ciddi xəstəlik hesab edilən hemofiliya vaxtında aşkarlanmırsa, ölümə nəticələnə bilər. Bu xəstəliyə başqalarından yoluxma mümkün deyil. Hemofiliyalı xəstələrin qanında laxtalanma faktoru çatışmadığından onlarda qanaxma sağlam insanlara nisbətən daha uzun müddət davam edir.

Xəstəliyin dünya üzrə yayılma tezliyi müxtəlifdir. ABŞ-də hər 100 min nəfər kişidən 25-də hemofiliya A müşahidə edildiyi halda, hemofiliya B xəstəliyinin sayı bundan 5 dəfə azdır. Macarıstanda xəstəliyin tezliyi yüksəkdir. Bu nisbət 10:10.000-dir. Rusiya Federasiyasında 15 minə qədər hemofiliyalı xəstə yaşayır ki, onlardan 6 mini uşaqlardır.

Bu xəstəlik ölkəmizdə də yarı keçməyib. Statistik məlumatlara görə, Azərbaycanda hazırda 1759 hemofiliyalı xəstə var. Onlardan 1183 nəfəri hemofiliya A, 169 nəfəri hemofiliya B, 244 nəfəri von Villerbrand və 163 nəfəri digər koagulyopatiyalardan əziyyət çəkirlər. Xəstələrin müalicəyə əlçatanlığını təmin etmək, onlara göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, ictimaiyyətin diqqətini bu xəstəlikdən əziyyət çəkən insanlara dəstək olmağa cəlb etmək məqsədilə hər il aprelin 17-si Ümumdünya Hemofiliya Günü kimi qeyd edilir.

Bu xəstəliyə yalnız kişilər yoluxur

Mövzu ilə bağlı qəzetimizə açıqlama verən Səhiyyə Nazirliyi Əziz Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun (ADHTİ) Hematologiya kafedrasının müdiri dosent Elmi-rə Qədimovanın sözlərinə görə, qanın laxtalanmasının pozulması ilə müşahidə olunan hemofiliya nəsilədən-nəslə, daha dəqiq desək, daşıyıcı anadan oğula keçir. Bu genetik xəstəliklə yalnız kişilər xəstələnir,

genin ötürücüləri, qüsurlu genin daşıyıcısı isə qadınlar olur. Hemofiliyaya bəzən ailələrdə bu xəstəlik olmayan insanlarda da rast gəlinir. Bu zaman xəstəliyə insanın öz genlərindəki dəyişikliklər səbəb olur. "Xəstəlik cüzi travma nəticəsində həyatı təhlükəli qansızma və qanaxmalarla təzahür edir. Hemofiliyalı insanlarda qanın laxtalanma sisteminə iştirak edən faktorların səviyyəsi ya aşağı olur, ya da ümumiyyətlə, olmur. Hemofiliya qanda

laxtalanma faktorlarının çatışmazlığı səviyyəsinə görə 1 faizdən aşağı olarsa, ağır gedişli, 1-5 faiz arasında olarsa, orta ağır, 5 faizdən yuxarı olarsa, yüngül gedişli olur. VIII faktorun çatışmazlığı hemofiliya A və ya klassik hemofiliya, IX faktorun çatışmazlığı isə hemofiliya B, yaxud Kristmas xəstəliyi, VIII faktorla birlikdə von Villerbrand faktorunun çatışmazlığı isə Angiohemofiliya adlanır. - deyər kafedra müdiri bildirir.

İnsanların sağlamliğı dövlət siyasətinin prioritetidir

Hemofiliya xəstəliyinin müalicəsinin olduğunu qeyd edən Elmi-rə Qədimova dedi ki, müalicə zamanı çatışmayan laxtalanma faktorunu inyeksiya üsulu ilə vena daxililənə yerilir: "Nəticədə qanaxmalar dayanır və erkən əlilliyin qarşısı alınır. Bu gün dünyanın bir çox ölkələrində, o cümlədən Azərbay-

canda da hemofiliyalı xəstələr öz-özünə cəmiyyətin mükəmməl üzvləri kimi hiss edirlər: oxuyur, işləyir və idmanla məşğul olurlar. Hazırda dövlət proqramı çərçivəsində Elmi-Praktik Hemofiliya Mərkəzi qanın laxtalanma faktor preparatları ilə təminatı təmin olunur. İnkişaf etmiş ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanda da hemofiliyanın müalicəsi müasir, dünya standartlarına uyğun həm ambulator, həm də stasionar şəraitdə aparılır. Mütəxəssislərin ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün xarici ölkələrdə, beynəlxalq konfrans və simpoziumlarda iştirakı, bilik və təcrübə mübadiləsinin təşkili həyata keçirilir. Müxtəlif ölkələrin hemofiliya mərkəzləri, dünyanın aparıcı mütəxəssisləri ilə qarşılıqlı əlaqə saxlanılır. Hematologiya kafedrasının əməkdaşları tərəfindən hemofiliya problemlərinə həsr olunmuş elmi-tədqiqat işləri aparılır, yerli və beynəlxalq jurnallarda bu tədqiqatların nəticələri nəşr olunur. Hemofiliyanın müalicəsinə aid milli protokollar dərc olunur".

Kafedra müdiri qeyd etdi ki, Hemofiliya Mərkəzi Azərbaycan Respublikasında 1973-cü ildə ya-

ranlıb və Bakı şəhərində çoxprofilili Mir-Qasimov adına Respublika Klinik Xəstəxanasının Hematologiya şöbəsinin nəzdində yerləşir. Mərkəzdə Ə.Əliyev adına ADHTİ-nin hematologiya kafedrası və M.Ə.Mirqasimov adına RKX-nın hematologiya şöbəsinin əməkdaşları birgə çalışırlar.

Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın insanların sağlamliğına böyük önəm verdiyini vurğulayan mütəxəssis bildirib ki, bunun bariz nümunəsi aparılan islahatlar və qəbul olunan dövlət proqramlarıdır. İlk proqramlardan biri, 2005-ci ildə qəbul olunmuş "Hemofiliya və talassemiya irsi qan xəstəliklərinə düçar olmuş şəxslərə qayğı" Dövlət Proqramıdır. Hemofiliyalı xəstələrə göstərilən tibbi yardımın təkmilləşdirilməsi, onların qanın laxtalanması faktorları ilə təminatı, qanaxmaların profilaktikası, ağırlaşmaların aradan qaldırılması, həyat keyfiyyətinin yaxşılaşması, ömürlərinin uzadılması, əlilliyin, vaxtsız ölümlərin qarşısının alınması deməkdir.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının reinteqrasiyası: yol xəritəsi və nailiyyətlər

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin liderliyi, ordumuzun şücaəti və xalqımızın birliyi ilə Azərbaycan 30 illik erməni işğalına son qoydu. Tarixi Zəfərimizdən dərhal sonra - 2020-ci ilin sonunda etibarən Azərbaycan özünün resurslarını hər hansı beynəlxalq iqtisadi dəstək olmadan işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası, ölkə iqtisadiyyatına tam şəkildə reinteqrasiyası və bu ərazilərdə dövlət qurumlarının fəaliyyətinin təşkili üçün səfərbər etdi.

Amma reinteqrasiya üçün prioritetləri müəyyən etməyə yönəlmis zərərli kompleks qiymətləndirilməsi fəaliyyətinə sonrakı işğaldan azad edilmiş ərazilərdə fiziki və sosial infrastrukturun qurulması, dövlət xidmətlərinin təmin edilməsi, iqtisadi və sosial inkişafın qısa, orta və uzunmüddətli hədəflərinin təsbit edilməsi üçün kompleks strateji plana ehtiyac vardı. 2022-ci ildə təsdiqlənən "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası" və "Azərbaycan Respublikasının 2028-ci ilin sonuna qədər uzadılmış Böyük Qayıdış dair I Dövlət Proqramı" möhür bu strateji inkişaf planları idi.

"Böyük Qayıdış dair I Dövlət Proqramı"nda işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası və yenidən qurulmasının institusional əsasları, təhlükəsizlik və infrastruktur məsələləri ətrafı əks olundu. Proqramın dövlət tərəfindən müəyyən olunan məqsədləri - əhalinin dayanıqlı məskunlaşması və ərazilərin ölkə üzrə iqtisadi fəaliyyətə reinteqrasiyası boyan edildi. Bu iki təməl məqsəd əsasında "Böyük Qayıdış dair I Dövlət Proqramı"nın təsbit edilən məqsədləri bunlardır - ərazilərdə təhlükəsiz yaşayışı və dövlət idarəetməsinin təşkili; şəhər, qəsəbə və kənd yaşayış məntəqələrinin tikintisi və dayanıqlı infrastrukturla təminatı; müasir standartlara uyğun xidmətlərin yaradılması; ərazilərdə məskunlaşacaq əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi; əhalinin məşğulluq imkanlarının artırılması; sosial xidmətlərin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi və əlçatanlığın təmini; dayanıqlı sosial-iqtisadi inkişafın təmini; sahibkarlıq mühitinin əlverişliliyi və biznes fəaliyyətinin inkişafına dəstək; ərazilərin kənd təsərrüfatı potensialından səmərəli istifadə olunması üçün müasir suvarma infrastrukturuna formalaşdırmaq; dayanıqlı və müntəzəm kənd təsərrüfatı təcrübələrinin təbiiq; təbii ehtiyatların və sosial-iqtisadi potensialın təsərrüfat dövrüvəsinə cəlb; turizm sektorunun perspektiv inkişaf imkanlarından effektiv istifadə; ətraf mühitin etibarlı mühafizəsi və ekoloji təhlükəsizliyin təmini; təbii resurslardan səmərəli və effektiv istifadə; "Ağılı şəhər", "Ağıllı kənd" və "Yaşıl enerji zonası" konsepsiyalarının təbiiqinin təşviqi. Bu məqsədlərdən də göründüyü kimi, işğaldan azad edilən bölgələrin, yəni Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının iqtisadi və dövlət idarəetməsi baxımından ölkənin mərkəzi sistemində reinteqrasiyası paralel şəkildə həyata keçirilməkdədir.

Azad edilmiş torpaqların reinteqrasiyası üçün fundamental məsələlərdən biri də institusional çərçivənin qurulması və ərazidə dövlət idarəetməsinin tam təmin edilməsidir. Dövlətin səfərbər olunan resurslarını səmərəli idarə etmək və reinteqrasiya layihələrini həyata keçirmək üçün ərazidə təhlükəsizliyin təmini və yerli idarəetmə strukturlarının yaradılması strateji əhəmiyyətə malikdir. Bu ehtiyacdan irəliləyərək "Böyük Qayıdış dair I Dövlət Proqramı"nda işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası və yenidən qurulması üzrə mövcud vəziyyət 3 kateqoriya üzrə qiymətləndirilir: institusional bazanın təmini, təhlükəsizliyin təmini və infrastrukturun qurulması. Bu strateji sənəddə haqlı olaraq vurğulan ki, institusional baza ərazidəki fəaliyyətlərin koordinasiyası, reinteqrasiya, dövlət

özəl tərəfdaşlığı və dayanıqlı məskunlaşma üçün təməl şərtlərdən biridir.

Bu çərçivədə zəfərlə nəticələnən Vətən müharibəsinin davam etdiyi müddətdə 29 oktyabr 2020-ci il tarixində "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad olunmuş ərazilərində müvəqqəti xüsusi idarəetmə təşkili haqqında" fərman imzalandı. Müvəqqəti komendantlıqlar ictimai qayda və ictimai təhlükəsizliyin qorunması kimi önəmli funksiyaları yerinə yetirdilər. 24 noyabr 2020-ci ildə - tarixi Qarabağ Zəfərindən cəmi 2 həftə sonra isə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamla işğaldan azad edilmiş ərazilərdə mərkəzləşdirilmiş qaydada məsələlərin həlli üçün Əlaqələndirmə Qərargahı yaradıldı. Bunun ardınca Prezidentin 7 iyul 2021-ci il tarixli fərmanı ilə iqtisadi rayonların yeni bölgüsü təsdiqləndi. Fərmanla Qarabağ (Xankəndi, Ağcabədi, Ağdam, Bərdə, Füzuli, Xocalı, Xocavənd, Şuşa və Tərtər) və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları (Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın və Zəngilan) yaradıldı. Bu addım sadəcə ərazilərin iqtisadi idarəetmə modelinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı deyildi. Fərmanda uzunmüddətli strateji və geosiyasi hədəflər də ehtiva olunmuşdu.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə dövlət idarəetməsi və institusional təməllərin qurulması və möhkəmləndirilməsi istiqamətində daha bir strateji addım atılaraq cənab Prezidentin 2021-ci il 4 fevral tarixli fərmanı ilə "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəlikləri haqqında Əsasnamə" təsdiq edildi. Xüsusi nümayəndəliyin isə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə dövlət tərəfindən müəyyən edilmiş prioritet hədəflərə uyğun inkişafının təmini, dövlət qurumlarının yerli bölmələrinin fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi, dövlət əmlakından səmərəli istifadə və mülkiyyətin mühafizəsi, sahibkarlıq, şəhərsalma və tikinti kimi önəmli fəaliyyət istiqamətləri təsbit olundu. 31 may 2021-ci il tarixli "Azərbaycanın modernləşmə paytaxtı - Şuşa şəhəri haqqında" qanunda unikalılığı ilə seçilən Şuşa şəhərində effektiv dövlət idarəetməsinin təşkili və təbiiqini təmin etmək dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi təsdiqləndi.

16 noyabr 2022-ci il tarixli sərəncamla təsdiqlənən "Böyük Qayıdış dair I Dövlət Proqramı"nın "Ərazilərdə təhlükəsiz yaşayışın və dövlət idarəetməsinin təşkili" adlanan 1-ci prioritetinin "Ərazilərin minalardan və partlamamış hərbi sursatdan təmizlənməsi, ərazilər üzrə dövlət sərəhdinin etibarlı müdafiəsi, təhlükəsizliyin və dövlət idarəetməsinin təşkili" adlanan 1.1-ci fəaliyyət istiqamətinə uyğun olaraq azad edilmiş ərazilərdə dövlət sərəhdinin mühafizəsi təsdiq edildi, yəni hərbi hissələr quruldu və sərəhd-buxarılıq məntəqələri yaradıldı. Dövlət təhlükəsizlik, əlaqədar mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti, məhkəmə hakimiyyəti və prokurorluq orqanlarının fəaliyyətinin təmini üçün zəruri inzibati binalar və digər xidməti binalar inşa edilməyə başladı.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında həyata keçirilən böyük infrastruktur layihələrinin yerli səviyyəli sosial-iqtisadi səbəbləri və nəticələri ilə yanaşı, regional geosiyasi və geo-iqtisadi proseslər çərçivəsində əks-sədalı və strateji mənfiyyət də var. Buna görə də Azərbaycan və Türkiyə dövlət başçıları tərəfindən təməli qoyulan və uzunluğu 124 kilometrə yaxın olan Horadiz-Cəbrayıl-Zəngilan-Ağbend avtomobil yolunun (Zəngəzur dəhlizi) tikintisi diqqət mərkəzindədir. Yol bir tərəfdən dedə-baba yurdlarına qayıdan insanların yerli səviyyədə sosial-iqtisadi ehtiyaclarını qarşılayır, digər tərəfdən isə regional geostreji təşəbbüslərin bir parçasına çevrilərək ölkəmizin regional gücünü daha da artırır. Bu strategiya həm də Azərbaycanı regional nəqliyyat və enerji layihələrinin mərkəzi ölkəsinə çevirən uzunmüddətli strateji vizyonun yeni bir ömüyüdür.

Beləliklə, yollar, körpülər, tunnelər, məktəblər, xəstəxanalar, su, elektrik, təbii qaz, kanalizasiya infrastrukturunun yenidən qurulması və bərpası prioritet istiqamətlər oldu. "Böyük Qayıdış dair I Dövlət Proqramı"nın "Ərazilərdə şəhər, qəsəbə, kənd yaşayış məntəqələrinin tikintisi və infrastrukturla təmini" adlanan 2-ci prioritet istiqamətinə uyğun olaraq ərazilərin xərیتələnməsi, infrastrukturun inventarlaşdırılması, şəhərlərin baş planlarının hazırlanması və yeni nəqliyyat infrastrukturunun planlaşdırılması fəaliyyətləri sürətlə icra edildi. Ölkədə xüsusi və xarici ticarət asanlaşdırmaq və əhalinin mobilliyini təmin etmək, Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru Azərbaycanın digər hissəsi və qonşu ölkələrdə inteqrasiya etmək üçün nəqliyyat əlaqələri önəmli. Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət agentliyinin 2025-ci ilin yanvar ayına olan məlumatına görə, "Böyük Qayıdış dair I Dövlət Proqramı" və digər sərəncamlar çərçivəsində işğaldan azad olunmuş ərazilərdə agentlik tərəfindən təqribən 3383 kilometr respublika və yerli əhəmiyyətli 44 avtomobil yolunun layihələndirilməsi və tikintisi aparılır. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə avtomobil yolları üzərində tunnel və körpülərin tikintisi də sürətlə davam edir.

İnfrastrukturun bərpası və yenidən qurulması Azərbaycanın dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilir. Maliyyə Nazirliyinin məlumatlarına əsasən, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan genişmiqyaslı fiziki və sosial infrastrukturun tam bərpası və yenidən qurulması çərçivəsində 2021-2024-cü illər üzrə dövlət büdcəsindən 17 milyard manatdan çox maliyyə vəsaiti ayrılıb. 2025-ci ilin dövlət büdcəsindən işğaldan azad edilmiş Qarabağda və Şərqi Zəngəzura 4 milyard manat vəsait ayrılıb. Dövlət büdcəsindən ayrılan bütün bu vəsaitlərin uzunmüddətli dövrədə optimallaşdırılması, dövlət-özəl əməkdaşlığı ilə yeni layihələrin icrası və özəl sektor investisiyalarının artması istiqamətində də tədbirlər həyata keçirilir.

Müasir infrastrukturun qurulması ilə yanaşı, işğaldan azad edilən ərazilərin milli iqtisadiyyata reinteqrasiyası və davamlı inkişafı üçün Azərbaycan dövləti 2020-2025-ci illərdə əlavə kompleks addımlar da atıb. 2021-ci ildə işğaldan azad edilmiş bölgələrdə məşğulluğunun artırılması, sənaye potensialının inkişafı və sahibkarlığın dəstəklənməsi üçün İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin idarəçiliyində Cəbrayıl rayonunda "Araz Vadisi İqtisadi Zonası" Sənaye Parkı və Ağdam Sənaye Parkı qurulub. Prezident İlham Əliyev 10 dekabr 2021-ci ildə "İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" mühüm bir sərəncam imzalayıb. Bu sərəncamda 7 prioritet istiqamət üzrə təşviqədi addımlar nəzərdə tutulur.

1. "İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə iqtisadi resursların və əmək resurslarının səmərəli idarə olunması, onların əməl sənayesi və xidmət infrastrukturunu yaradılmasına yönəldilməsi məqsədilə vergi güzəştlərinin, sosial sığorta və digər güzəştlərinin tətbiqi. 2. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə özəl təşəbbüslərin stimullaşdırılması, investisiyaların təşviqi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, həmin ərazilərdə istehsal fəaliyyəti ilə məşğul olan sahibkarlar üçün xammal və materialların idxalı ilə bağlı

gömrük və vergi güzəştlərinin müəyyən edilməsi.

3. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə istehsal fəaliyyəti ilə məşğul olan sahibkarlara kommunal xidmətlər (elektrik enerjisi, təbii qaz, su) üzrə güzəştlərin müəyyən olunması; 4. Müasir bilik və bacarıqlara malik mütəxəssislərin işğaldan azad edilmiş ərazilərə cəlb edilməsi, habelə əmək miqrasiyası və iş kvotalarının verilməsi prosedurunun təkmilləşdirilməsi; 5. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə fəaliyyət göstərən sahibkarların maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının genişləndirilməsi və zəruri dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi; 6. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə ekoloji təmiz texnologiyaları tətbiq edən, "yaşıl artım" yaradan və bərpalanan enerji mənbələrindən istifadə edən investorların dəstəklənməsi; 7. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə yaşayış massivlərinin inşası ilə bağlı dövlət-özəl sektor tərəfdaşlığının inkişafı".

Sərəncamın 5-ci prioritet istiqaməti olan müvafiq təşviqədi addımın atılması üçün Prezidentin 2023-cü il 9 yanvar tarixli fərmanı ilə "İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinə verilən kreditlərin dövlət zəmanəti ilə təmin edilməsi və kredit faizlərinin subsidiyalasdırılması" Qaydası təsdiq edildi. Qaydalara əsasən, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə fəaliyyət göstərən bütün növ sahibkarlıq subyektləri dövlət zəmanəti ilə müvəkkil kredit təşkilatlarından 5 milyon manatadək kredit ala bilər. Bu kreditlərin illik faiz dərəcəsi 15 faizə, müddəti isə 7 ilədək ola bilər. Bu çərçivədə İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fondu işğaldan azad olunmuş ərazilərdə həyata keçiriləcək layihələrin dəstəklənməsi üçün 5 milyon manatadək məbləğdə və 3 ilədək güzəşt müddəti olmaqla toplam 7 illik müddətə qədər kreditləri əhatə edən dövlət zəmanəti və faiz subsidiyası mexanizmi işləyib hazırlamışdır.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə istehsal müəssisələri və fiziki infrastrukturla yanaşı, təhsil və səhiyyə təsəvvürləri qurulmaq bəlgədə davamlı insan inkişafı və sosial kapital üçün uyğun modelin də təməli atılır. Bu baxımdan Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında Peşə Təhsili mərkəzlərinin və Qarabağ Universiteti kimi strateji əhəmiyyətli ali təhsil müəssisələrinin qurulması önəmli. Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, Dövlət İdarəçilik Akademiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən Regional İqtisadi və Sosial Araşdırmaçılar İnstitutunun Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının iqtisadi potensialının qiymətləndirilməsi prosesində daha yaxından iştirak etmək imkanı var. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının davamlı insan inkişafı və sosial kapitalın inkişafı modeli üçün dövlətin 2027-ci ildən sonrakı dövrü əhatə edəcək uzunmüddətli strategiyasının və yeni yol xəritələrinin işlənilib hazırlanması prosesində də Dövlət İdarəçilik Akademiyası bütün potensialı ilə iştirak edə bilər. Bununla yanaşı, akademiya azad edilmiş bölgələrdə dövlət qurumlarında çalışan dövlət qulluqçuları üçün əlavə təlim proqramları təşkil edərək insan resurslarının bilik və bacarıqlarının müasir dövrün tələblərinə uyğun şəkildə dərinləşməsinə də öz töhfəsini vermək arzusunda. Bir sözlə, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin liderliyi ilə ərazi bütövlüyü və dövlət suverenliyi tam şəkildə bərpa edilmiş, güclü və rifahlı Azərbaycan namına atılan və atılacaq bütün strateji addımlarda Dövlət İdarəçilik Akademiyası öz missiyasına uyğun aktiv iştirak etmək əzmindədir.

Elmur ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının İnzibati idarəetmə fakültəsinin dekani, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

BP və tərəfdaşları sosial proqramlarını əsas əməliyyatlarının ayrılmaz hissəsi hesab edirlər

BP və tərəfdaşlarının ölkəmizdə həyata keçirdiyi geniş sosial sərmayə proqramları insanlara əhəmiyyətli faydalar gətirir, onların həyatının daha da yaxşılaşdırılmasına dəstək verir. Sosial sərmayələr yerli potensialın artırılması, təhsilin, immanın və sahibkarlığın inkişafı, ətraf mühitin qorunması, habelə ölkənin zəngin mədəni irsinin tədqiqi və təbliği kimi sahələrə yönəldilib.

Əvvəla qeyd edək ki, indiyədək BP öz tərəfdaşları ilə birlikdə Azərbaycanda neftin və qazın kəşfiyyatı, işlənməsi və nəqli layihələrinə, təxminən, 85 milyard dollar sərmayə qoyub. Onlar, eləcə də sosial dəstək proqramlarına 111 milyon dollardan çox vəsait xərcləyiblər ki, bunu da əsas əməliyyatlarının ayrılmaz hissəsi sayırlar.

Sosial layihələr illərdir davam edir və geniş coğrafi ərazidə həyata keçirilir. Belə ki, bu layihələr paytaxtda dərin qurğuların inşa olunduğu müəssisələrin, Səngəç terminalının ətrafından başlayaraq Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kamoru boyu yerləşən çoxsaylı yaşayış məntəqələrini əhatə edir. Onlardan demək olar ki, əhalinin bütün təbəqələri bəhrələnilir. Məsələn, uğurla tamamlanmış "Sahibkarlığın İnkişafı Proqramı"nı (SİP) xatırlayaq. Milyonlarla dollar dəyərində olan bu layihə yerli sahibkarlığı dəstəkləmək məqsədi daşıyırdı. SİP Azərbaycanı müqavilələrdə yerli resursların iştirakını artırmaq və yerli iqtisadiyyatın sağlamlıq və şəffaf inkişafına dəstək vermək səylərinin bir hissəsi idi.

BP və tərəfdaşları Azərbaycan gəncləri ilə də möhkəm dostluq telləri bağlayır. Gənclərə bağlı son dövrdə həyata keçirilən layihələrdən bir neçəsini göstərmək kifayətdir. Sumqayıt Dövlət Universitetində keçən il başlanan layihə ali təhsillə sənaye arasında yeni tərəfdaşlıq imkanları yaratmağa xidmət edir.

Kimya mühəndisliyi üzrə yeni magistr proqramı iri bir təhsil layihəsidir. Bu, ölkəmizin yüksəkixtisaslı kimya mühəndislərinə tələbatının təmin edilməsinə bir töhfə olacaqdır. Layihə, əsasən, Sumqayıt şəhərinin əmək bazarının, sənaye potensialının və xidmət sahələrinin ehtiyaclarını nəzərə alaraq düşünüldü. Sənayenin tələblərinə uyğunlaşdırılması yeni tədris proqramına kimya prosesləri, istehsal prosesləri və ekoloji dayanıqlılıq kimi sahələr daxildir. Proqramın təlim materialları xüsusi olaraq Sumqayıt şəhərinin sənaye və texnologiya müəssisələri və şirkətlərinin ehtiyacları üçün hazırlanıb.

Bakı Mühəndislik Universitetində isə BP şirkəti ölkə üçün informasiya-kommunikasiya texnologiyaları (İKT) və kibertəhlükəsizlik sahəsində yüksəkixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanmasına dəstək məqsədilə yeni laboratoriya açdı. Laboratoriya şirkət tərəfindən xüsusi olaraq alınıb və 30 müasir və innovativ İKT avadanlığı və proqram təminatı ilə təchiz olundu.

BP-nin öz tərəfdaşları adından həyata keçirdiyi bir sıra sosial layihələr isə orta məktəblər üçün nəzərdə tutulub. Bunlardan biri artıq keçən ilin payızında başa çatıb. Azərbaycanda şagirdlərin riyaziyyat fənni üzrə fəallığını və motivasiyasını artırmağa hədəfləyən bu təşəbbüsün məqsədi məktəbləri, o cümlədən kənd yerlərində yaşayan və əlilliyi, yaxud xüsusi təhsilə ehtiyacı olan gəncləri əlçatan, müasir təhsil resursları ilə təmin etməkdir. Layihə çərçivəsində əsas diqqət beşinci-dokuzuncu sinif şagirdləri üçün riyaziyyat üzrə müfəssəl onlayn təhsil məzmununun hazırlanmasına yönəldilib. Yeni hazırlanmış materiallar ictimaiyyəti açıq və böyükmə prosesini təkmilləşdirmək üçün özündə bir sıra vasitələri birləşdirir. Yeni məzmun şagirdlərə məşq etmək və riyazi bacarıqlarını gücləndirmək üçün əlavə imkanlar yaratmaqla əhəmiyyətli sinif dərslərini tamamlayır.

BP şirkəti məktəblərə Azərbaycan dilində "Uşaqlar üçün "yaşıl bilik"lər adlı kitab da hədiyyə edib. Kitab ətraf mühitə əhəmiyyətli təsir göstərmək istəyən valideynlər, təhsil işçiləri, şagird və tələbələr üçün mühüm bir mənbə kimi nəzərdə tutulub.

Əməliyyatçı şirkət bu təhsil layihəsinin artıq uğurla tamamlanmış olduğunu elan edib. Layihənin məqsədi şagirdlərə sahibkarlıq və biznes liderliyini əsasları asılmaqda məktəblərə dəstək verməkdir. Layihəyə səkkizinci və dokuzuncu sinif şagirdləri üçün biznes və sahibkarlığın əsas prinsipləri haqqında təhsil materiallarının hazırlanması daxil idi. Bundan əlavə, proqram çərçivəsində kurs təlimatçılarının, eləcə də məktəb müəllimlərinə təlim keçmək məqsədilə kitabca da tərtib olundu.

"Gələcək üçün bacarıqlar" layihəsi isə innovasiya, texnologiya, rəqəmsallıq və sahibkarlığın əlçatan olmasına bir dəstəkdir. Bu layihəni həm də cəsarətlə ölkəmizin startap ekosistemində töhfə əldə etməyə olan. Sonuncu mərhələsi uğurla başa çatdı və təhsil layihəsi Azərbaycanda startap mühitinin yaxşılaşdırılması və innovasiya ekosisteminin genişləndirilməsinə yönəldib. 2023-cü ildən başlanan layihə ümumilikdə ölkə ərazisində uğurlu startap ideyalarını potensial investorlarla əlaqələndirmək məqsədli "TUSI" inkubasiya proqramı kimi tanınan startap təhsili təşəbbüsünün effektivliyini artırılması fəaliyyətlərinə dəstək vermək üçün nəzərdə tutulmuşdu.

Layihə üzrə iş həcminə startap təşəbbüslərinin, inkubasiya proseslərinin və investisiyadan əvvəl ümumi hazırlıq işlərinin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmis təlim, mentorluq və digər fəaliyyətlərdən ibarət inkubasiya proqramı daxil idi.

Bunlar BP və tərəfdaşlarının ölkəmizdə gerçəkləşdirdiyi sosial proqramlardan yalnız bir neçəsidir. Həmin çoxsaylı sosial dəstək layihələrinin sonuncularından birini də xatırladaq. BP Azərbaycanın Milli Olimpiya Komitəsi və Milli Paralimpiya Komitəsi ilə olan 13 illik rəsmi tərəfdaşlığının 2028-ci ilin sonuna qədər uzadıldığını elan edib.

İlkin tərəfdaşlıq sazişi London Oyunlarından əvvəl 2012-ci ilin yanvarında imzalanıb. O vaxtdan bəri bu sazişin müddəti əvvəl 2013-cü, 2016-cı və 2022-ci illərdə olmaqla artıq dördüncü dəfədir ki, uzadılıb.

10 ildən çoxdur ki, bu tərəfdaşlıq Azərbaycanda milli idmanın inkişafına dəstək məqsədilə BP-nin hər iki komitə ilə sıx əməkdaşlığı üçün geniş imkan yaradıb.

İndiyədək bu tərəfdaşlıq çərçivəsində BP Azərbaycanın çoxsaylı iri beynəlxalq idman tədbirlərində, o cümlədən 2012-ci il London Oyunlarında, "Bakı-2015" Avropa Oyunlarında, "Rio-2016" Oyunlarında, "Bakı-2017" İslam Həmrəyliyi Oyunlarında, "Tokio-2020" Oyunlarında və "Paris-2024" Oyunlarında iştirakını dəstəkləyib.

Tərəfdaşlığın bir hissəsi olaraq, BP həmçinin Azərbaycanın 10 aparıcı olimpiya və paralimpiya idmançısının hazırlığına və 2011-2020-ci illərdə onların beynəlxalq tədbirlərdə iştirakına dəstək verərək, onlar üçün fərdi inkişaf imkanları yaradıb.

Bakıda tərəfdaşlıq sazişinin müddətinin uzadılması ilə bağlı keçirilən imzalanma mərasimində çıxış edən BP-nin Xəzər regionu üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli şirkət tərəfindən ölkənin dayanıqlı gələcəyinə və icmalının inkişafına dəstəyin davamlı olduğunu bir daha vurğulayıb: "30 ildən artıqdır ki, BP milli komandalara və idmançıların inkişafı və ölkənin iri beynəlxalq tədbirlərdə uğurlu iştirakı üçün daha çox imkanlar yaratmaq məqsədilə Azərbaycanda milli idmana dəstək verən digər tərəflərlə səylərini birləşdirir. Uğurlu tərəfdaşlıq fəaliyyətlərimizlə yanaşı, BP Azərbaycanın çoxsaylı iri beynəlxalq idman tədbirlərində, turnirlərdə və çempionatlarda iştirakına qürurla dəstək verir. BP bundan sonra da ölkənin dayanıqlı gələcəyinin qurulmasına dəstək öhdəliyini uyğun olaraq, icmaları gücləndirməyə və Azərbaycanda milli idmanın inkişafına töhfələrini davam etdirəcək".

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

Gənclik

● Uğura imza atanlar

"Qızıl het-trik"li Olimpiya çempionumuz

Azərbaycan gəncliyi ictimai həyatın bütün sahələrində aktiv fəaliyyəti ilə seçilir, siyasi, iqtisadi, humanitar, sosial tədbirlərin həyata keçirilməsində mühüm rol oynayır. Azərbaycan gəncliyinin idman sahəsində də irəliləməsi, uğurlar qazanması üçün hər cür şərait yaradılıb. Son 23 ilin idman yekunlarına nəzər saldıqda bunu aydın görmək mümkündür. Sözsüz ki, gənclərimizin yüksək nailiyyətlər qazandığı yarışlar sırasında ən nüfuzlusu dünyanın məşhur və 4 ildən bir keçirilən kütləvi idman müsabiqəsi - Yay Olimpiya Oyunlarıdır.

Ötən il Fransanın paytaxtı Parisdə təşkil edilən sonuncu Yay Olimpiya Oyunlarında Azərbaycana qızıl medal qazandıran gənc idmançılarımızdan biri də cüdoçumuz Hidayət Heydərovdur.

Hidayət Parisdə medal həsrətinə son qoydu. Dünya çempionumuz kolleksiyasına daha bir medal əlavə etdi. Özü də finalda fransalı həmkarını məğlub etməklə. Necə deyirlər, Fransa Azərbaycan bayrağının kölgəsində qaldı.

73 kq çəkiddə mübarizə aparan dünya reytinginin birincisi Hidayət Heydərov mübarizəyə 1/8 finalda başlayıb. Onun rəqibi 1/16 finalın Tohar Bitbul (İsrail) - Reduan Masud Dris (Əlcəzir) cütündə müəyyən olub. Hidayət Olimpiadaya Bit-bulla görüşlə start verib. O, rəqibini məğlub edərək, yeni mərhələyə adlayıb.

H.Heydərov 1/4 finalda Artur Marqelidon (Kanada) ilə qarşılaşıb. Gərgin keçən qarşılaşma həmyerlimizin qələbəsi ilə bitib. İpponla qalib gələn Hidayət yarımfinalda kosovalı Akil Qyakova ilə üz-üzə gəlib. Bu mərhələdə də rəqibini üstə-

ləyən cüdoçumuz adını finala yazdırıb. Hələddici mərhələdə isə rəqib fransalı Joan-Benjamin Qaban idi. Çətin keçən qarşılaşmada rəqibinə ippon fəndi ilə qalib gələn Hidayət Olimpiya çempionu oldu. Bununla da, Hidayət Heydərov bir il ərzində həm Avropa, həm dünya, həm də Olimpiya çempionu olmaqla "qızıl het-trik"ə imza atdı.

Hidayət Heydərov 1997-ci ildə Qazaxıstanın Karaqanda şəhərində dünyaya gəlib. Onun ailəsi əslən Göyçaydandır. Hidayətin üç yaşı olarkən ailəsi Bakıya köçüb. Kiçik yaşlarından aktivliyi ilə seçilən, idmana marağı olan qəhrəmanımız altı yaşında olarkən cüdoğa başlayıb. Onun ilk müəllimi Tərlan Həsənov olub.

Əməkdarlığı ilə diqqət çəkən Hidayət tezliklə cüdoğa uğur qazanmağa başlayıb. O, 2008-ci ildə Bakı çempionluğunu, bir il sonra isə Azərbaycan çempionluğunu qazanıb. 60 kq çəki dərəcəsinə iki dəfə Azərbaycan çempionluğunu əldə edən yeni-yeni çempionun ayağı bundan sonra beynəlxalq arenaya açılır. 2010-cu ildə Tbilisidə keçirilən beynəlxalq turnirdə ikinci yeri çıxan Hidayət növbəti il Ankarada keçirilən Avropa kuboku

uğrunda turnirdə birinci yeri tutur. 2012-ci ildə Hidayət yeni-yetmələrdən ibarət Azərbaycan yığmasına dəvət alır. Antalyada yeni-yetmələrin Avropa kubokunda yarışan Hidayət turniri birinci pillədə başa vurur.

Heydərov sonrakı zamanlarda 73 kq çəki dərəcəsinə qatılır. Hansı ki bu çəkiddə Elnur Məmmədli, Rüstəm Orucov kimi idmançılar böyük uğurlar əldə edib, Olimpiya Oyunlarında medal qazanıblar. Hidayət hazırda dördqat Avropa çempionudur. O, 2017-ci ildə Varşavada, 2022-ci ildə Sofiyada, 2023-cü ildə Monpelyedə, ötən il isə Zaqrebdə bütün rəqiblərini üstələyib. O, qitə birinciliyində iki bürncə, bir gümüş əldə etməyi də bacarıb.

Hidayətin dünya çempionluğu arzusu isə gec reallaşdı. O, bəzən hakim haqsızlığından, bəzən xırda səhvlərdən qızıla çıta bilmirdi. Daha əvvəl Bakı, Tokio və Daşkənddə qızıl əldə edən cüdoçu yekunda bürünc medalla kifayətlənib. Ötən il o, çoxdankı arzusuna çatıb. Abu-Dabidə fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb. Avropa və dünya çempionluqlarından əlavə, Heydərov Avropa Oyunlarında, Yay Universiadasında, İslam Həmrəyliyi Oyunlarında medal qazanmağa müvəffəq olub.

Azərbaycan dövləti idmançılara hərtərəfli qayğı və diqqət göstərdiyi kimi, gənclərimiz də dövlətin etimadını doğrultmaq üçün əllərindən gələni əsirgəmir. Hər gün şahidi oluruk ki, Azərbaycan idmançıları qazandıqları qələbələrə öz dövləti və lideri, Prezident İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşiblər.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Tələbələr Qərbi Azərbaycanla bağlı problemləri BMT formatında müzakirə ediblər

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (AzMIU) Tələbə Gənclər Təşkilatının (TGT) təşkilatçılığı, Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqının (ATGTİ) dəstəyi və Qərbi Azərbaycan İcmasının təşəbbüsü ilə "Qərbi Azərbaycan müzakirəsi: MUN Simulyasiya Konfransı" keçirilib.

AzMIU-dan bildirilib ki, BMT Baş Assambleyası modelinin simulyasiya konfransı Qərbi Azərbaycanla bağlı beynəlxalq problemləri və həll yollarını müzakirə etmək, gənclərin diplomatik bacarıqlarını inkişaf etdirmək və onların bu mövzuda məlumatlılığını artırmaq məqsədi daşıyır.

Açıışda çıxış edən rektor Gülçöhrə Məmmədova gənclərin bu cür təşəbbüslərlə çıxış etməsinə yüksək qiymətləndirib və onların beynəlxalq proseslərə bələd olmalarını, analitik düşüncə qabiliyyətlərinin inkişaf etdirilməsinin vacibliyini vurğulayıb. Rektor söyləyib ki, tələbələrin belə simulyasiya konfranslarında iştirakı gələcək peşəkar fəaliyyətləri üçün mühüm pillədir və bu platformalar gənclərin həm vətənpərvərlik ruhunun güclənməsinə, həm də dünyagörüşlərinin genişlənməsinə istiqamət verir.

Qərbi Azərbaycan İcmasının Aparat rəhbəri Qalib Qasımov isə Qərbi Azərbaycan məsələsinin tarixi və hüquqi aspektlərinə toxunaraq, bu kimi simulyasiya konfranslarının gənclərin milli məsələlərə olan diqqətini artırmaq baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıdığını bildirib. O vurğulayıb ki, Qərbi Azərbaycanın məcburi köçkün düşmüş soydaşlarımızın hüquqlarının müdafiəsi və onların dinc yolla, könüllü və təhlükəsiz şəkildə geri qayıdışının təmin olunması beynəlxalq hüquqa əsaslanan ədalətli bir tələbdir. Qalib Qasımov bu təşəbbüsün gənclər tərəfindən gücləndirilməsinə töhfə verəcəyini qeyd edib.

Daha sonra ATGTİ-nin sədri Rəşad Zeynalov gənclərin ictimai fəallığını və təşəbbüskarlığını vacibliyinə diqqət çəkərək bu cür tədbirlərin tələbələrini intellektual inkişafına, analitik düşüncə və diplomatik bacarıqlarının formalaşmasına mühüm töhfə verdiyini bildirib. O qeyd edib ki, MUN formatlı simulyasiya konfransları gənclərin global problemlərə yerli baxış bucağından yanaşması, milli məsələləri beynəlxalq kontekstdə müzakirə etməyi öyrənmələri baxımından olduqca faydalıdır. Rəşad Zeynalov bu təşəbbüsə görə təşkilatçılara təşəkkürünü bildirərək ATGTİ-nin hər zaman gənclərin inkişafına yönəlmiş bu kimi layihələri dəstəkləməyə davam edəcəyini vurğulayıb.

Konfrans plenar sessiyalarla davam edib. Azərbaycan və ingilis dillərində keçirilən müzakirələrə ümumilikdə 50 tələbə qatılıb.

● Gələcəyə dəstək

"Kitabla dostluq edəninin yolu işıqlı olar"

"Ən yaxın dostlarım kitablarımdır. Onlarla "vaxt" keçirməyi çox sevirəm. Bilirəm ki, kitabla dostluq edəninin yolu işıqlı olar. Elmlə məşğul olan insanın ömrü uzunudur. Özü həyatda olmasa belə, əməlləri onı yaşadar. İşimlə, əməlimlə bu dünyanın yaddaşına yazılmaq istəyirəm..."

Həmsöhbətimiz AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun Sosiolingvistik və psixolingvistik şöbəsinin böyük elmi işçisi Elnurə Elçin qızı Hüseynovadır.

Elnurə 1994-cü ildə Bakı şəhərində anadan olub. Yaşının az, gənc olmasına baxmayaraq, gördüyü işləri sadəladyca təəccüblənmədən. Səbirli, ağıllı yazdıqlarını, yaratdıqlarını ipə düzürmüş kimi ardıcılıqla sayır. "Müasir türk dili: tərcümənin lingvistik problemləri", "Ekolingvistik: Oğuz qrupu türk dillərində relif və iqlim leksikası", "Ekolingvistik: Oğuz qrupu türk dillərində flora və fauna leksikası" monoqrafiyalarının müəllifidir.

Baş kitabı - Səma Mərasimnin "Gəlin-qayınana münasibətlərini məhrəbliliklə həll edək", "Sevmək daha gözəldir", "Xoşbəxt ailə məktəbi", "Muhamməd Münir Qadbanın "Məkkədəki od parçası", Nadir Məmmədlinin "Azərbaycan Folkloru və Konuşma Kulturu" kitablarını tərcümə edib. Eyni zamanda 80-dən artıq elmi əsərin müəllifi və 10-a yaxın elmi işin rəyçisidir.

Elnurə Hüseynova 2011-ci ildə Yasamal rayonu 176 nömrəli məktəbi əla qiymətlərlə bitirdikdən sonra yüksək balla Bakı Dövlət Universitetinin Şərqşünaslıq fakültəsinin Regionşünaslıq (Türkiyə üzrə) ixtisasına qəbul olub. Təhsil müddəti ərzində Mirzə Kazimbəy adına təqaüdə layiq görülmüş. 2015-ci ildə Bakı Dövlət Universitetinin Şərqşünaslıq fakültəsinin fərqlənmə diplomu ilə bitirdikdən sonra elə həmin il Dilçilik (Türk dili) ixtisası üzrə magistratura

tura səviyyəsinə yüksək balla qəbul olunub. 2017-ci ildə Bakı Dövlət Universitetinin Şərqşünaslıq fakültəsinin magistr pilləsini fərqlənmə diplomu və fəxri fərmanla bitirdikdən sonra 2018-ci ildə AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun Sosiolingvistik və psixolingvistik şöbəsinə doktoranturasına sənədlərini təqdim edib. 2024-cü ildə "Oğuz qrupu türk dillərində təbiət leksikası" mövzusunda dissertasiya işini vaxtından əvvəl tamamlayaraq filologiya üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi alıb. 2018-ci ildə AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun Sosiolingvistik və psixolingvistik şöbəsinə kiçik elmi işçi vəzifəsinə əmək fəaliyyətinə başlayıb. Gənc alim hazırda həmin şöbədə böyük elmi işçi vəzifəsində çalışır.

O, 2025-ci ildə AMEA tərəfindən "İlin gənc alimi" mükafatının qalibi seçilib. Azərbaycan, türk, rus, ingilis, ərəb və fransız dillərini mükəmməl bilir.

Ötən il nəşr olunan "Ekolingvistik: Oğuz qrupu türk dillərində relif və iqlim leksikası" və "Ekolingvistik: Oğuz qrupu türk dillərində flora və fauna leksikası" adlı kitabları müxtəlif sərgilərdə nümayiş olunub.

Gənc alim deyir ki, hazırda Azərbaycan dilinin şivələrində yer alan təbiət leksikası ilə bağlı materiallar toplayıb sistem-

ləşdirərək lüğət hazırlayır. Həminin Azərbaycan dilində yer alan ərəb mənşəli şəxslər adları ilə bağlı kitab üzərində çalışır. Eyni zamanda dialektlərdə yer alan təbiət leksikası vahidlərinin lüğətinin tərtibi ilə məşğul olduğunu bildirir.

Elnurə Hüseynova onu da vurğuladı ki, Azərbaycan klassiklərindən Nizami Gəncəvi, Məhəmməd Füzuli, İmadeddin Nəsimi, Xurşidbanu Natəvan və Səməd Vurğunun dilində təbiət leksikası vahidlərini tədqiq edib. Azərbaycan dialektlərində təbiət anlayışının fərqli və oxşar məqamlarını, həminin ayrılıqda Qarabağ və Naxçıvan zonalarının şivələrində yer alan zoonimik və floristik leksik, onomastik vahidlərin, yəni yer adlarının təhlilini aparıb.

Elnurə Hüseynova monoqrafiyalarını bizə təqdim edib, astadan "vaxtınız olsa oxuyarsınız", - deyir. Gənc alim redaksiyanı tərk edəndən sonra onun məsamızın üstünə qoyduğu kitabları nəzərdən keçiririk.

"Ekolingvistik: Oğuz qrupu türk dillərində relif və iqlim leksikası" adlı monoqrafiyada oğuz qrupu türk dillərinə daxil olan Azərbaycan, türk, türkmən və qaqauz dillərində relif və iqlim leksikası müxtəlif yönəldən - istər müasir ədəbi dillərdə, istərsə də bu dillərin dialekt və şivələrində, həmçinin mövcud xalqların ədəbiyyatlarında yer alan sözlərin yazılı və şifahi xalq ədəbiyyatlarında işləndirən frazeologizmlər şəklində təhlil edilir. Bundan başqa, mövcud relif və iqlim leksika vahidlərinin etimologiyası və onların digər türk dillərində müqayisəsi yer alır. Kitabda oğuz türklərinin təşəkkül tarixi; oğuz qrupu türk dillərinin təşəkkülü; oğuz qrupu türk dilləri müxtəlif aspektlərdən tədqiq edilmiş yerli və əcnəbi tədqiqatçılar haqqında müfəssəl məlumatlar verilməlidir.

Azərbaycan dilinin dialektlərində, eyni zamanda oğuz qrupu türk dillərində (Azərbaycan, Türkiyə türkcəsi, türkmən və qaqauz dilləri olmaqla 4 dilin lüğət tərkibin-

də mövcud olan) relif və iqlim leksikasıni əhatə edən lüğət də oxucuların, tədqiqatçıların nəzərinə çatdırılır.

Onu da qeyd edək ki, bu monoqrafiyalarda ilk dəfə təbiət anlayışı daşıyan sözlərin etimologiyaları öyrənilmiş, sözlərin böyük bir qisminin türkmənşəli olmasının əsasında ərəb və farsmənşəli islam fəthləri dönməndən dillərə daxil olan alınmalarla, rus, Avropa, hətta italyan və latın mənşəli alınma sözlərin də zamanla Azərbaycan, türk, türkmən və qaqauz dillərinə keçdiyini görmək mümkündür. Həminin qədim türk dili qaynaqlar Kitabı-Dədə Qorqud, Orxon-Yenisey və digər toplam 40-dən artıq Qədim və Orta əsr türk mənbələrində yer alan sözlərin ilkin variantlarını da müqayisə edilərkən sözlərin zamanla dəyişməsi izlənilmişdir.

Digər tərəfdən, monoqrafiyaların elmi yeniliyindən biri odur ki, kitabda Azərbaycan, türk, türkmən və qaqauz dillərində yer alan təbiətə bağlı sözlərin nə indiki müasir ədəbi dildə, nə də bu dillərin dialektlərində müqayisəli tədqiqi verilməmişdir. Bəzən digər türk dilləri: karluq, qıpçaq və sairə də yer alan sözlər də oğuz qrupu türk dillərində yer alan sözlərlə müqayisəyə təbə olaraq oxşar və fərqli məqamlar aşkar edilmişdir.

Monoqrafiyalarda yenilik olaraq həminin Azərbaycan, Türkiyə, türkmən və qaqauz xalqlarının şifahi və müxtəlif dönmə yazılı ədəbiyyatları da tədqiqatda cəlb edilərək dastan, bayatı, atalar sözləri və ya yazıçıların əsərlərində təbiət leksikası vahidlərinin hansı çalarlıqda işlənməsi də öyrənilir. Bu tədqiqat nəticəsində hər dörd dilin atalar sözləri və zərb-məsəllərində keyli sayda eyni və ya bənzər anlayışın oxşar və bir qədər fərqli şəkildə yer almasını görmək də onların tarixən və etnik mənsubiyyət baxımından eyni kökdən gəldiyini sübuta yetirir.

Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

Tələbələrin əmək bazarına sürətli keçidini dəstəkləyən Karyera Hazırlığı Həftəsinə başlanılıb

ADA Universitetində tələbələrin peşəkar inkişafı və əmək bazarına daha hazırlıqlı keçidini dəstəkləyən Karyera Hazırlığı Həftəsinin açılış mərasimi olub.

ABB-nin baş sponsorluğu və ADA Universiteti Fondunun dəstəyi ilə təşkil edilən Karyera Hazırlığı Həftəsi tələbələrin iş dünyası ilə birbaşa təmas qurmalarına, müxtəlif sənaye sahələrində olan mütəxəssislərlə fikir mübadiləsi aparmalarına, idarəetmədə olan peşəkarların təcrübələrini öyrənmələrinə fürsət təqdim edib.

Açıqlıq mərasimində dövlət və özəl sektoru təmsil edən qonaqlar, tərəfdaş şirkətlərin nümayəndələri, ADA Universitetinin

professor-müəllim və tələbə heyətləri iştirak ediblər. Tədbirdə çıxış edən ADA Universitetinin prorektorları Günay Ziyadova və Elkin Nurməmmədov, eləcə də ABB-nin İdarə Heyəti sədrinin birinci müavini İlham Həbibullaev bildirdilər ki, bu təşəbbüs yalnız universitet tələbələri üçün deyil, eyni zamanda ölkənin milli və peşəkar insan resursu potensialının inkişafına töhfədir.

Qeyd edək ki, Karyera Hazırlığı Həftəsində iştirak etmək üçün bu il 850-dən çox tələbə müraciət edib. Onlardan təxminən 500 nəfəri müsahibə mərhələsindən sonra təlim proqramına seçilib. Seçilmiş tələbələr 8 gün ərzində müxtəlif sahələri təmsil edən şirkətlərin rəhbərləri və ekspertləri ilə görüşəcəklər.

Program çərçivəsində təşkil olunan təlim və sessiyalarda tələbələr bankçılıq, konsaltinq, informasiya texnologiyaları, telekommunikasiya və digər sahələrin xüsusiyyətləri barədə məlumat əldə edəcəklər. Onlara, eyni zamanda iş müsahibəsində özünü təqdim etmə, emosional zəka kimi yumşaq bacarıqlar, biznes etikası, şəxsi brendin formalaşdırılması, sahibkarlıq və innovasiya sahəsində biliklər təqdim olunacaq.

Təlimlərdə iştirak edən şirkətlərin nümayəndələri tələbələrə təcrübə və tövsiyələrini paylaşacaq, onları əmək bazarının real tələbləri ilə tanış edə-

cəklər. Bu il Karyera Hazırlığı Həftəsində "Deloitte", "Baker Tilly", "Ernst & Young", "Nobel Energy", habelə Azərbaycan Hava Yolları, "Azərkosmos" və digər 20-yə yaxın nüfuzlu şirkət və dövlət qurumu iştirak edir.

"ADA Universiteti bu təşəbbüs vasitəsilə biz tələbələrin iş dünyasına daha sürətli və sərişli şəkildə daxil olmağımıza, real iş mühiti barədə hərtərəfli öyrənməyimizə və karyera seçimlərimizdə doğru qərarlar verməyimizə dəstək göstərir. Tanınmış şirkətlərin rəhbərlərinin ADA-ya dəvət edilməsi isə onların bizi yaxından tanımalarını üçün əvəzsiz fürsətdir", - deyər Karyera Hazırlığı Həftəsində iştirak edən ADA tələbəsi Nigar İsmayilova bildirib.

Paytaxt məktəbində "Gənclik və hüquq" mövzusunda tədbir keçirilib

Paytaxtdakı 163 nömrəli tam orta məktəbdə "Konstitusiya və Suverenlik ili" nə həsr olunan "Gənclik və hüquq" mövzusunda tədbir keçirilib.

Bu barədə Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsindən (BŞTİ) məlumat verilib. Tədbirdə BŞTİ-nin Məktəbdənkonar fəaliyyətlərinin təşkil sektorunun müdiri Günay Qurbanova və YAP Səbail Rayon Təşkilatının sədri Muxtar Nəziyev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanmış Azərbaycan Respublikasının ilk Konstitusiyasının ölkəmizdə genişmiqyaslı işlədilməsinə təşkil etməsindən, Prezident İlham Əliyevin güclü siyasiyyətə notasiyada suverenliyimizin bərpasından bəhs ediblər.

Səbail Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Kəmalə Həşimova, Elm və Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Suran katibi Günay Əkbərova, Azərbaycan Respublikasının Ombudsman aparatının əməkdaşı Azər İsalı, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin nümayəndəsi Təranə Piriyyə və məktəbin direktoru Səkinə Hüseynova Azərbaycan Respublikasında 2025-ci ilin "Konstitusiya və Suverenlik ili" elan olunmasının tarixi əhəmiyyətindən, Azərbaycanın inkişafının yeni mərhələsindən və güdrətli bir ölkəyə çevrilməsindən danışdı.

Tədbirdə istedadlı şagirdlərin ifasında musiqi və şeirlər səsləndirilib.

ATU-da BP-nin dəstəyi ilə regionun ilk Kibertəhlükəsizlik Mərkəzi açılıb

Azərbaycan Texnologiya Universitetində (ATU) BP şirkətinin Azərbaycanada nümayəndəliyinin dəstəyi ilə yaradılmış Kibertəhlükəsizlik Mərkəzinin açılış mərasimi keçirilib.

Tədbirdə ATU-nun rektoru Yaşar Əmərrov, BP-Azərbaycanın Xəzər regionunda kommunikasiya və xarici əlaqələr üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli, BP-nin tərəfdaş şirkətlərinin nümayəndələri və ATU-nun professor-müəllim heyəti iştirak edib.

Açıqlıq tədbiri çərçivəsində əvvəlcə ATU ilə BP-Azərbaycan arasında görüş keçirilib, əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib. Daha sonra qonaqlar Kibertəhlükəsizlik Mərkəzində yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Rektor Yaşar Əmərrov BP ilə qurulan əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirərək bildirib ki, regionda ilk olan bu mərkəzin yaradılması universitetin elm və tədris imkanlarının genişlənməsinə, eyni zamanda informasiya təhlükəsizliyi sahəsində kadr potensialının güclənməsinə mühüm töhfə verəcək.

BP-Azərbaycanın Xəzər regionunda kommunikasiya və xarici əlaqələr üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli isə Kibertəhlükəsizlik Mərkəzinin əhəmiyyətini vurğulayaraq, BP-nin ölkədə təhsil sahəsində həyata keçirdiyi layihələrdən danışdı.

Tərəfdaş şirkətlərin nümayəndələri və universitetin professor-uğurların arzulayaraq, mərkəzin fəaliyyətinə uğurlar arzulayıblar.

Komputer avadanlıqları və program təminatı ilə təchiz edilmiş, müasir standartlara cavab verən Kibertəhlükəsizlik Mərkəzi 1 ixtisaslaşmış laboratoriya və heyət üçün 1 kəmkəci otaqdan ibarət olmaqla, Avtomatika və informasiya texnologiyaları kafedrasının nəzdində fəaliyyət göstərəcək.

Layihənin əsas məqsədi kibertəhlükəsizlik üzrə xüsusi kurikulum əsasında təlimlər təşkil etmək və regionda fəaliyyət göstərən dövlət, özəl və vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin rəqəmsal savadlılıq səviyyəsini artırmaqdır. Mərkəzdə nəzəri və praktiki təlimlərlə yanaşı, tədqiqat işləri də aparılacaq, mütəxəssislər və tələbələr real kibernetika ssenariləri üzərində işləyərək peşəkar bacarıqlarını inkişaf etdirəcəklər.

"Azərişiq" ASC ölkə ərazisində güclü külək və yağışın yaratdığı qəzaları aradan qaldırmaq üçün fasiləsiz çalışır

Ölkə ərazisində 15 aprel tarixindən başlayan kəskin hava şəraiti, demək olar ki, bütün regionlarda elektrik təsərrüfatında lokal xarakterli qəza hallarının yaranmasına səbəb olub.

"Azərişiq" ASC-nin Mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, leysan xarakterli intensiv yağış və güclü külək nəticəsində aşan ağac və kənar oşyaların elektrik xətlərini zədələməsi bəzi ərazilərdə

elektrik enerjisinin verilişində məhdudiyyətlərin yaranmasına səbəb olub.

Elektrik enerjisi kəsintisi və qəza hallarının qarşısının alınması üçün "Azərişiq" ASC paytaxt və bölgələrdə gücləndirilmiş iş rejimində fəaliyyətini davam etdirir. Səhmdar cəmiyyət bütün qabaqlayıcı texniki və təşkilati tədbirləri həyata keçirib. Həmçinin "Azərişiq" ASC-nin qəza xidmətinin əməkdaşları da ərazilərdə fəsadların aradan qaldırılması istiqamətində 24 saat fasiləsiz çalışmalarını davam etdirirlər.

Bəzi hallarda isə yağışla müşayiət olunan külək və sel suları elektrik təsərrüfatına daha böyük həcmə zərər vurmasın deyə, qabaqlayıcı tədbir kimi xətlərə enerjinin ötürülməsində planlı fasilə verilir.

İstehlakçılardan xahiş olunur ki, yaranan biləcək hər hansı bir çətinlik zamanı "Azərişiq" ASC-nin "199" Çağrı Mərkəzinə və rəsmi "Feysbuk", "Instagram" səhifələrinə müraciət etsinlər. 24 saat fəaliyyət göstərən "199" Çağrı Mərkəzinə daxil olmuş təklif və şikayətlər dərhal icraya yönəldilir.

Güclü küləyin və intensiv yağışın fəsadları aradan qaldırılır

Aprelin 15-dən 16-na keçən gecə paytaxtımızda əsən güclü külək və yağan leysan yağış fəsadlar yaratdı. Bu səbəbdən Bakı və Abşeron yarımadasında müvafiq icra orqanları, kommunal xidmət müəssisələri xüsusi gücləndirilmiş iş rejiminə keçidilər.

Güclü külək nəticəsində şəhərdə 55 ağac sınıb, 15-dən çox ağacın budaqları qırılıb. Birliyin əməkdaşları tərəfindən qırılan ağaclar kəşilib, zədələnənlər budanıb, ərazi təmizlənib. Gün ərzində birliyin mobil qrupları şəhərin müxtəlif ərazilərində gücləndirilmiş rejimdə işlərini davam etdirirlər.

Ölkə ərazisində qeyd alınan yağıntılı hava şəraiti 15 saatdan artıq davam edib və bu da illik normanın 22 faizi deməkdir. Bakıda isə yağıntının miqdarı 57 mm qeydə alınıb. Bu da aylıq normadan iki dəfə (217 faiz) çox olub. Nəticədə 59 ildən sonra paytaxta yağan yağıntının miqdarında rekord

göstərici qeydə alınıb. Xatırladaq ki, Bakıda sonuncu dəfə 1966-cı il aprelin 23-də rekord həddə yağıntı olub. Həmin gün 73,3 mm yağıntı düşüb, bu da aylıq normanın 317 faizini təşkil edib.

Bakının bəzi ərazilərində, o cümlədən paytaxtın Nərimanov rayonunda "Bağirov" körpüsünün altında su yığılması müşahidə olunub. Ərazidə suyun çəkilməsi ilə bağlı aidiyyəti qurumlar birgə tədbirlər həyata keçiriblər. Görülən tədbirlər nəticəsində bir sıra ərazi

lərdən, o cümlədən "Bağirov" körpüsünün altından suyun çəkilməklə kənarlaşdırılması işləri aparılıb.

Güclü küləyin təsirdən Bakı şəhəri, Nəsimi rayonunda yerləşən çoxmərtəbəli yaşayış binasının mənzilinin eyvanının hissələrinin qoparaq asılı vəziyyətdə qalması nəticəsində vətəndaşlar üçün yaranmış təhlükəli vəziyyət xilasedicilər tərəfindən operativ olaraq aradan qaldırılıb.

"Azərbaycan"

Paris 12 əlcəzairli diplomatı ölkədən çıxarır

Konsulluq rəsmilərinə ölkəni tərk etmələri üçün 48 saat vaxt verilib

Rəsmi Paris 12 Əlcəzair diplomatını və konsulluq rəsmisini ölkədən qovmaq və Əlcəzairdəki səfirini geri çağırmaq qərarını açıqlayıb. Bu barədə Yelisey sarayının bəyanatında deyilir. Əlcəzair nümayəndələrinə Fransanı tərk etmək üçün 48 saat vaxt verilib.

Parisin bu addımı Əlcəzairin Fransa səfirliyinin 12 əməkdaşının ölkədən çıxarılması ilə bağlı qərarına cavab idi. Fransa prezidenti Emmanuel Makronun ofisi Əlcəzairin hərəkətlərini "anlaşılmaz və əsassız" adlandırır və dialoqu bərpasına çağırır. Səhəddə qeyd olunduğu kimi, "İkitərəfli münasibətlərin kəskin şəkildə pisləşməsinə görə məsuliyyət Əlcəzair hakimiyyətinin üzərinə düşür".

Əlcəzair prezidenti Əbdülməcrid Tebbun və Fransa prezidenti Emmanuel Makron arasında ölkələr arasında əlaqələrin bərpa etmək məqsədi daşıyan telefon danışığından cəmi iki həftə sonra iki ölkə arasın-

da münasibətlərin bu cür dönüşməsi Fransanı "şok vəziyyətinə salıb".

Fransanın xarici işlər naziri Jan-Noel Baro Əlcəzairin "eskalasiya yolunu seçdiyini" bildirib. AFP agentliyi xəbər verir ki, ötən il Fransa Mərkəşin Polisario Cəbhəsi partizan hərəkatının Əlcəzairin dəstəyi ilə müstəqillik uğrunda mübarizə apardığı mübahisəli ərazi olan Qərbi Sahara üzərindəki suverenliyini tanıdıqdan sonra ölkələr arasında münasibətlər pisləşib. Bununla belə, son eskalasiya bu ilin aprelində, sə-

firliyin əməkdaşı da daxil olmaqla üç Əlcəzair vətəndaşının Fransada həbs edildiyi vaxt baş verib.

Aprelin 11-də Milli Antiterror Prokurorluğu (PNAT) üç əlcəzairliyi, o cümlədən səfirliyin əməkdaşını, TikTok sosial media platformasında 1,1 milyondan çox izləyicisi olan məşhur əlcəzairli müxalifətçi Əmir Buxorsun qaçırılmasında iştirakda ittiham edib. Əlcəzair isə diplomatının saxlanmasına etiraz edib və Xarici İşlər Nazirliyi iki ölkə arasında münasibətlərin kəskinləşməsinə

görə "tam məsuliyyəti" Fransa Daxili İşlər Nazirliyinin üzərinə qoyub.

Buxors 2024-cü ilin aprelində Paris ətrafında oğurlanıb, 27 saat saxlanılıb və sonra sərbəst buraxılıb. AFP-nin qeyd etdiyi kimi, Əlcəzair fırıldaqçılıq və terrorizmdə ittiham olunan müxalifətinin həbsinə doqquz beynəlxalq order verib.

1830-cu ildən 1962-ci ilə qədər Əlcəzair Fransa əyaləti statusuna malik idi. Ölkənin müstəqilliyi uğrunda gedən müharibə zamanı (1954-1962), müxtəlif hesablamalara görə, 1 milyona yaxın əlcəzairli həlak olub. Son vaxtlar Əlcəzair hakimiyyəti fransız müstəmləkəçilərinə müqavimətdə cəhdlərini fəda etmiş 5,63 milyon şəhiddən danışır.

Qeyd edək ki, beş il əvvəl prezident Tebbun 1945-ci ildə baş vermiş Əlcəzair üsyanını xatırlamaq üçün 8 Mayı Milli Anma Günü kimi təyin edib. Əlcəzairilərin hesablamalarına görə, həmin üsyan zamanı 40 mindən çox vətəndaş həlak olub.

Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

FHN yağıntılı və küləkli hava şəraitində zəruri tədbirlər həyata keçirib

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) qüvvələri tərəfindən ölkə ərazisində müşahidə olunan yağıntılı və küləkli hava şəraiti ilə əlaqədar yaranan fəsadların aradan qaldırılması istiqamətində zəruri və təxirəsalınmaz tədbirlər həyata keçirilib.

Bu barədə AZƏRTAC-a nazirliyin Mətbuat xidmətindən bildirilib. Bakı, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Şirvan şəhərləri və Xaçmaz, Şamaxı, Qobustan, Siyəzən rayonları üzrə müxtəlif istiqamətlərdə su basmış ərazilərdən suyun çəkilməkə kənarlaşdırılması, köməyə ehtiyacı olan vətəndaşların təxliyəsi və digər zəruri təhlükəsizlik tədbirlərinin görülməsi fasiləsiz olaraq davam etdirilib.

Əməliyyat nəticəsində su basmış yerlərdə köməksiz vəziyyətdə qalan 17-si uşaq olmaqla ümumilikdə 41 nəfər

qəsində 19 santimetr, Qanıx-Cəlayir məntəqəsində isə 7 santimetr artım qeydə alınıb.

Müşahidə olunan leysan xarakterli intensiv və güclü yağıntılar nəticəsində Şabran rayonu ərazisindən axan Gilgilçay, Quba rayonu ərazisindən axan Qudyalçay, İsmayılı rayonu ərazisindən axan Girdimançay, Qəbələ rayonu ərazisindən axan Dəmiraparaçay, Ağsu rayonu ərazisindən axan Ağsuçay, Qobustan rayonu ərazisindən axan Pir-

saatçay və Samux rayonu ərazisindən axan Qabırçı çayından sel keçib.

Qeyri-sabit və fasilələrlə yağıntılı hava şəraitinin bu günədək davam etməsi, intensiv və güclü yağıntılı olacağı gözlənilir ki, bu da ölkə ərazisinin çaylarında sululuğun yüksək, Böyük və Kiçik Qafqazın, Lənkəran-Astara zonasının bəzi çaylarında sel və daşqın hadisələrinin davam etməsi gözlənilir.

Bəzi çaylarda sel və daşqın hadisələrinin davam etməsi gözlənilir

Ölkə ərazisində əksər çaylarda sululuq artır. Suların istifadəsinə və mühafizəsinə Dövlət Nəzarət Xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, ən çox artım Böyük Qafqaz dağları ərazisindən axan çaylarda qeydə alınıb.

Belə ki, Böyük Qafqaz dağları ərazisindən axan Vəlvələçayda 49 santimetr, Qarasaçayda 25 santimetr, Qımıldan 24 santimetr, Əyriçayda 21 santimetr, Kiçik Qafqaz ərazisindən axan Əsrəkçayda 15 santimetr, Qarabağ və Şorqi Zəngəzur bölgəsindən axan Quruçayda 29 santimetr, Ox-

çuçayda 22 santimetr, Köndələnçayda 18 santimetr, Tərtərçay-Vəngdə 9 santimetr, Tutunçay və Bəsitçayda 9 santimetr, Həkəriçayda 4 santimetr artım qeydə alınıb.

Transserhod çaylara gəlincə, Kür-Ardağkəsəməntəqəsində suyun səviyyəsi 40 santimetr, Araz-Qıvrıq məntə-

qəsində 19 santimetr, Qanıx-Cəlayir məntəqəsində isə 7 santimetr artım qeydə alınıb.

Müşahidə olunan leysan xarakterli intensiv və güclü yağıntılar nəticəsində Şabran rayonu ərazisindən axan Gilgilçay, Quba rayonu ərazisindən axan Qudyalçay, İsmayılı rayonu ərazisindən axan Girdimançay, Qəbələ rayonu ərazisindən axan Dəmiraparaçay, Ağsu rayonu ərazisindən axan Ağsuçay, Qobustan rayonu ərazisindən axan Pir-

saatçay və Samux rayonu ərazisindən axan Qabırçı çayından sel keçib.

Qeyri-sabit və fasilələrlə yağıntılı hava şəraitinin bu günədək davam etməsi, intensiv və güclü yağıntılı olacağı gözlənilir ki, bu da ölkə ərazisinin çaylarında sululuğun yüksək, Böyük və Kiçik Qafqazın, Lənkəran-Astara zonasının bəzi çaylarında sel və daşqın hadisələrinin davam etməsi gözlənilir.

Paşinyanın dedikləri ilə əməli düz gəlmir

Ermənistan tərəfi hələlik konkret hüquqi öhdəlik götürməkdən yayınır

Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra normalaşması, bir-birlərinin ərazi bütövlüyünü tanımaqla tərəflər arasında yekun sülh müqaviləsinin imzalanması Cənubi Qafqazda sabitlik və regional inkişaf üçün əsas şərtlərdən biridir. Elə bu səbəbdən Azərbaycan sərhədlərinin delimitasiya və demarkasiyası, kommunikasiyaların açılması, yekun sülh müqaviləsinin imzalanması ilə qarşılıqlı əməkdaşlığa start verilməsi üçün Ermənistanla müraciət edib və digər zəruri addımlar atıb.

Belə bir şəraitdə Nikol Paşinyan iqtidarının siyasi iradə nümayiş etdirərək sülh müqaviləsinin imzalanması istiqamətində əməli addımlar atması, Azərbaycanın bu xüsusi təkliflərinə müsbət cavab verməsi Ermənistanla daha çox gərəkdir.

Baş nazir Nikol Paşinyan sərhəddə atəş açılması fonunda sülh müqaviləsinin imzalanması pers-

pektivindən danışır. O bildirir ki, bu istiqamətdə ümidə əsaslanmaq yox, planlı və davamlı fəaliyyət göstərmək lazımdır.

O, Ermənistan və Azərbaycan arasında sülh müqaviləsinin bu il imzalanacağına dair sualı belə cavablandırır: "Səhbət ümidindən və ya ümitsizlikdən getmir. Bu, bizim işimizdir və biz bu işi ardıcıl olaraq yerinə yetirməliyik".

Paşinyan qeyd edib ki, Ermənistanın təqdim etdiyi layihələr birdən-birə həyata keçirir və bunun üçün həm beynəlxalq, həm də daxili siyasi mühitdə soy və ardıcıl iş aparmaq lazımdır: "Bu o demək deyil ki, təqdim etdiyimiz proqramlar

dərhal nəticə verir. Bu proqramlar əmək və ardıcılıq tələb edir və bu, bizim işimizdir".

Paşinyan eyni zamanda qeyd edib ki, hökumət sərhədlərin açılması və regionda kommunikasiyaların bərpası istiqamətində də fəa-

liyyətini davam etdirir. Onun sözlərinə görə, bu proseslərdə ictimai razılaşma və sosial dəstək önəmlidir.

Xüsusilə Sünik vilayətinin və Mehri rayonunun əhalisi ilə bağlı danışan Paşinyan əlavə edib: "Bizdə inan var ki, Sünik-Mehri sakinləri deyəcək: "Bəli, biz sadələşdirməyə getməyə hazırıq".

Paşinyanın bu açıqlamaları Ermənistan cəmiyyətini razı salmaq üçün daha çox daxili auditoriyaya yönəlib və real addımlarla üst-üstə düşür. Sülh müqaviləsinə dair rəsmi təkliflərə baxmayaraq, Ermənistan tərəfi hələlik konkret hüquqi öhdəlik götürməkdən yayınır.

Postmüharibə dövründən sonrakı keçid də çox aydın şəkildə göstərdi ki, Azərbaycanla normal münasibətlər yaratmadan Ermənistan-

nın bir dövlət olaraq mövcudluğunu davam etdirməsi mümkün deyil. Bütün bunlara paralel olaraq uğurlu xarici siyasət Azərbaycanı beynəlxalq ictimaiyyətə daha yaxşı tanıtdırmaqla bərabər, dünyanın diqqətini ölkəmizə yönəldib. Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzu və etibarlı dövlətə çevrilməsinin nəticəsidir ki, indi ölkəmizlə qarşılıqlı əməkdaşlığa can atənlərin sayı durmadan artır.

Ölkəmizdə öldürülən və uğurlar fonunda isə Ermənistanla nəzər saldıqda tamam əks mənzərə müşahidə olunur. Bunun ümud səbəblərindən biri isə 30 il davam edən işğal siyasəti, bu gün isə sülh müqaviləsinin uzadılmasının yubanmasıdır.

Sülh müqaviləsinin imzalanmamağı təqdirə qarşıdakı dövr ər-

zində Ermənistan daha böyük problemlərlə üzləşəcək. Azərbaycan həm iqtisadi, həm hərbi, həm də demografik cəhətdən Ermənistanı üstələməkdə davam edir. Görülən bütün tədbirlərə baxmayaraq, Ermənistanda əhalinin sayı sürətlə azalmaqla davam edir, xaricə köçənlər durmadan artır. Əhalinin artım səviyyəsinin get-gedə aşağı düşməsi isə erməni sosioloqlarının hakimiyyətə ünvanlanmış xəbərdarlıqlarının çoxalmasına səbəb olub. Real vəziyyət Ermənistanın faktiki olaraq demografik böhran yaşadığını, bu problemin həlli perspektivinin olmadığını göstərir.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və	
Baş redaktor müavini	- 538-86-86, 539-72-39	informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
Məsul katib	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi	- 538-56-60, 434-55-58
Məsul katib müavini	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompüter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəssisatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə

az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3477
Sifariş 739

Qiyməti 60 qəpik